De Zuid-Afrikaan
VEREENIGD MET
ONS LAND.

KAAPSTAD, ZATERDAG, 29 FEBRUARI, 1896.

…67.—No 6,250.] [ENKEL EXEMPLAAR 3 PENCE]

[Dit Blad verschijnt driemaal per week: Dinsdags, Donderdags en Zaterdags. Inteekenings-prijs per jaar £1 10 postgeld ingesloten vooruit staalbaar.]

…IJZERE…
…m t Onder… worden inge… …r de Boere… Riebeeks… …logies.
…SLABB…

…WAARDE JONGENS KLEEDEREN

GA NAAR DE …ic Outfitting Co.,
…ENDE KLEERENMAKERS,
KAAPSTAD.

KLEEDERMAKERIJ DEPARTEMENT.

Schrijf om patronen en Zelfmetings vormen naar de Economic Outfitting Co., Broeken di passen 15/6, 18/6, 21/ Pakken die passen 55/ 65/- 75/-. Blauw Serge Pakken 65/-

Post Vrij in alle gevallen

Hoek van Plein en Spin Straten, KAAPSTAD.

…ODIC…

…ieren …n Kraa… …bij den… …bosch.

…OODID…

…ede K'a Publ… …Dui… …Johanan… …1896.

…dvokaat verweer… …Heeren… boekhou… …de man… woonde… dingen… altijd…

…MESBURY

…er en Voogdij en …rantie Maatschappij.

…e Verkooping

VAN

…e Have, Graan,

…RIJGEREEDSCHAP

…teekende met instruc… begunstigd door den heer …, die van plan is …rij op te geven, zal voor …ing op

…g, 12 Maart, e.k.,

…middags te 10 …

…en verkoopen op de plaats

…ANONBERG,

…IKT MALMESBURY.

…de Levende Have, Graan …Boerderijgereedschap.

…evende Have:

…bruine Ezels van 4 tot 5 …albruine Ezels van 4 tot 5 …gedresseerde Ezels van 6 …r oud, 8 jonge Paarden …van 2 tot 3 jaar (? paar) …Merries van 5 tot … jaar …uleus, 2 gedresseerde Kar… 2 Schimmels gedresseerde …den 5 jaar oud, een jongen …2 jaar oud, 2 Bruin… Ruin… …den, 5 jaar, 1 Rij- en Schiet… …Koeien met Kalvers in …Aanteelbeesten, 5 Jonge …van 2 tot 6 jaar, … Vaarsen, …aap Ooien v… tot 3 jaar …50 Hamels an 2 tot 3 jaar, …Varkens, klein …mmers 1 … donker Vos… …t (150)…

…n:

…Mud …haver, Eerste-klas, …ud …koorn, 80 Mud Rog, …ud G…

…erijgereedschap:

…ieuwe openslaan Kar, 1 Openkar met 4 Plaatsen, 1 op veeren, 1 Waterkar, 3 …ens, Eerste-klas, 1 Bok… …bstent met leeren, 3 Span …uigen kompleet, 2 Paar Kar… …3 Span Ploegtuigen, 8 Span …en Zwingels kompleet, 4 …voor Ploegen (Howards) 6 …voor Ploegen (Howards) 3 …Eggen, 1 Houten Egge, …(Daiseys), 1 Lot Zen… …en Pikken, 2 …Schaal met gewich… …1 Lot Wijnvaten, …Lot Zeilkribben, een …in goedewerkende …en Shuttleworth) 12, …10 Vel Zakken, Vloer… …Maandjes, enz., enz., …verder zal aangeboden

…UIM CREDIET.

G. W. KOTZE, Secretaris.

…OORREES, Jr. & Co., *Afslagers.*

……uari 1896.

…YKM… …ERSTRA… …innen, Ko… …Goederen,

…r zijne K… …ek in 't al… …hij van d… …AWTON, B… …ne Werkt… …ocht heeft… …boveustaa… …en, dat hij… …klasse Goed… …die firma…

…lewijnketels… …vaarborgde… …en afgeleve… …kennisgev… …rzoekt de… …en van Ge… …enstaande.

…IKAANSCH… …Maild…

MALMESBURY

…teurskamer en Voogdij- en …d Assurantie Maatschappij.

…blieke Verkooping.

…E Ondergeteekende met instruc…ies begunstigd door de Wed. …TEYN, zal voor hare rekening,

…p Maandag, 2 Maart, e.k.,

…hier op het Dorp Malmesbury, …11 uur v.m. publiek te koop …bieden het nieuwe en zeer ge…rieflijke Woonhuis, tot onlangs door …r bewoond, gelegen in de Rie… …k Straat. Het eigendom bevat 7 …mers.

…Een Groot Stuk Grond langs het …is kan of met het Woonhuis of …zonderlijk gekocht worden.

Koopers die eenige voorloopige …formatie mochten vereischen kun… …zich bij den ondergeteekende …, die de vereischte inlich… …verschaffen.

…EN BETALING ZEER BILLIJK.

G. W. KOTZE, Secretaris.

…Moorrees Jr. & Co., Afslagers.

…bury, 15 Feb., 1896.

MALMESBURY

Executeurskamer en Voogdij- en Brand Assurantie Maatschappij.

BELANGRIJKE VERKOOPING

— VAN —

VASTE EN LOSSE GOEDEREN,

DE Heer JASPER SMIT, de plaats Coenratenberg gekocht hebbende heeft instructies gegeven per Publieke Veiling te verkoopen

Op Woensdag, 4 Maart e.k.,

Te "Enkelvallei," nabij het Dorp Hopefield, in de Afdeeling van Malmesbury.

De alombekende Zaai- en Veeplaats "Enkelvallei," groot 2700 Morgen en 149 Roeden, met de daarop staande Gebouwen, bestaande uit een groot en gerieflijk Woonhuis, Wagenhuis, Stallen en andere buitengebouwen, Afdakken en Kralen, alles in volkomen orde.

Ingesloten in bovengemelde plaats zijn ook de plaatsen "Bontheuvel" en "Springfontein."

Als Vee- en Zaaiplaats is het alombekend als een der beste in deze afdeeling, voorzien van volop goed standhoudend water, alsook hare groene en welbegraste valleien die in de zomermaanden voor vee onuitputtelijk zijn.

VERDER.

De prachtige Oogst bestaande uit:

300	Mudden	Getrapt Zaadkoren,
300	"	Gedorscht Koren.
500	"	Zaadhaver.
200	"	Rog.

Boerderijgereedschap:

1 Lot ploegen, 1 lot tuigen, Zwengels en Kettings, Zensen enz., enz. 1 Bokwagen.

Levende Have:

1 Span vaal Ezels, allen Merries.
3 " Zwart " " "

Al deze Ezels zijn groot en sterk.

6 Merries, 500 aanteel Merino Schapen, 50 aanteel Bokken, 1 Lot Varkens, en wat verder zal aangeboden worden.

G. W. KOTZE, **Secretaris.**

Malmesbury, 9 Januari, 1896.

J. W. Moorrees Jr. & Co., Afslagers

MALMESBURY

Executeurskamer en Voogdij- en Brand-Assurantie Maatschappij.

DE Ondergeteekende behoorlijk daartoe gelast zijnde, zal bij gelegenheid van de Verkooping van den heer JASPER SMIT, te Enkelvallei,

Op Woensdag, 4 Maart e.k.,

DOEN VERKOOPEN:

Zeker ½ Aandeel in de plaats "Grootfontein," behoorende aan wijlen den heer JAN SMIT, gelegen in deze Afdeeling, nabij Hopefield. Als Veeplaats is het alombekend als een der beste in het Distrikt Malmesbury, groot in zijn geheel 4250 Morgen.

60 Beesten, meestal Jonge Koeien en Ossen.

G. W. KOTZE, **Secretaris.**

J. W. Moorrees Jr., & Co., Afslagers

Malmesbury, 21 Feb., 1896.

MALMESBURY

Executeurskamer en Voogdij- en Brand-Assurantie Maatschappij.

Publieke Verkooping.

DE Ondergeteekende zal ten verkoop aanbieden voor rekening van den heer MICHIEL NICOLAAS SMUTS (na afloop van de Verkooping van Mejuf. de Wed. E. L. STEYN,

Op Maandag, 2 Maart e.k.,

Drie Erven Nos. 47, 48, 49. gelegen te Malmesbury met een zeer gerieflijke Woonhuisje er op; bevattende 5 Kamers, en die een goede huur opbrengen. De Erven zijn verder beplant met "Bluegum" Boomen.

Koopers die eenige informatie mochten vereischen kunnen zich bij den ondergeteekenden vervoegen.

G. W. KOTZE, **Secretaris.**

J. W. Moorrees Jr. & Co., Afslagers.

Malmesbury, 22 Feb., 1896.

PUBLIEKE VERKOOPING.

DE Ondergeteekenden met instructies begunstigd zullen voor rekening van den Weledelen Heer ALBERT VAN DER WESTHUIJZEN, aan zijne woning te Hartebeestfontein, nabij Malmesbury,

OP DINSDAG, 10 MAART E.K.,

TEN 9 URE V.M.,

Te koop aanbieden het ondervolgende Eerste-Klasse Vee en Boerderijgereedschap, als:

I. LEVENDE HAVE:

18 Gedresseerde Trek-Ezels, groot en sterk, 2 Jonge Ezels, 1 Paar Extra Karpaarden (Ruins), 1 Extra Schietpaard, 1 Jong Schimmel Paard, 10 Gevoerde Slachtossen, 50 Vette Afrikaner Hamels, 60 Vette Merino Hamels, 10 Gevoerde Hamels, 12 Koeien en Vaarzen, waaronder goed Melkgevende en eenigen geschikt voor den Slachter, 5 Jonge Ossen, 50 Vette Groote Varkens.

II. LOSSE GOEDEREN:

2 Extra Bokwagens, 1 Extra Bokwagen (Hout As), 1 Nieuwe Tent met buik en leeren kompleet, 3 Span Tuigen, 1 Extra Nieuwe Afslaan Kapkar, 1 Halfslijt Kapkar, 1 Open Kar, 3 Ploegen, (roode balk), 3 Eggen, 1 Braaklands Egge, 1 Lot Deuren en Kozijnen, 1 Lot Vaten, 1 Groote (Graanwasch) Balie, 5 Snijmachines (Daisy Reaper), 1 Zelfbinder (Daisy).

III. GRANEN:

100 Mudden Zaadhaver, 100 Mudden Voerhaver, 25 Mudden Rog, 25 Mudden Garst, 30 Mudden Zaadkoorn (Baard), 30 Mudden Zaadkoorn (Du Toit's), en wat verder zal worden aangeboden.

De Boerderij van den heer VAN DER WESTHUIJZEN is zoo alombekend dat verdere aanbeveling overbodig is. Aan koopers van Levende Have zal tijd worden verleend dezelve weg te nemen, en intusschen zullen dezelve door den verkooper worden opgepast.

Vergeet niet 10 Maart, ten 9 uur te Hartebeestfontein, tegenwoordig te zijn.

A. T. VAN DER WESTHUIZEN.

J. W. MOORREES, Jr. & Co. Afslagers.

Malmesbury, 12 Februari 1896.

R. M. ROSS & CO.,

Hebben juist geland hun Voorraad (voor dit Seizoen) van

WIJNPOMPEN

En alle bijzondere Artikelen voor het Maken van Wijn.

DE GROOTE POMP ZAL IN 4 MINUTEN EEN LEGGER POMPEN.

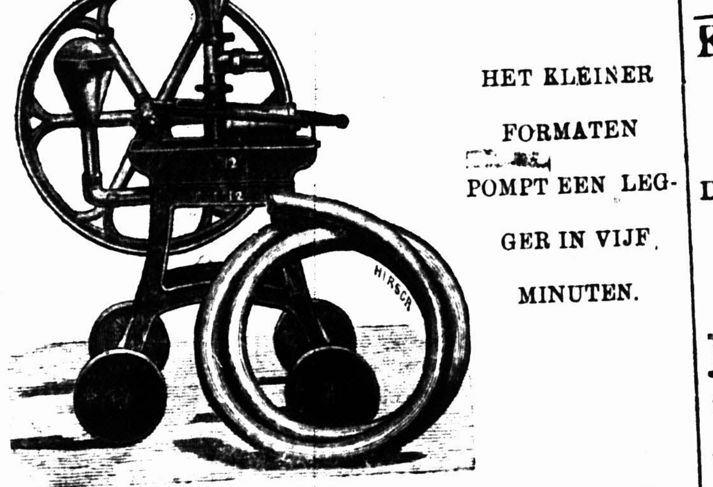

HET KLEINER FORMATEN POMPT EEN LEGGER IN VIJF MINUTEN.

Deze Pompen hebben Koperen Cylinders, en staan op wielen, waardoor ze gemakkelijk van plaats tot plaats verzet kunnen worden. Zij hebben een groot vliegwiel, waardoor het mogelijk wordt dat een knaap ze werken kan. In Twee Formaten.

Grootte van den Cylinder 3". Groote van de Zuig en Uitloopslang 1½"
" " " " 4". " " " " " 2"

DRUIVENMOLEN.

Dit is een Sterke Machine met gegroefde, regelbare rollen van gegoten ijzer en een voedingroller, zware steunpunten, groot vliegwiel, en stinkhouten telling, in twee formaten.

Lengte der Rollers 14" Lengte der Rollers 20"

ATTEMPERATORS.

Wij hebben deze in twee soorten zooals aanbevolen door den heer GEORGE PAYNE.

ZUIG- EN SPUITSLANGEN, ENZ., ENZ.

R. M ROSS & Co.

STRANDSTRAAT, KAAPSTAD.

"Lloyds Aermotor"

STALEN WINDMOLENS

Hebben de volgende Eereblijken verkregen in Zuid-Afrika:—

Westelijke Provincie Landbouw-Tentoonstelling te Rosebank Maart 1894, Eerste Prijs en Medalje.

Port Elizabethsche Landbouw-Tentoonstelling April, 1894. Eerste Prijs en Gouden Medalje.

Westelijke Provincie Landbouw-Tentoonstelling Rosebank Februari, 1895. Speciale Prijs.

Witwatersrandsche Landbouw-Tentoonstelling Johannesburg. Maart, 1895, Eerste Prijs en Medalje.

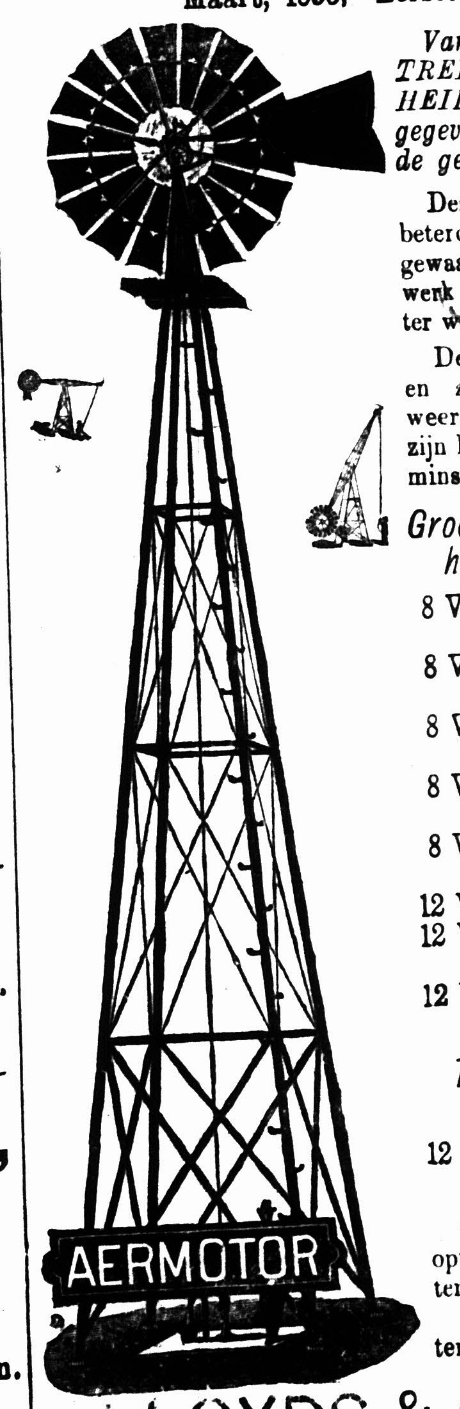

Van hunne ALGEMEENE VOORTREFFELIJKHEID en BRUIKBAARHEID voor dit land wordt getuigenis gegeven door de groote verkoop en door de getuigschriften van koopers.

Deze Windmolens zijn de laatste verbeterde Machines voor dit werk, en zijn gewaarborgd, naar hunne grootte, meer werk te doen dan eenige andere windmolen ter wereld.

Deze Windmolens zijn zelfreguleerend en zijn gewaarborgd eenigen storm te weerstaan dien het huis weerstaat. Zij zijn licht maar sterk en draaien met den minsten wind.

Grootten in algemeen gebruik voor het pompen van water alleen.

8 Voet Molen en 20 voet vaststaande Stalen Toren.
8 Voet Molen en 30 voet vaststaande Stalen Toren.
8 Voet Molen en 40 voet vaststaande Stalen Toren.
8 Voet Molen en 30 voet neerslaande Stalen Toren.
8 Voet Molen en 40 voet neerslaande Stalen Toren.
12 Voet Wiel en Stalen "Ranch" Toren
12 Voet Wiel en 30 voet vaststaande Stalen Toren.
12 Voet Wiel en 40 voet vaststaande Stalen Toren.

Toegeruste Molens voor werkkracht,

12 Voet Molen en 40 voet vaststaande Stalen Toren.

Geen kosten worden berekend voor het oprichten van Molens behalve de reiskosten van hem, die ze opzet.

Nieuwe Prijslijst, alle informatie bevattend postvrij op aanvrage bij

LLOYDS & COMPAGNIE

40 Burgstraat, Kaapstad, (Naast het Magistraats-Hof.)

KAAPSCHE GOUVERNEMENTS SPOORWEGEN.

MAANLICHT FETE TE SIMONSSTAD.

De Muziek van het 1ste Leicestershire Regiment zal te Simonsstad spelen van 6.30 tot 8.30 n.m.

VUURWERK.

IN verband met bovenstaande op ZATERDAG 29 FEBRUARI 1896, zullen benevens den gewonen treindienst Speciale Passagierstreinen loopen tusschen Kaapstad en Simonsstad als volgt:

Kaapstad, vertrekt om 3.27 n.m., gaande voorbij alle stations (behalve Wynberg).

Simonsstad, vertrekt om 9.10 n.m., gaande voorbij alle Stations (behalve Wijnberg), en om 9.15 n.m., stilhoudende bij alle usschenliggende Stations en met den gewonen trein, die om 10.22 n.m. van Simonsstad gaat:

Prijzen: Eerste-klas retourbiljetten van Kaapstad tegen 2s met de 2.5, 3.5 en 5.30 p.m. gewone en 3.27. Speciale Treinen en van Stations tusschen Kaapstad en Kalkbaai, tegen enkele prijs voor den dubbelen reis, Maximum prijs 2s.

C. B. ELLIOTT, Directeur Generaal.

Kaapstad, 24 Februari 1896.

GEREGISTREERDE HANDELSMERK.

UIT DE HAND TE KOOP.

DE Uitmuntende Zaaiplaats "Bergendal," gelegen in het Distrikt Koeberg, in de Afdeeling Malmesbury, omtrent 10 minuten rijdens van Kalebastkraal Station. Aanzoek te worden gedaan bij B. KRIGLER, Weltevreden, Maitland, of ten Kantore van den Procureur.

H. P. DU PREEZ.

Publieke Verkooping.

DE Ondergeteekende … ½ Aandeel in de Plaats "Orangeskraal," uit de hand verkocht hebbende, heeft de heeren J. W. MOORREES Jr. & Co., gelast om

Op Vrijdag, 6 Maart aanst.,

Aan zijne woning te Orangekraal, gelegen nabij Grootvallei, in deze Afdeeling publiek te verkoopen de ondervolgende Levende Have, Boerderijgereedschap en Huisraad, als volgt:—

Levende Have, als:

13 Gedresseerde Ezels, 5 tot 6 jaren oud,
4 Paarden (Merries) 4 jaren oud,
2 Karpaarden (Ruins),
7 Koeien met Kalvers in melk, van goed Ras.
10 Aanteelbeesten,
1 Lot Varkens.

Boerderijgereedschap, als:

2 Extra Bokwagens,
1 Kapkar op Veeren,
1 Waterkar (zoo goed als nieuw),
1 Massey Snijmachine (Zelfbinder),
1 Daisy Snijmachine (Reaper),
3 Dubbele-voor Ransom Ploegen,
1 Zaailands Egge,
2 Span Nieuwe Wagentuigen, kompleet,
2 Span Ploegtuigen,
3 Span Zwingels en Kettings,
1 Sleepblok,
1 Schaal en Gewichten,
1 Kruiwagen,
1 Slijpsteen,
1 Lot Zensen, 1 Lot Vaten,
1 Lot Vorken, Graven, Pikken, enz,

Huisraad in soorten, en wat verder op den dag der Verkooping zal worden aangeboden.

C. J. A. NOLTE.

J. W. MOORREES Jr., & Co., Afslagers.

Vendu-Kantoor, Malmesbury, 1 Februari, 1896.

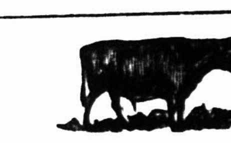

VREDENBURG,

DISTRIKT MALMESBURY.

DE Ondergeteekende heeft instructies ontvangen van den heer J. M. LOUBSER, Senr., om per Publieke Veiling te verkoopen aan zijne woning Vredenburg, Distrikt Malmesbury,

Op Donderdag, 5 Maart, 1896,

De volgende Levende Have, Werktuigen, enz., enz, n.l.:—

4 Rij- en Trekpaarden, 2 Merries, een met Veulen, 1 Jonge Merrie, 2 Gebreide Slachtossen, 1 Partij Aanteelvee, 1 Bokwagen compleet met Achter- en Voorleeren, 1 Open Kar op Veeren, 1 Waterkar, 1 Dubbel-voor Ploeg, 1 Johnston Zelfbinder, 1 Span Jukken met Touwen, Riemen en Stroppen komplect, 6 Nieuwe Voortuigen met lange Strengen, 1 Partij Nieuwe Zwingels, 1 Partij Nieuwe Trektouwen, 2 Snijmachines in goede orde, 1 Ongebreid Vel, 1 Partij Gebreide Bokvellen, 1 Partij Ongebreide Bokvellen, 1 Partij Mest, Wijnvaten, Graven, Pikken en Vorken, Balken en Sparren en wat verder op den dag der Verkooping mag voorgebracht worden.

RUIM CREDIET.

Verkooping te beginnen om 10 uur v.m.

J. C. STEPHAN, Agent voor de Verkooping

ANDRIES BESTER, Afslager.

Ladingplaats, Bergrivier, 15 Februari, 1896.

WELLINGTON.

60 Vette Varkens.

OP DINSDAG, 3 MAART,

'S Morgens ten 10 ure.

ZULLEN bovengemelde Varkens publiek worden verkocht aan de woning van den ondergeteekende bij de Stokerij nabij Wellington Statie.

W. F. STEPHEN.

J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers.

"Ons Tijdschrift,"

(GEILLUSTREERD),

FAMILIEBLAD VOOR ZUID-AFRIKA

ONDER REDACTIE VAN

Ds. A. MOORREES, Ds. EDM. DE BEER, Ds. W. J. VILJOEN, Prof. P. J. G. DE VOS en M. J TUCKIE.

HET EERSTE, eenigste en grootste Geïllustreerd Hollandsche Tijdschrift, onder Afrikaansche hoofdredactie. Verscheidenheid van inhoud, fraaie en vele Illustraties, en 32 Bladzijden groot.

Er is lang naar zulk een Eerste Klas Afrikaansch Tijdschrift verlangd, het voorziet werkelijk in een behoefte.

Het Eerste Nummer zal omstreeks half Maart verschijnen. Vraag proefnummer dat gratis verkrijgbaar is.

Wie het ziet zal het willen bezitten.

Prijs voor een geheel jaar, 12 afleveringen postvrij voor de Kolonie en O.V.S. 8/6, voor de Transvaal, Natal 9/6, bij vooruitbetaling.

Teeken in op "Ons Tijdschrift"

Agenten gevraagd tegen hooge Provisie.

De Uitgevers
JACQUES DUSSEAU & Co.,
Postbus 288, Kaapstad.

Hoofd-Onderwijzer Gevraagd

VOOR de Derde-Klas Publieke School te Laingsburg; Salaris £100 per jaar; £130 als de applikant die aangenomen wordt, het Harmonium van de Ned. Geref. Kerk kan bespelen. Kennis van Hollandsch een vereischte. Als de Inrichting bloeit, kan een belangrijke verhooging van salaris verwacht worden.

Applicaties met getuigschriften, enz., moeten den ondergeteekende op of voor den laatsten dag van Maart toegezonden zijn.

Werkzaamheden te aanvaarden na de Paaschvakantie.

WM. J. MACLEOD,
Secretaris van de Publieke School te Laingsburg.

Rondgaande Onderwijzer
BENOODIGD

In de wijk Kafferrivier, dist. Bloemfontein, O.V.S.

APPLICATIES met de bij de Wet vereischte Certificaten van bekwaamheid, goed zedelijk gedrag en lidmaatschap eener Protestantsche Kerk zullen door den ondergeteekende ingewacht worden tot 31 Maart 1896 voor een Rondgaanden Onderwijzer op de plaats Beervlei.

Een ongehuwd persoon zal de voorkeur hebben.

De school zal een aanvang nemen op 15 April 1896.

Salaris £120 per jaar benevens de schoolgelden.

Billijke reiskosten worden vergoed.

H. STIJGEN,
Secretaris School Commissie.
Reddersburg, O.V.S.,
21 Februari 1896.

Hoofd-Onderwijzer.

AANZOEKEN om de bovenstaande betrekking in de Publieke School van de II Klasse te Alexandria zullen door den ondergeteekende ingewacht worden tot 26 Maart, e.k. Degelijke kennis van het Hollandsch zal een sterke aanbeveling zijn. Aan een gehuwd persoon zal de voorkeur gegeven worden. Werkzaamheden te beginnen met het Juli kwartaal. Salaris £200 per jaar met inbegrip van vrije woning.

JOSEPH E. CHUDLES,
Hon. Sec.
Alexandria,
24 Feb. 1896.

Onderwijzer Benoodigd

Voor de Rondgaande School te Vlakfontein, wijk Wepener, O.V.S.

APPLICATIES vergezeld van de bij de wet vereischte certificaten van bekwaamheid, goed zedelijk gedrag en lidmaatschap eener Protestantsche Kerk zullen door den ondergeteekende ingewacht worden tot 31 Maart 1896.

Billijke reiskosten vergoed.

Salaris £120 per annum en de Schoolgelden.

L. JOUBERT,
Voorz. School Com.
Fairydale, Wepener,
Feb. 1896.

SCHUTBERICHT.

IN het Schut .... bevinden zich boven ... Ezels ... merrie, de merrie gemerkt ... kleine slip. Indien niet voor ... zij op ... verkocht worden ... morgens ... uur.

G. RALE,
Schutmeester.
Darling, 25 Feb 1896.

WEGGELOOPEN

3 Zwart Schimmel Ezels, 2 jaren oud gemerkt J D rechterbout, twee laatst gezien in de richting van Piketberg. Heeren Schutmeesters waar gezegde Ezels mogen aankomen gelieven kennis te geven. Alle billijke kosten zullen betaald worden.

H. LOUW.
Orangedal,
P.O. Klapmuts-Statie,
10 Feb. 1896.

BENOODIGD

EEN Onderwijzer voor de Albert Academie te Burgersdorp; Salaris £150 per jaar. Degelijke kennis van Hollandsch een vereischte. Werk te aanvaarden na de Paaschvakantie.

Applicaties met getuigschriften te worden gezonden aan den ondergeteekende op of voor 20 Maart aanstaande.

H. KANNEMEYER,
Hon. Secretaris.
Burgersdorp, 17 Feb., 1896.

TE HUUR.

HET Dubbele Verdieping welbekende en ruime Logieshuis van Mej G. LAMB, aan Somerset West Strand, dicht aan de Kerk en de Zee. Lang bewoond door Mej. de Wed. Retief. Doe aanzoek bij de Eigenares

Mej. G. LAMB,
Somerset West Str.

Koninklijke Leverancier aan het Observatorium.

A. SPOLANDER & CO.

GEVESTIGD 53 JAREN.

Chronometer-, Horologe- en Klokmakers
"Mutual" Gebouwen Darlingstraat

Gouden en Zilveren Horologes i voorraad ...gebonden

BENOODIGD.

Inlandsche Dieren en Kraanvogels.

Doe aanzoek bij den heer VAL MORTIMER, Rondebosch.

DOODBERICHT.

PLOTSELING te Piketberg op Woensdag, 26 Februari, om 3 uur, JAN HENDRIK PIEKIE ZOER, in den ouderdom van 31 jaar, 1 maand, en 7 dagen. Diep betreurd.

B. ZOER,
Geb. DICKSON
M. ZOER.
H. J. ZOER.

Piketberg, 26 Feb. 1896.

DOODBERICHT.

ZACHT ontslapen te Cortmans Post, Koeberg op Zondag Avond den 28sten dezer, ELIZABETH JACOBA MARTHA (geb. Malan) geliefde echtgenoote van C. H. Loubser. Diep betreurd.

DOODBERICHT.

HET heeft den Heer van dood en leven behaagd tot zich te nemen, op den 20sten Dezer, na een smartelijk krankbed van ruim 5 maanden, mijn teedergeliefden Echtgenoot DANIEL BARTHOLOMEUS LE ROUX, in den ouderdom van 66 jaren en 11 maanden, na eene zeer gelukkige echtverbintenis van 46 jaren.

De hartelijke dank wordt mits dezen toegebracht aan de vele vrierden voor hunne hulp verleend gedurende zijne ziekte, alsmede den dank voor de brieven van deelneming, waarvan zoo velen nog onbeantwoord liggen. Het was de uitdrukkelijke begeerte van den overledene om zijn bijzonderen dank toe te brengen aan Dr. Castles voor zijne liefde, zachtheid van behandeling en deelneming in zijne ziekte. De Kinderen deelen in deze begeerte. Hij ruste in vrede.

MARGARETHA HELENA LE ROUX,
Geboren RETIEF.
Baden, Montagu, Feb., 1896.

DOODBERICHT.

OVERLEDEN te Wellington op den 22sten dezer SUSANNA MARGARETHA, oud 2 jaar en 11 maanden en op den 27sten dezer FRANÇOIS DANIEL, oud 15 maanden, beide aan de Kroep en beide kinderen van den heer G. H. MARCHAND. Diep betreurd.

DOODBERICHT.

PLOTSELING overleden aan de gevolgen van beroerte op den 15 l.l. aan mijne woning te Over Hex Rivier, mijn teedergeliefde Echtgenoote SUSANNA CATHARINA DU TOIT, geb. Hugo, in haar 60ste jaar, na een gelukkige echtverbintenis van ruim 40 jaren.

Zij was een van de stillen in den lande die door haar stille Christelijke wandel invloed op anderen wist uit te oefenen.

Ik neem deze gelegenheid waar om mijne (...) dank toe te brengen aan DR. VAN DER MERWE, voor zijn onvermoeiden ijver en belangstelling, en tevens aan de vele die mij zoo trouw bij gestaan hebben in mijn nood. De heer vergelde hen.

A. H. DU TOIT, SR.
Over Hex Rivier,
22 Februari, 1896.

NOOD IN NAMAKWALAND.

PERSONEN, die gewillig zijn om te tendoren voor het leveren van Voedsel en Zaadkoren en dat af te leveren aan de Havens van Port Nolloth en Hondeklipbaai in Namakwaland, worden verzocht zich tot Ondergeteekende te wenden, van wien volledige informatie omtrent hoeveelheden, datums van levering en aflevering, enz., kan verkregen worden.

Men doe onmiddellijk aanzoek, hetzij in persoon hetzij in geschrifte, met vermelding van voorwaarden, enz., bij den Ondergeteekende.

LANGHAM DALE Jr.,
Hoofdklerk, Gezondheidstak.
Kantoor van den Kolonialen Secretaris,
Kaapstad, 28 Februari, 1896.

Nederduitsche Gereformeerde Kerk, WIJNBERG.

IN verband met de Bazaar van l.l. Dinsdag, worden van middag, in de Zaal der Kerk, om 4 uur, de overgeblevene artikelen verkocht.

Toegang Vrij.

Muziek; Ververschingen, Vruchten.

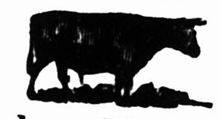

Publieke Verkooping
— VAN —
LOSSE GOEDEREN
OP DE PLAATS
"KOORNLANDSDRIFT,"

Half Uur van Hermon Statie, langs de Bergrivier.

DE Huur van de plaats "Koornlandsdrift" ten einde loopende tegen einde dezer Maand, thans bewoond door den heer D. S. IMMELMAN, zijn de Ondergeteekenden gelast publiek te verkoopen al de Losse Goederen,

Op Donderdag, 12 Maart,

Levende Have: 6 Extra Melkkoeien (Kerries), 4 Vaarsen 2 jaren oud, 4 Jonge Bullen, 2 Water Kar Ossen, 1 Gemeste Os, 7 Eerste-klas Ezels (goede conditie), 2 Gedresseerde Jonge Merries, 4 Trekpaarden (Ruins).

Losse Goederen: 2 Eerste-klas Bokwagens, 1 Open Kar op Veeren, 2 Span Wagentuigen, 2 Span Ploegtuigen, 3 Dubbel-voor Ransom Ploegen, 1 Braak Egge, 1 Daisy Snijmachine, 1 Waterkar met Vat, 1 Lot Zwingels, Kettings, Graven, Pikken, Ladders, 3 Twee Halfaams Vaten, en andere Boerderijgereedschap, 1 Lot Mest en Stroo.

Voorts de gewone verscheidenheid Huisraad, enz., enz.

De Villiers, Immelman & Co., Afslagers.
Malmesbury, 25 Feb., 1896.

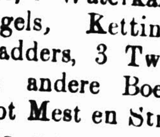

Baljuws Verkooping.

DISTRIKT VAN NAMAKWALAND.

In het geding tusschen ALEXANDER ERNEST GEORGE LANGSCHMIDT, Eischer, en HERMANUS ALBERTUS ROSSOUW, Jr, Verweerder.

TER executie van het vonnis van het Hooggerechtshof in bovenstaand geding zal een Verkooping gehouden worden te Springbokfontein, in gezegd distrikt

Op Vrijdag, den 20sten dag van Maart, 1896,
OM 10 UUR 'S VOORMIDDAGS,

Van het volgende, n.l.:

520 Schapen en Bokken in goede conditie,
9 Stuk Hoornvee,
5 Paarden,
1 Donkey Hengst,
1 Muilezel,
1 Bokwagen,
1 Open Kar,
2 Dubbel voor Ploegen,
1 Paarden Molen,
1 Eg,
Huistenten en Palen,
Huisraad, en Boerderijgereedschap, enz., enz.

S. VAN NIEKERK,
Onder-Baljuw,
Springbokfontein.

KENNISGEVING.

DE Ondergeteekende geeft kennis dat hij den heer J. P. ALBERTYN gelast heeft om alle vreemd Vee op zijn plaats Mary's Dale gevonden te schutten, alsook personen in rechten te vervolgen in zijn veld gevonden jachtende, of met honden er in rondloopende en alle honden zonder eigenaars er in gevonden te dooden.

JASPER SMIT, Senr.
Hopefield, 24 Feb., 1896.

---

50 Eerste-klasse Ezels van 3 tot 5 jaar.
10 Gedresseerde Ruin-Paarden,
6 do. Merries.

OP DINSDAG, 10 MAART

ZULLEN opgemelde Ezels en Paarden publiek verkocht worden aan KLAPMUTS-STATIE. Onder de Ezels zijn verscheidene kleur-spannen, gedresseerd, groot en sterk, en daar zij met zorg zijn uitgezocht uit de beste stoeterijen, en voor kontant zijn ingekocht, kunnen zij het publiek aanbevolen worden en zullen dit maal zeker present zijn.

P. E. REDELINGHUIJS.
J. S. Marais & Co., Afslagers

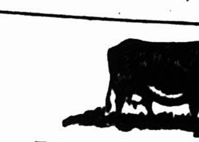

ZELDZAME KANS.

Publieke Verkooping
— VAN —
KOSTBAAR VASTGOED,

Gelegen in de Afdeeling Stellenbosch.

DE Ondergeteekenden met instructies van den eigenaar begunstigd zullen publiek verkoopen,

OP DINSDAG, 3 MAART 1896,

De welbekende Vrucht- en Zaaiplaats genaamd "Bellevue," gelegen te Banhoek, in de afdeeling van Stellenbosch, groot 370 morgen, voorzien van een ruim en suffisant gebouwd Woonhuis, met de noodige Buitengebouwen, Stallen, enz., allen in de besten staat van reparatie. De plaats is beplant met omtrent 3500 keurige Vruchtboomen in soorten, met prachtige Boomgaarden en Eikenlanen, overvloed van loopend water en uitgestrekten, vruchtbaren grond voor het aanplanten van wijngaard, en is tevens voorzien van Zaailanden en goede Veeweide.

Mede zullen worden verkocht verschillende Koeien en goedgeteelde Vaarsen, 1 Frieslandsche Bul, 2 Stukvaten, 3 Kuipen, Wijnpomp.

J. S. Marais & Co., Afslagers.

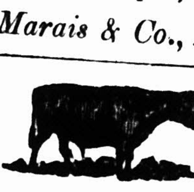

Verloren of Gestolen

VAN den Ondergeteekende (7) Zeven Roode Koeien waaronder twee roode met witte pens en een roodbonte met twee kleine kalveren gemerkt rechteroor slip.

Heeren Schutmeesters bij wie zij mogen a ankomen of reeds gekomen zijn gelieven aan den ondergeteekende kennis te geven door wien alle billijke kosten betaald zal worden.

J. J. DE CLERK, Jr.
Porterville, 22 Feb., 1896.

BENOODIGD

EEN opzichter op een Boerenplaats, doe aanzoek bij

G. W. SPENGLER,
Tijgerhoogte,
Koeberg.

Vruchten-Kisties.

DE Ondergeteekenden hebben te koop Vruchten-, Rozijnen- en Wijn-Kistjes in verschillende grootte tegen de Laagste Prijzen.

THESEN & Co.,
Strandstraat.

DOOR IJVER BLOEIT DE KUNST.

ORSANO of de Bedelaar van Napels, zal op DONDERDAG AVOND, 5 MAART, weder worden opgevoerd, onder patronage van den Consul Generaal der Nederlanden, en Kommandant en Officieren van het Hollandsch Oorlogschip "Koningin Emma der Nederlanden."

J. COMBRINK, Bestuurder.

KENNISGEVING

GESCHIEDT hiermede aan allen die Vee gekocht hebben op de vendutie alhier het zelve zonder verzuim te komen afhalen.

A. NEETHLING.
Kleigat, 28 Feb., 1896.

TE KOOP, GOEDKOOP.

NIEUWE verbeterde BRANDE WIJNSKETELS van 80 tot 460 gallons, Speciaal gemaakt voor een lagen watervoorraad. Doe aanzoek bij

W. RAE,
No. 1 Varneys Weg,
Groenepunt, Kaapstad

ONDERWIJZERES.

APPLICATIES met Onderwijzers Certifikaat, worden ingewacht tot 20 Maart, voor de Boerenschool te Wolvekloof, Riebeeks Kasteel. Salaris £30 en vrij logies.

J. T. SLABBERT.

VERKOOPINGEN.

FEBRUARI.

29,—Caledon, 26 ruinpaarden, 10 merries en 24 jonge ezels, W. H. F. Kleyn, afslager.

29,—Wellington, erf, op hoek van kerk- en Nieuwstraat met gerieflijk woonhuis, stal, enz. ens., een erf daaraan grenzende,—J. Fred. Pentz & Co., afslagers.

MAART.

3,—Stokerij nabij Wellingtonstatie, 60 vette varkens,—J. Fred. Pentz & Co., afslager.

3,—Malmesbury; woonhuis van de weduwe S. L. Steyn gelegen in Riebeekstraat,—J. W. Moorrees jr. & Co., afslagers.

3,—Hopefield, een aangenaam, gerieflijk woonhuis met buitengebouwen, stal enz. 4 morgen grond, het eigendom is met draad omheind,—J. W. Moorrees & Co., afslagers.

4,—Enkelvallei nabij Hopefield, de prachtige plaats Enkelvallei, groot 2,700 morgen 149 roeden, benevens 600 mud koren, 500 mud zaadhaver en 200 mud rog, boerderijgereed. schap, 4 spannen ezels, merries, 500 merino ooien en 50 aanteelbokken, varkens, ens.,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., afslagers.

5,—Vredenburg, distrikt Malmesbury, levende have, gereedschappen, karren, ens. enz.,—A. Bester, afslager.

5,—Middelpost, Porterville, paarden, beesten, wagens, karren, selfbinder, ens.,—J. P. Zoer, afslager.

6—Oranjekraal, Malmesbury, levende have, boerderijgereedschap, huisraad, enz, enz.,—J W Moorrees jr & Co, afslagers.

10,—Hartebeestfontein nabij Malmesbury, paarden, esels, slachtossen, hamels, koeien en vaarzen, varkens, karren, wagens, ploegen, snijmachines, selfbinder, en een menigte graan, J. W. Moorrees jr. & Co., afslagers.

10,—Klapmutsstatie, 50 esels van 3 tot 5 jaar oud, 16 gedresseerde paarden, alle met zorg uitgezocht,—J. S. Marais & Co., afslagers.

12,—Koornlandsdrift nabij Hermonstatie, levende have, boerderijgereedschap en huisraad,—De Villiers, Immelman & Co., afslagers.

12,—Kanonberg, distrikt Malmesbury: esels, paarden, hengsten, koeien en kalvers, aanteelbeesten, ossen, 400 ooien, 150 hamels, 150 lammers, varkens, 300 mud zaadhaver, 100 mud koren, 10 mud rog, 70 mud garst, en een groote menigte boerderijgereedschap, J. W. Moorrees jr. & Co., afslagers.

13,—Waterschildpaauuil, distrikt Malmesbury, paarden, ezels, trekossen, aanteelbeesten van goed ras, schapen, bokken, varkens, boerderijgereedschap, huisraad, 230 mud zaadhaver, 60 mud rog,—J. W. Moorrees jr. & Co., afslagers.

Produktenmarkten.

KAAPSTAD,

VROEGE MARKT.

28 Februari, 1896.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Haverhooi	0	3	1	—	0	4	9
Eieren	0	18	0	—	0	15	3
Hoenders	0	1	10	—	0	0	0
Aardappelen	0	6	0	—	0	0	0
Druiven	0	0	9	—	0	8	9
Watermeloenen	0	0	3	—	0	1	6
Tamaties	0	0	3	—	0	1	6
Uien	0	0	3	—	0	3	0
Peren	0	1	4	—	0	4	3
Appelen	0	0	11	—	0	4	6
Kweeperen	0	0	9	—	0	3	1
Vijgen	0	1	6	—	0	2	11
	0	0	3	—	0	2	10

31 Wagens 17 Karren.

NIEUWE MARKT.

28 Februari, 1896.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Tamaties	0	0	2	—	0	2	0
Kweeperen	0	1	9	—	0	4	3
Appelen	0	0	8	—	0	10	0
Eieren	0	18	4	—	1	1	0
Boter	0	0	8	—	0	1	6
Kool	0	0	1	—	0	0	1½
Peren	0	1	2	—	0	8	11
Perziken	0	0	6	—	0	2	9
Vijgen	0	1	2	—	0	0	0
Hoenders	0	0	11	—	0	0	0
Kalkoenen	0	7	8	—	0	0	2
Uien	0	3	7	—	0	8	10
Druiven	0	0	3	—	0	2	10
Watermeloenen	0	0	1½	—	0	1	3½
Aardappelen	0	4	1	—	0	8	0
Eenden	0	1	6	—	0	1	11
Boonen (groene)	0	6	0	—	0	0	0
Patatas	0	4	0	—	0	6	8

(Van de heeren Ball & Co.)

27 Februari, 1896

VOGELSTRUISVEEREN. — De hier gehonden voorraad is seer beperkt en we hebben dese week geen verkooping te rapporteeren. Daarom moeten onse noteeringen als nominaal beschouwd worden. Koopers werken nu voor de Juni verkoopingen. Uitgevoerd in de week 5789 lbs geschat op £9271. Verkoopingen der vorige week 1869 lbs verkocht voor £3461. Wij noteeren de volgende als marktprijzen:—Witte ordinaire prima £7 0s 0d tot £9 0s 0d, eerste £5 0s 0d tot £6 0s, tweede £3 10s 0d tot £4 5s 0d, derde £2 0s 0d tot £2 10s 0d, inferieur tot hard, £1 5s 0d tot £1 15s 0d; Wijfjes witte, lichte, eerste tot superieure £4 10s 0d tot £5 10s 0d; tweede £3 5s 0d tot £3 15s 0d, derde £2 0s 0d tot £2 15s 0d, inferieur tot hard £1 10s 0d tot £1 15s 0d; donker £3 0s 0d tot £4 5s 0d; fancy byocks £3 10s 0d. tot £5 10s 0d; staart, witte £2 2s 6d tot £2 7s 6d, lichte £1 7s 6d tot £1 15s 0d, donkere £0 15s 0d tot £1 0s 0d; Zwarte, lang £4 10s 0d tot £5 10s 0d, lang middelm £3 15s 0d tot £4 5s 0d, middelm £2 10s 0d tot £3 5s 0d, kort gewoon £1 15s 0d tot £2 5s 0d middelmatig en kort £1 0s 0d tot £1 10s 0d, lang vlos £1 0s 0d tot £1 7s 6d; kort vlos 10s 0d tot 17s 6d, gewoon kort 8s 0d tot £1 0s 0d, Vale lang £2 10s tot £3 5s 0d, kort gewoon 7s 6d tot 10s, lang middelmatig £1 15s 0d tot £2 5s 0d, lang vlos 20s 0d tot £1 7s 6d, kort middelm £1 0s tot £1 10s, med vlos 12s 6d tot 17s 6d, kort 10s tot 17s 6d, gewoon 8s tot 10s 0d; spadonas, witte £1 10s tot £2 0s, licht £1 0s 6d tot £1 10s, donker 10s tot 15s, donker chicks 1s tot 3s 0d.

WOL.—Onze markt is vast voor alle goede soorten; anderde zijn onveranderd. Wij noteeren:—Super lange karroo vette 4½d tot 5d., ordinaire en medium 3½d tot 4½d, zware en zanderige 2½d tot 3½d.

VELLEN.—Zijn ½d williger, andere onveranderd. Wij noteeren:—Bokvellen 8½d, lang wol 3½d, sondrooge 6d, kort wol 3d, angoras 3½d, beschadigde 3d Kaapsche 1s 8d, bastaards 3½d.

Beschadigde vellen volgens kwaliteit.

KIMBERLEY.

(Van de heeren James Lawrence & Co.)

29 Februari. *(Per Telegraaf.)*—Prijzen van produkten op heden:—

	£	s.	d.		£	s.	d.
Meel	1	15	0	—	0	0	0
Mielies	1	3	0	—	0	0	0
Mieliemeel	1	4	0	—	1	5	0
Kafferkoorn	1	2	0	—	1	6	0
Zemelen	0	7	6	—	0	0	0
Haver	0	14	0	—	0	0	0
Havergerven	0	8	6	—	0	0	0
Kaf	0	15	0	—	0	0	0
Uien	0	10	0	—	0	0	0
Aardappelen	0	12	0	—	0	16	0
Boter per lb.	0	0	10	—	0	1	3
Eieren	0	1	0	—	0	1	6

PORT ELIZABETH.

27 Februari *(Per Telegraaf.)*—Van 700 balen wol werden 403 verkocht, met goede mededinging. Ook aan angorahaar viel dese toe deel; van 26 balen 24 verkocht. Slechts één dag had er veiling in de veerenmarkt plaats, wegens de geringheid van den voorraad, die buitendien niet veel zaaks was. Prijzen in het algemeen iets williger.

BLOEMFONTEIN.

(Van de heeren Frank Oldfield & Co.)

21 Februari.—*(Per Telegraaf.)*—Prijzen van produkten op heden:—

	£	s.	d.		£	s.	d.
Gesift meel	1	10	0	—	1	15	0
Mielies	1	0	0	—	1	2	0
Kafferkoorn	1	10	0	—	1	2	0
Mieliemeel	1	1	0	—	1	3	0
Kaf	0	7	0	—	0	11	0
Zemelen	0	6	0	—	0	7	0
Eieren	0	2	0	—	0	0	0

De Zuid-Afrikaan
VEREENIGD MET
ONS LAND.

ZATERDAG, 29 FEBRUARI, 1896.

SIR GORDON WEET ER NIETS VAN.

EINDELIJK heeft sir GORDON SPRIGG, onze premier, het zoo ver gebracht dat hij het land eene verklaring kon bieden van de politiek door de regeering te worden gevolgd. Donderdagmiddag werden de gasten aan een maaltijd te Worcester vergast op een grooten schotel politiek door sir GORDON toebereid, doch we moeten erkennen dat, hoewel er veel te slukken was, de smaak veel te wenschen overliet.

De speech van sir GORDON maakt op ons den indruk als of hij lang gezocht heeft naar de onderwerpen die hij zou aanroeren. Men zou denken dat er in de afgeloopene maanden niets van belang is voorgevallen en dat de premier met de hand in de haren zat te bepeinzen: wat kan ik toch gaan vertellen dat niet oude kost zal zijn voor mijn gehoor? Het kan natuurlijk niet anders, daar sir GORDON rondborstig verklaard heeft dat hij absoluut niets weet van de omstandigheden die aanleiding hebben gegeven tot de jongste gebeurtenissen, en hij oogenschijnlijk in 't geheel niet verlangt er meer van te weten te komen! Geeft de onkunde van sir GORDON niet kleur aan de bewering dat hij zijn ministerie gevormd heeft om de gewichtige zaken, die het hart en den mond van eenieder vervullen, te sussen en te verhullen?

Het parlement zal niet vroeger dan gewoonlijk bijelkander geroepen worden, tenzij er iets buitengewoons gebeurt. Daar sir GORDON niets van de omstandigheden die aanleiding hebben gegeven tot de jongste gebeurtenissen weet en er ook niet naar verlangt meer te weten, verwondert deze verklaring ons in 't geheel niet. Iets buitengewoons moet gebeuren, alsof het gebeurde iets alledaagsch is! Onze premier meent dat de geheele zaak ligt tusschen harer majesteits regeering en de Zuid-Afrikaansche Republiek, en daar hij het volste vertrouwen heeft in de beide regeeringen behoeven wij ons er niet over te bekommeren. Het schijnt dus of de Kaapkolonie in de oogen van sir GORDON niets anders is dan eene kroonkolonie bestuurd door een paar nominees van den vertegenwoordiger harer majesteits regeering en dat het land niets met hunne zaken te doen heeft. Van een eigen onderzoek wordt geen woord gezegd, daar wij als arme boetelingen onze oogen moeten vestigen op wat in Engeland gedaan wordt!

Sir GORDON weet natuurlijk niet dat de Kaapkolonie gebruikt werd in de voorbereidselen voor den aanval op de Zuid-Afrikaansche Republiek en voor den gewapenden opstand in dien staat; dat manschappen te Kaapstad en elders werden aangeworven; dat de troepen te Mafeking geconcentreerd werden; dat oorlogsmateriaal werd ingesmokkeld en over onze spoorwegen werd vervoerd; dat paarden overal werden opgekocht voor den tocht van dr. Jameson. Van al deze dingen weet sir GORDON niets en hij wil er ook niets meer van weten! Waarom niet?

De premier beweert dat het verlangen om eene vervroegde parlementszitting te hebben uitgaat van een klein deel des volks. Hij is dan niet zoo onwetend als men wel gedacht zou hebben van iemand die voorgeeft een vreemdeling te Jeruzalem te zijn. Of zijn informatie echter juist is zal de tijd wel leeren. Misschien vergist de vreemdeling te Jeruzalem zich deerlijk!

Aangaande de binnenlandsche zaken valt aan te merken dat sir GORDON zich verheugt in een groot surplus, dat in de kas is gekomen door het vervoer van ... Zuid Afrikaansche Republiek ... voor dit surplus te gebruiken ... ings werken en ... spoorwegen. We ... sprake is het salaris ... te verhoogen. Wel ... naren in 't spoorweg ... met recht aanspraak ... verhoogd traktement ... algemeen is zeker niet ... en vooruitgang die ... vaardigt. Vele distrikten ... der de felle droogte ... terd worden door de verw... hanen. Is er geld ... onderwijs in de afgelegen ... moedigen, laat men landbouw... scholen ondersteunen en ... jonge Afrikaners naar ... den landbouw grondig te ... het geld niet uitgeven ... hopen dat de regeering ... van den Kaapstadschen ...

Nog dit punt willen we ... sir GORDON's politiek den ... schermen indien noodig ... levensmiddelen wil hij ... weert dat een deel der ... Afrikaansche Republiek ... zijn zij? de regeering of ... En dan verklaart sir GORDON ... dat hij de vriendschap der ... regeering wil aankweeken ... in Zuid-Afrikaansche ... de landbouw moet beschermd ... ons vorig artikel hebben wij ... toonen dat het noodig is ... van dit land te beschermen ... vele eigenaardige moeilijkheden ... kampen. De premier houdt met ... geen rekening en redeneert ... de van zijn stokpaardje—vrij ...

In 't kort, we gelooven dat ... het land niet bevredigen zal, ... er sterk aan of de premier in ... len van al zijne collegas heeft ... Een mooie speech om mede te ...

ALLERLEI

Chamberlain's Depeche

De beroemde dépêche van ... Chamberlain is aangekomen, ... dere komen geven wij den ... weder. Over het algemeen ... zaken goed in te zien en we ... dit dokument bewijs genoeg ... geering niets heeft geweten van ... gen der samenzweerders ... berlain wist wel dat de Gecharterde ... vermeerderd werden ... in Bechuanaland ... de voorgegeven ... bewaren in de strijd ... king met Khama aan ... den overgedragen ... voor de schikking ... secretaris voor ... plaatsing van troepen ... Protektoraat goed te ... werd geweigerd. Het ... meer dat het komplot ... reid, daar het eigenlijk ... pij niet geweest kan ... die werden opgegeven ...

Aangaande de ... de heer Chamberlain 't geheel ... gezind tegen de regeering ... sproken plan van Home Rule ... als een alternatief gesteld ... wordt geraden of eene verandering ... in de wet omtrent het stemrecht ... tratie of het plan van Home Rule ... Johannesburg aan te nemen ... dat de Britsche regeering zich niet ... inwendige politiek der Transvaal ... bemoeien anders dan als raadgever ... vriend.

De grootste fout van den heer Chamberlain was dat hij de dépêche gepubliceerd heeft voor die aan president Kruger te ... voorgelegd. Deze fout heeft hij erkend ... de les hem door Oom Paul geleerd heeft ... ter harte genomen. Nu wij de bedoeling ... den heer Chamberlain beter verstaan ... ven wij ook dat, onder zekere bepalingen ... reeds zijn opgezonden doch nog niet ... goedgekeurd, het goed zou zijn ... president Kruger naar Engeland ... gaan.

Het manifest van de Gecharterde.

Dr. Harris heeft in een Londensch ... schrift een artikel gepubliceerd waarin ... de Zuid-Afrikaansche toestanden besproken ... Dat dr. Harris niet voor zichzelf spreekt ... het gevoelen van den heer Rhodes en de ... charterde openbaart is duidelijk. Im... hij is met den heer Rhodes van hier ... Engeland gereisd en zij hebben ... feld hun gedragslijn te samen ... wogen. In dit stuk zegt de ... er drie wegen open zijn voor Z... een federaal Zuid-Afrika ... vlag zoowls Canada, een Zuid-Afrika ... Duitsche bescherming, en een onafhankelijk vereenigd Zuid-Afrika.

Wat men debiteert omtrent het ... punt, hetzij in Europa hetzij in Zuid-Afrika ... is allemaal maneschijn en ... Gecharterde speelt op deze viool om ... lichtgeloovigen in Engeland te misleiden ... omdat zij geene andere verdediging ... Hier in Zuid-Afrika wordt dit ... ook bespeeld door lieden die van ... niets weten of moedwillig blind zijn ... mand in Zuid-Afrika heeft al ooit ... van een Duitsch protektoraat.

Het artikel spoort de Britsche regeering en volk aan het eerste plan te helpen verwezenlijken. Het is nu duidelijk ... heer Rhodes gewild heeft met zijn ... Zuid-Afrika: eene vereeniging waarin ... republieken niet bestaan.

Er is echter nog een andere ... door dr. Harris niet wordt genoemd ... lijk dat de zaken kunnen voortgaan ... thans, met meer vrijheden en ... binding op commercieel gebied ... politieke vereeniging der staten ... Afrika is voor 't tegenwoordige ... en we twijfelen er aan of zij ... We weten niet wat in de toekomst ... zal, doch voor het tegenwoordige ... geen beteren uitweg.

De agitatie te Britstown

In een speciaal telegram ... bliceeren wordt gemeld dat ... vergadering te Britstown ... Eene resolutie werd gep... schijnt niet van veel belang ... vergadering niet werd bij... invloedrijke boeren. De ... het appel in zoo verre ge... naar den magistraat ...

... verhoord te worden. De grond waarop deze uitspraak is gegeven is dat de [?]-hoofdinspekteur geen recht heeft [?] te gaan inspekteeren, tenzij de [?] afwezig is van zijnen post.

Maar wij vernemen gedragen de Afrikaners [?]erdelijk en heeft de heer Loots [?] gelast de boete te betalen indien [hij] weder schuldig wordt gevonden. Het verheugt ons te zien dat hij gewillig is de wette gehoorzamen. De tegenstanders der [wet] [?] hem in zijn verzet gesterkt hebben [?] ten onverantwoordelijk. Er zijn genoeg wettige manieren waarop men alle [?]lijke grieven kan bekend maken. Waarschijnlijk was er in dit geval ook een [?] die de apothekers zalf stinkende maakt.

Rhodes en Hofmeyr.

Onder dit hoofd publiceeren wij heden [de] correspondentie tusschen den heer Tielman de Villiers en den ed. heer Hofmeyr. In antwoord op de vraag of hij met den heer Rhodes gebroken heeft somt de heer Hofmeyr het gedrag van den heer Rhodes, sedert [hij] de tijding ontving dat dr. Jameson de Transvaal was ingetrokken, op en komt tot het besluit waartoe elke ware Afrikaner gekomen is, dat het hem onmogelijk [is] thans op den zelfden voet met hem te [staan] als voorheen. Deze publieke verklaring beteekent veel voor de Afrikaners. Ze levert het bewijs van de ontbinding der Rhodes-Hofmeyr verstandhouding die tot onlangs de hoeksteen van onze Koloniale politiek geweest is. Hoe jammer dat die scheuring onvermijdelijk was, doch Zuid-Afrika is nog jong en zal de moeielijkheden wel overkomen. Met overleg en verstand zal alles nog recht komen.

STADSNIEUWS.

VRACHTEN in 3,000 kisten en ten bedrage van [?] ton zijn Woensdag per *Norman* naar Engeland vervoerd.

ST. DAVIDSDAG wordt Maandag in de "Goede Hoop Zaal" met een maaltijd van alle ware zonen van Wallis gevierd.

DROES.—Wegens het niet bekend maken van een geval van droes onder zijn paarden is een steenbakker in de buurt der sterrenwacht, J. Hare genaamd, tot £2 boete veroordeeld.

IN DE HAVENCOMMISSIE is het gisteren door den dok-superintendent stellig verklaard dat er aan mailstoombooten een voorkeur wordt getoond, maar dat tusschen ladingbooten geen onderscheid wordt gemaakt.

BABY SHOW.—Heden wordt de nationale "baby show" alhier in de stad in de Good Hope Hall geopend. Men houdt tentoonstellingen van paarden en landbouwprodukten, waarom ook niet van babetjes?

HET WEDER is gelukkig wat koeler geworden. De hitte op Woensdag was dan ook ondragelijk. In de schaduw was het op sommige plekken om twaalf uur tusschen 10[?] en 108 graden en in de zon 144. Een paar gevallen van zonnesteek zijn voorgekomen.

HET WERK voor de elektrische tram vordert. Men is bezig op Sir Lowry-weg de palen op te richten waar de draden aan zullen bevestigd worden, die de tramwagens de drijfkracht zullen moeten bezorgen. Men verwacht tegen 1 April de elektrische tram in beweging te zien.

PLOTSELING OVERLEDEN is in den namiddag van Woensdag laatstleden de heer F. Smart, langen tijd eigenaar der "Captains' Rooms," schoon hij ze tijdelijk aan een ander verhuurde, en in ons nommer van Dinsdag vermeld als ze voor £8,000 verkocht hebbende.

HET HOLLANDSCHE TOONEELSTUK, "De Graaf Orsano," onlangs met zooveel succes opgevoerd, zal aanstaanden Donderdag weder door hetzelfde gezelschap amateurs opgevoerd worden en wel onder patronage van den Hollandschen consul-generaal en den kommandant van 't Hollandsche oorlogsschip *Emma*, thans in de Baai.

DE HEER J. H. HOFMEYR, van de firma J. J. Hofmeyr & Zoon, is nu weder zoover hersteld dat hij gisteren voor een verandering uit de stad kon gaan. Hij zal voor een week of drie aan het bad te Caledon vertoeven. Wij wenschen dat hij daar weer spoedig zijne krachten zal optellen en spoedig in staat zijn zijn werk te hervatten.

ZEKERE MCMILLAN, naar men zegt een vroeger lid der Australische brigade te Johannesburg, is gisteren naar de strafzitting verwezen wegens bedriegerij waardoor hij een eigenaar van twee revolvers deze afhandig gemaakt en ze voor een kleinigheid verkocht had. Uit de behandeling van zijn zaak bleek het dat hij in de kunst die in Vondel's Lucifer aan Belial wordt toegeschreven — die van liegen en bedriegen — het op een hoogte gebracht heeft die selfs in een land van gouddelverij vrij respektabel is.

"EEN COMPROMIS MET VUILIGHEID" noemt de *Cape Argus* het besluit van den stadsraad dat niet elk huis in de stad, ook het kleinste, een eigen waterleiding voor 100 gallons moet hebben. Maar er zijn lieden voor wie vuiligheid hun element is, en er zijn anderen die de 100 gallons wel degelijk gebruiken maar die, als iedereen zooveel krijgt, voor driemaal zooveel moeten betalen, ten einde zeker te zijn om in waterschaarschte niet al te weinig te hebben. Dat's die ding; men betaalt hier waarlijk al genoeg aan stadsbelasting, en 't gaat niet om de zindelijken ten behoeve der vuilen nog meer te laten opdokken.

DE SCHATTING der vaste goederen werd Donderdagnamiddag op nieuw behandeld door de gemengde commissie die benoemd is om bedenkingen te booren. Een kleine villa boven in Hopestraat werd van £1,300 tot £1,150 verlaagd. Over het feit dat het eigendom van Cleghorn en Harris in eens van £10,000 tot £20,000 verhoogd was zonder dat de schatter er was gaan kijken, vielen woorden tusschen den heer De Waal en den schatter (de heer Cauvin), die zeide de plek goed te kennen en te weten dat de waarde verdubbeld was. Na nog meer woorden werd een verlaging tot £15,000 aangenomen. Het Royal Hotel, op £16,500 geschat, werd met niet meer dan £500 verlaagd. Een aanzoek van de "Colonial Mutual" om verlaging eener schatting van £20,500, op grond van een lagere schatting van de belendende gebouwen, werd gewezen van de hand, en over eenige kleinere eigendommen werd geklaagd, door den schatter, dat de agent de zaken niet recht voorstelde. Intusschen werd het eigendom van den heer B. A. de Vries, van Moelje Punt, van £1,800 tot £1,600 verlaagd, en besloot men de bedenkingen tegen de lijst die wel geopperd maar waarvan de opperaars niet opgedaagd waren, ongeldig te verklaren en het hof te hervatten op gisteren. Gisteren was er onder andere een kwestie over de exercitiezaal, die door den schatter verhoogd was, terwijl kolonel Southey van oordeel was dat men ze in het geheel geen belasting moest laten betalen. Zij bleef op £3,500. In twee gevallen, die van C. A. Dickson in zake de Bodega en het belendend kantoor, en van Duncan en Co., Heerengracht, wilden de eigenaars vermindering, maar bleek het dat anderen verhooging wilden, en wel Heynes, Mathews en Co., omdat zij voor het gebouw dat Heerengracht tot een nauw straatje maakt op £23,000 geschat waren. Zij waren echter niet komen opdagen, en schoon de burgemeester zeide dat dit onnoodig was, liet men de gebouwen waar zij aanmerking op maakten op de gestelde schatting. Ook Donald Currie en Co. slaagden in geen verlaging.

ONGELUKKEN GENOEG.—De laatste drie dagen zijn er in de "casualty ward" niet minder dan 36 gevallen behandeld, waarvan sommige nog al ernstig.

HET FILOZOFISCH GENOOTSCHAP heeft Woensdagavond een vrij talrijk bijgewoonde vergadering gehouden onder voorzitterschap van dr. Muir. Het een en ander werd vertoond: oogen van spinnekoppen, [?] van een [?]same soort van acanthus, [?] Kenhardt en klippen uit het ijstijdperk, sprinkhanen die aan een besmettelijke ziekte bezweken waren, en afbeeldingen van torren door den heer Raffray, Fransch consul, die een reis naar zijn land gaat doen en een bedankje kreeg wegens hetgeen hij in het torrenvak voor het genootschap gedaan had. De voorzitter wees er op dat men, naast eigen onderzoek, ook het richten van de aandacht des publieks op wetenschappelijke ontdekkingen en uitvindingen tot doel van het genootschap moest maken, en sprak hierbij over een uitvinding van lichtbeelden met kleuren door een toestel te maken die uitstekend werkte, weinig kostte en bij elke camera kon aangewend worden. Hij gaf hierover wetenschappelijke ophelderingen, en vroeg of men zulk een toestel hier had, maar het bleek dat er althans geen volledige bestond, en nu ried dr. Muir de professoren in het vak het noodige te laten uitkomen. Daarna hield dr. Van der Riet een voordracht, toegelicht door vertooningen onder het mikroskoop, over een soort van steen die men doloriet noemt, en waarvoor hij zeer bedankt werd.

DE STADSRAAD hield Donderdag zijn maandelijksche vergadering, waar men begon met goed te vinden dat een diender te Moelje Punt zal worden aangesteld voor £18 's jaar, en zijn woonplek aan de kijkplek voor de wedrennen hebben zal. Voorts besloot men de regeering te vragen om aanstelling van een bevoegd politiebeambte als hoofd der stadspolitie, en het stellen dier politie onder een bestuur waarop vertegenwoordigers van den raad zitting zullen hebben. De gesondheidsbeambte had de straataannemers veertien tekortkomingen ten laste gelegd, tien waren bewezen, en men besloot de schuldigen met £1 per stuk, dus £10, te beboeten. Daarop kwam de "baby show" ter spraak, door den heer St. Leger naar aanleiding van een brief van dr. Watersten als "walgelijk" veroordeeld; en schoon de raad ze niet verbieden kan moest het gesondheidscomité er even goed naar kijken als naar de plekken die het naast aan de zorg van gemeld comité zijn toevertrouwd. Het blijkt dan ook dat er een rijkelijke besprenkeling met "Jeyes fluid" zal plaats hebben. Het comité in kwestie wilde insgelijks sekere nieuwe regulaties door den gouverneur laten goedkeuren en dan invoeren; maar de heer J. C. Hofmeyr vond dit geen werk voor deze heete dagen, en op zijn voorstel werd de zaak tot een volgende vergadering uitgesteld. Voorts bleek het dat zekere vrouwelijke individus in Constitutiestraat het sedelijk gevoel van het publiek beleedigden, maar dat de regeering talmde met het goedkeuren der regulaties die dit kwaad zouden verhinderen. De politie nam intusschen kennis van de zaak. De heer Hofmeyr vroeg waarom in zekere zaak, door den raad voor den magistraat gebracht, de stadssecretaris niet was komen opdagen. Dat was, zei de burgemeester, wegens een aaneenschakeling van toevallige omstandigheden, maar de zaak zou op nieuw voorkomen. Toen een voorstel van waterwerken voorkwam over de hoeveelheid water die men ook in kleine huisjes zou moeten hebben, stelde de heer Smart een amendement voor dat voor ieder huisje een aparte waterleiding eischte, en met dit amendement vereenigde zich de heer Garlick, die eerst een ander had voorgesteld waarbij ten minste 100 gallons ook voor het kleinste huisje zouden vereischt worden. Het amendement werd met 7 tegen 6 stemmen verworpen, zullende thans elke drie huisjes een gezamenlijke waterleiding hebben. De kwestie over de stallen van den gouverneur, die men verplaatsen wilde, liet men daar, op grond dat men het met de regeering er niet over eens kan worden, maar men besloot een plek aan den hoek van Caledon- en Canterburystraten te onteigenen, ten einde door het neêrhalen van een gebouw het vervoer te bevoordeelen. Daar de straataannemers op 12 Februari in Keizersgracht geen waterkarren hadden gebesigd wilde openbare werken ze met £5 beboeten, en dit ging er door, in weerwil van verzet der heeren O'Reilly en J.C. Hofmeyr, die de schuld aan de tramwegmaatschappij gaven. Op voorstel van den heer O'Reilly werd besloten een deputatie naar de regeering te zenden, met het verzoek om een nevenlijn der spoorweg tot het brengen van dynamiet naar Fort Knokke zonder dat het de stad door hoeft.

GEMENGD NIEUWS

DE REGEERING vraagt tenders voor het leveren en besorgen van koren te Port Nolloth en Hondeklipbaai. Men zie de desbetreffende advertentie.

DE "UNION" STOOMSCHIPMAATSCHAPPIJ heeft £100 bijgedragen voor het fonds der noodlijdenden ten gevolge der dynamietontploffing bij Johannesburg.

LAMZIEKTE.—Veearts Hutcheon is, na afloop van het boerencongres, over Cradock naar Zandvlakte vertrokken, om aldaar een onderzoek naar deze veeziekte in het werk te stellen.

EEN WATERPLAN is in de maak voor Robertson, waar men met water uit Breederivier een deel van het stadsland en andere aangrenzende landerijen onder besproeijing denkt te brengen.

DRIE ZWARTSCHIMMEL EZELS, wier nadere beschrijving in een advertentie verschijnt, zijn weggeloopen. Kosten voor het terugbesorgen zullen betaald worden door den heer H. Louw, Orangedale, P.O. Klapmutsstation.

TE KIMBERLEY wordt geklaagd over de toenemende gewoonte van spoorwegbedienden om boter, eieren, enz. buitenaf op te koopen en in de stad te verkoopen. 't Is te vermoeden dat eigenaars van boter- en eierenwinkels hier meer tegen zullen hebben dan het groote publiek.

DE TRIMBLE ZAAK.—Advokaat Esselen zal, volgens een telegram in een morgen tijdgenoot, den heer Piet Viljoen, mijncommissaris te Heidelberg, wegens laster vervolgen om zekere uitingen van hem in een Hollandsch blad te Krugersdorp omtrent zijn, Esselen's, medeweten van Trimble's plannen in verband met de zaak van het hervormingscomité. Ook den uitgever van het blad zal hij vervolgen, ten einde schadevergoeding van hem te erlangen.

KRANTEN.—"Hendrik Erasmus, van Spitzkop, zegt dat het de schuld van de krantdrukkers is dat zoo veel kwaad bloed en bitterheid onder het volk bestaat. President Kruger is van deselfde opinie. Wat denkt gij?" vraagt de Cradocksche *Afrikaner*. Wel, is ons antwoord, als alle kranten schreven als de *Afrikaner*, dan gelooven wij niet dat er voor Hendrik's klacht veel reden zou zijn.

BROEDERLIJK.—"Sir Mark Stewart," zegt *Truth*, "hield verleden week in Wigtonshire een heel rare toespraak. Sir Mark kan het gedrag van dr. Jameson niet goedkeuren, maar voelt zich geneigd om er een zeer zacht oordeel over te vellen, daar hij 'een broederlijk gevoel' jegens den man in kwestie koestert. Jameson immers kan beschouwd worden als 'betrekkelijkerwijs een buurman van hen,' want, zeide men, zijn vader had een drinkplek te Stranraër gehouden. Dat 's mooie logica."

EEN NIEUWE SOORT BOERDERIJ.—"Ons klein dorpje Cornelia," zegt een correspondent van de *Burger* uit het distrikt Vrede, O.V.S., "gaat zeer fluks vooruit: daar is nu een honden- en kattenboerderij aan den gang. De heer die met de huisdieren boert schijnt een flinke man te zijn, want 12 uur in den nacht kan men hem nog zien in het huis om zijn dieren te bezorgen. Een man die zich wenscht te voorzien van goede huisdieren kan hem gerust een bezoek geven." Dit dunkt ons iets nieuws, en wij twijfelen of de Kolonie op zulk een boerderij kan roemen.

SPRINKHANEN zijn thans ook aan de Limpopo met hun werk bezig.

NOG WAT NIEUWS van kaptein Thatcher, het *Cape Times* licht. In Londen heeft dat heerschap bericht, dat toen hij ontsnapt was aan de boeren, waarvan hij met zijn maxim een honderd of zoo [?] te doodschoot en te Johannesburg kwam, hij aan het hervormingscomité zei: "Geef mij 500 man en ik sal de boeren tegen[houden en dan] kunt gij naar Pretoria gaan om die plek in te nemen. Het is je eenigste kans." Hij dacht dat het comité over 12,000 man kon beschikken maar ze hadden geen 50 af te staan. Hij vertelt verder dat dr. Jameson's mannen niet bestand waren tegen het bitter koude weêr op het veld bij nacht (en dat in Januari!).

TE BULAWAYO lag een mijnheer, en dat wel een volbloed afschaffer, zoo wat om twee uur 's nachts in zijn bed toen hij eerst honden hoorde blaffen, en daarna een geknor dat hij als een van een leeuw herkende. Zijn deur stond aan maar hij sloot ze, en daar de grond hard is was er den volgende morgen geen spoor te zien. Intusschen, niet alle ingezetenen van Bulawayo zijn, vermoeden wij, afschaffers, en hoe prettig moet het zijn om als je 's nachts uit je club, waar je onder een glas dit of dat aan het gezellen bent geweest, naar huis gaande een leeuw aan den weg vindt? 't Beste plan lijkt om leeuwenjachters als nachtwachters aan te stellen.

ORANJE VRIJSTAAT.—De officieele opgaaf van den uitslag der presidentsverkiezing is, volgens een Reuter's telegram Steyn 7,572, Fraser 1,404, Van der Lingen 66. De heer Steyn heeft dus iets over vijf zesde van alle stemmen op zich vereenigd. Volgens de *Express* hoorde men luidjes die 't niet prettig vonden dat Steyn zooveel stemmen kreeg, de aanmerking maken: wat doet het er toe? hij zal toch stellig de laatste president van den Vrijstaat zijn. Onze Bloemfonteinsche tijdgenoot denkt er anders over, en schrijft een flink inleidingsartikel over "republikeinsche vooruitzichten;" en zoo wij op dit punt van hem van gevoelen verschillen en de overtuiging koesteren moesten dat er aan de hier bestaande republieken spoedig een einde komen zou, dan zouden wij tevens gelooven dat een tijd van achteruitgang en ellende voor Zuid-Afrika aanbrak.

RHODES EN HOFMEYR.

De volgende correspondentie is gewisseld tusschen den heer Tielman de Villiers, volksraadslid in de Transvaal, en den heer Hofmeyr:—

Stellenbosch, 30 Januari, 1896.

Den weled. heer J. H. HOFMEYR,
Kaapstad.

Waarde vriend,—Aangezien er zoo vele geruchten rondgaan met betrekking tot uwe houding tegenover den heer Rhodes sedert den inval van dr. Jameson in de Zuid-Afrikaansche Republiek, sal ik gaarne van u self willen vernemen of het een feit is dat gij het met den heer Rhodes gebroken hebt, en indien zoo, de bijzonderheden die u er toe gebracht hebben.

Het is geen blooto nieuwsgierigheid mijnerzijds om u deze vraag te stellen, maar ik doe sulks opdat wij in de Transvaal kunnen weten wie onze vrienden zijn.

Hopende dat gij mij met een volledig antwoord zult begunstigen, noem ik mij

Ueds. dw. vriend,
T. N. DE VILLIERS.

ANTWOORD.

Kaapstad, 22 Campstraat,
1 Februari, 1896.

Den wel-edelen heer T. N. DE VILLIERS,
Stellenbosch.

Waarde vriend!

Gij doet mij in uw schrijven van 30 laatstleden eene vraag "opdat wij in de Transvaal kunnen weten wie onze vrienden zijn."

Het spijt mij uit deze opmerking te moeten afleiden dat er bij u nog onzekerheid bestaat omtrent mijn vriendschappelijk gevoel jegens uwe republiek. Ik meende dat onze omgang lang en intiem genoeg was om u omtrent dat punt volle zekerheid te geven.

Desniettemin wil ik uwe vraag beantwoorden.

Gij wilt weten of ik "het met den heer Rhodes gebroken heb."

Ik antwoord: Ja, ik ben thans niet op den ouden voet met hem.

Gij wilt verder weten wat mij daartoe gebracht heeft?

Ik antwoord: De vaste overtuiging, gegrond op een zorgvuldig wegen van alle feiten binnen mijn bereik, dat de heer Rhodes in verband met den Jameson-inval, zich niet zoo heeft gedragen als men had mogen verwachten van een premier der Kaapkolonie — een premier nog al die het volle vertrouwen bezat van de groote meerderheid der Koloniale Afrikaander bevolking. Hij moet tamelijk lang vooruit hebben geweten—neen hij heeft geweten — dat een sterke en weluitgeruste kolonne der troepen van de Gecharterde Maatschappij op de Transvaalsche grens en gedeeltelijk op koloniaal gebied geconcentreerd lag, met het doel om op een geschikt tijdstip de republiek in te trekken; maar hij nam geen doeltreffende stappen, hetzij als "Managing Director" van de Gecharterde Maatschappij of als premier van de Kaapkolonie, om het voorgenomen doel te verijdelen. Hij werd eenige dagen voor den inval van meer dan een kant daaromtrent per telegraaf gewaarschuwd, en wel onder anderen door een lid van ons koloniaal Hoogerhuis, dat zich toen te Johannesburg bevond; maar hij nam geen notitie van de waarschuwing. Toen hij bepaald bericht kreeg dat dr. Jameson werkelijk aan het hoofd der Gecharterde troepen de Transvaal was ingetrokken liet hij zijne mede-ministers daaromtrent onkundig. Hij bleef zelfs weg van zijn kantoor, het hun daardoor moeielijk makende hem te spreken te krijgen. Hij zond geen waarschuwing aan de regeering der bedreigde, hoewel bevriende, republiek. Hij publiceerde geen officieele repudiatie en schorsing van dr. Jameson als administrateur van Rhodesia, hoewel ik wel wil gelooven dat hij Jameson geen order had gegeven om juist den 29sten December in te trekken. Hij deed geen poging om Zijne Excellentie den Hoogen Commissaris te bewegen dadelijk een proklamatie tegen Jameson uit te vaardigen. Hij zond wel, toen het te laat was, een boodschap aan dr. Jameson (die z.ed. nimmer bereikte, althans niet gedurende zijn tocht) om terug te keeren; maar ik heb niet vernomen dat toen Zijne Excellentie ten spijte van de werkeloosheid van den heer Rhodes, een proklamatie liet opstellen, deze iets deed om kracht er aan bij te zetten of de publicatie te bespoedigen. Bij de eenige gelegenheid waarop hij, sedert den inval, een Koloniaal publiek toesprak, onthield hij zich zorgvuldig van elke veroordeeling der samenspanning die op de bloedvergieting bij Krugersdorp was uitgeloopen, maar roemde hij in tegendeel dat zijn politieke loopbaan nu eerst recht zou beginnen.

Door deze redenen (en ook door andere die ik nu niet zal meê deelen), werd ik gedwongen tot de treurige overtuiging dat het voor mij onmogelijk was langer als voorheen samen te werken met hem dien ik zoo lang als een mijner trouwste vrienden had beschouwd.

Verblijve de uwe,
J. H. HOFMEYR.

Sedert 1878 zijn er 9 epidemien van dysentry in verschillende deelen van het land geweest waar Chamberlains middel tegen Koliek, Cholera en Buikloop met uitstekend succes gebruikt werd. Dysentry is, als het epidemisch is, bijna zoo erg en gevaarlijk als Aziatische Cholera. Van te voren hebben de beste pogingen van de bekwaamste dokters gefeild hare woede te keeren; dit middel heeft echter de kwaadraadigste gevallen genezen, zoowel van kinderen als van volwassenen, en onder de ergste voorwaarden, hetgeen bewijst dat het het beste geneesmiddel in de wereld is voor buikziekten. Te koop bij alle Apothekers en Handelaars. P. J Petersen & Co., Algemeene Agenten. [*Adv.*]

EEN BRIEF UIT LONDEN.

(*Van een Correspondent.*)

Londen, 6 Februari, 1896.

Lord Salisbury moet Iersch bloed in de aderen hebben. Hij verraadt althans al te dikwerf de volle karaktereigenschappen en feiten der Hiberniërs. Hij houdt veel van boertige invallen, maar vooral op hoogst ongelegen oogenblikken en hij begaat de maiste flaters met een effen gelaat. Van hem is die dwaze vergelijking der Ieren met Hottentotten, van hem ook de gekke omschrijving van den parsi Naorodji, die een wijl Finsbury vertegenwoordigd heeft in het lagerhuis, als *the black man*, terwijl de man even blank is, of blanker nog dan, lord Salisbury self. En weder heeft nu deze zich gewaagd aan een zijner dolle vergelijkingen. Op het feestmaal der unionistische nonconformisten in het hotel Métropole werd Ierland bij Transvaal vergeleken als vermanende voorbeelden van hetgeen "home-rule" doet en miedoet. De boeren kregen "home-rule" en hebben haar misbruikt (sic) en indien de Ieren "self-government" hadden gehad, souden zij hun uitlanders in Ulster even slecht hebben bejegend als de Transvalers de hunnen in Johannesburg. Was de vergelijking ernst gemeend dan kan zij kwalijk scheever of menker gaan. De liberale Engelsche bladen hadden niet veel moeite om zulks in 't licht te stellen, zoo schreef de *Daily News* daags na het feest:—

"De legende van lord Salisbury's onfeilbaarheid in buitenlandsche zaken gaat snel den weg op van alle legenden. Zijne rede van Vrijdag heeft ons, gelijk te verwachten was, op het vasteland vrijwel belachelijk gemaakt. Hoe kort zij was, waâr zij buitenlandsche aangelegenheden behandelde, was zij tegelijk pover van geest en uitdagend. Zij was bovendien schromelijk onjuist, en in deze andere opzichten heeft zij werkelijk den spreker weinig fouten te maken overgelaten. De toespeling op de boeren-kwestie als een voorbeeld van de slechte gevolgen van "home-rule" is eene schrikkelijke onkieschheid, waarvan zij die het meest belang hebben bij het verswakken van ons gezag in Zuid-Afrika natuurlijk niet verzuimd hebben nota te nemen. Zij zal zoowel president Kruger alarmeeren als den weerzin wekken van de groote zelfbesturende koloniën, die in dezen moeielijken tijd zoo edelhartig aan het moederland haren zedelijken steun aanbieden."

***

En de *Daily Chronicle* liet zich even ernstig over de toespraak uit. Zij verklaarde zelfs dat een nieuwe burgeroorlog in Transvaal er uit zou kunnen geboren worden. Het komt mij echter voor dat men lord Salisbury te ernstig opvatten kan. In dit geval had men eenvoudig te doen met een zijner ergste *mauvaises plaisanteries*. Hij vond die vergelijking tusschen "home-rule" in Ierland en "home-rule" in de Transvaal zoo dol vermakelijk dat hij alle ernstige dingen van het oogenblik: Jameson's verraderlijken inval, Rhodes' rol en medeplichtigheid, de maatregelen tegen de Chartered Company te beramen, ja zijn eigen ambtgenoot Chamberlain, over het hoofd zag. Alles werd ten offer gebracht aan de aardigheid met de Ieren en boeren.

Maar de wereld, ook de Engelsche, verstaat niet altoos den humor van lord Salisbury's *after dinner*-redevoeringen. De menschen in 't hôtel Metropole vonden den premier hoogst grappig. De lieden er buiten vonden de zaak minder lachwekkend.

Men zegt dat Chamberlain ook niet tot de personen behoort die de misplaatste geestigheden van collega Salisbury hebben weten te waardeeren. Vandaar geruchten van oneenigheden in het kabinet naar aanleiding der Transvaalsche kwestie. Spoedig—aanstaande week komt het parlement weder bijeen — zal moeten blijken wat er van waar is.

***

Onwaarschijnlijk lijken die maren geenszins. Salisbury heeft nimmer veel sympathie voor de boeren gehad en men weet nog zich te herinneren hoe hij na 1881, en voor de eerste conventie, met de zoogenaamde loyalen van White geocquetteerd heeft. Chamberlain staat op een geheel ander standpunt, omdat hij voor het maken dier conventie misschien even groote verantwoordelijkheid draagt als Gladstone self.

De kwestie is dus niet zoo seer: sijn de ministers verdeeld, maar welke partij onder hen heeft de meerderheid, die van lord Salisbury of die van Chamberlain?

En die kwestie is vooral van het hoogste belang voor den heer Rhodes, die in goeden welstand hier is aangekomen na zijn ietwat avontuurlijken overtocht op de *Moor*, en die reeds zijn eerste onderhoud met Chamberlain gisteren gehad heeft.

De heer Rhodes is niet willen interviewd worden en heeft ter nauwernood willen antwoorden op het adres dat eenige *busybodies* zich noemende werkmansvrienden of leden eener onbekende werkmansvereeniging, hem onder den neus hebben willen duwen te Paddington. En voor die terughoudenheid heeft de gewezen eerste minister der Kaapkolonie een beteren grond dan enkel kieschheid, namelijk, gezond verstand. Hij is voornamelijk hierhenen gekomen om poolshoogte te nemen. Hij sal zijn troeven uitspelen naar gelang van den stand van het politieke kaartspel dat hij hier zal meespelen. Niet voor en aleer blijkt wat het ministerie, wat het parlement in de Transvaalsche kwestie doen wil, zal de heer Rhodes zijn eigen gedragslijn ons blootleggen. En dat is ongetwijfeld verstandig. Niemand heeft ook beweerd dat de aanvoerder der Chartered Company stompzinnig is, wat hij ook overigens moge zijn.

Jagersfontein, O.V.S.

(*Van een Correspondent.*)

Het blijft hier maar droog. Twee-en-seventig schutters dongen naar de drie prijzen uitgeloofd door 't gouvernement op onafhankelijkheidsdag. Jammer dat nu er zoo vele schutters waren er geen aanspraak werd gehouden om de burgers optewekken hunne onafhankelijkheid lief te hebben. Op andere plaatsen geschiedt dit gewoonlijk. Het zou nu te meer effekt gemaakt hebben na al wat wij van 't "trouwlooze Albion" weer zoo kort geleden moesten ondervinden. *Albion was, is en blijft arglistig en trouwloos jegens de Afrikaners, boeren en Hollanders.*

Uw parlement moet nu absoluut bijeen komen en sir Gordon Sprigg vervangen worden hoe eer hoe beter door "onsen Jan,"—hou an!

Vervroegde parlementszitting.

De *S. A. Telegraph* pleit voor een vervroegde parlementszitting en geeft de volgende redenen: De voornaamste reden is dat een nieuw ministerie gevormd is, en het parlement heeft het recht om te weten wat de regeering gaat doen. Eene andere is dat de nieuwe premier, sir Gordon Sprigg, erkend wordt door den heer Rhodes te zijn aanbevolen. Indien de heer Rhodes het noodig achtte voor het premierschap te bedanken, hoe kan het voordeelig zijn voor de Kolonie om voort te gaan onder de leiding van den man door hem genomineerd? De gevolgtrekkingen die getrokken worden van desen ongehoorden staat van zaken liggen voor de hand. Verder sien wij dat het imperiaal parlement onze zaken bespreekt, terwijl onze regeering niets doet om het hoogste lichaam dat wij hebben bijeenkander te roepen om dezelfde zaken te bespreken. Deze soort van staatsmanschap kan niet door den gewonen man verstaan worden. En men moet niet vergeten dat de meerderheid der Kolonisten gewone (common menschen zijn—goed voorzien van gesond (common) verstand.

TENTOONSTELLING TE BREDASDORP.

De tweede tentoonstelling van het Bredasdorpsche landbouwgenootschap is verleden week Donderdag gehouden. Er waren heel wat bezoekers uit naburige distrikten en ondanks de droogte waren er heel wat inzendingen. Paarden, hoornvee, schapen, landbouwprodukten, groenten en bloemen waren zeer goed. Tabak was beter dan het vorige jaar. Het musiekcorps van Caledon verlevendigde de verrichtingen hoewel het weer (er vielen buien uit het zuidoosten) niet zoo aangenaam was.

PRIJSLIJST:

VOGELSTRUISVEEREN EN TABAK.

Vogelstruisveeren, 1 en 2 J D Albertijn.
Tabak (gekerfd), 20 lb, 1 (gouvernements prijs), B J Gildenhuijs, 2 (Genootschaps prijs), H H van Breda.
Tabak (ongegist blad), 200 lb, 1 (gouvernements prijs), B J Gildenhuis, 2 (Genootschaps prijs) E J Hughes.
Tabak (gegist blad), 30 lb, 1 (gouvernements prijs), J Blomerus, 2 (Genootschaps prijs), E J Hughes.
Tabak (rollen), 100 lb, 1 (Genootschaps prijs), B J Gildenhuis, 2 (Genootschaps prijs) J A van der Bijl.

De beoordeelaars, de heeren W Heatlie, P M de Villiers en M M du Preez, rapporteerden dat veeren zeer klein en inferieur waren, en dat de tabak buitengewoon goed was, vooral de gekerfde.

LANDBOUWPRODUKTEN.

Koorn (hard), 3 bush., 1 J W Wessels.
Koorn (zacht), 3 bush., 1 C de Villiers, 2 F Pratt.
Gerst (Kaapsche), 3 bush., 1 E J Hughes, 2 C Shea.
Gerstkoorn, 3 bush., 1 en 2 D J Myburgh, P.zoon.
Haver (Kaapsche) 3 bush., 1 en 2 Philip de Kock.
Rog (Kaapsche), 3 bush., 1 P de Kock, 2 P Myburgh, P.zoon.
Boonen (collectie), D S du Toit.
Aardappels (witte), 3 bush., Julian Prat.
Erwten, 3 bush., 1 F Pratt, 2 E J Hughes.
Zeep (boeren), 20 lb, 1 C de Villiers, 2 L Uys.
Patatas, 3 bush., 1 en 2 J J Wessels.
Havergerven, 50, 1 C Shea, 2 H H van Breda.
Boter (versch), 3 lb, 1 en 2 D P du Toit.
Ham (Koloniaal), W H Sealy.
Honing, 3 bottels, 1 dr. Albertyn, 2 H H van Breda.
Honing, 10 lb. in graat, 1 en 2 H H van Breda.
Was, 3 lb, 1 H H van Breda, 2 dr. Albertyn.
Bessenwas, 3 lb. G Herbert.
Zweepstokken, D S du Toit.
Biltong (ossen), 1 L Uys, 2 C de Villiers.
Biltong (wild), 1 H A Eksteen, 2 J D Albertyn.
Boer brood (wit), J D Albertyn.
Boer brood (bruin), J W Wessels.
Buns (mos), 12, J S Albertyn.
Eieren, 12, H H van Breda.
Zout, 3 bush., 1 en 2 C Shea.

GROENTEN.

Pompoenen, 3, 1 en 2 D S du Toit.
Collectie groenten, W H Sealy.
Drie kolen, C Shea.
Drie lb. tomatoes, W H Sealy.
Drie lb. groene boonen, D S du Toit.
Bushel uien, 1 W H Sealy, 2 Julian Pratt.
Drie mangelwortel, 1 H A Eksteen, 2 C Shea.
Drie beetwortels, D S du Toit.
Twee watermeloenen en twee spanspekken, C Shea.
Vijf wortels, W H Sealy.
Vijf rapen, W H Sealy.
Drie komkommers, C Shea.

PLUIMVEE.

Kalkoenen (haan en hen), dr. Albertyn.
Drie ganzen, 1 D P du Toit, 2 F Pratt.
Drie eenden, 1 H H van Breda, 2 J D Albertyn.
Hoenders, zwarte Batavians (haan en twee hennen), 1 H H van Breda, 2 mevr. Taljaard.
Hoenders (Spaansche), haan en twee hennen, W H Sealy.
Hoenders (Boer), haan en twee hennen, H H van Breda.
Hoenders, vier zwaarste voor de tafel, 1 H H van Breda, 2 mevr. Taljaard.

De beoordeelaars, de heeren H P Beyers, J J de Villiers en J F Uys, rapporteeren dat de vertooning zeer goed was. In sommige gevallen was het moeielijk prijzen toe te kennen.

TUIGEN.

Paar achtertuigen, 1 en 2 M du Toit.
Paar voortuigen, G Herbert.
Zes halters, 1 en 2 G Herbert.

GEMENGD.

Bosjes thee, 1 en 2 J D Albertijn.
Gelooide bokvellen, M J Lourens.
Zoolleer, J D Albertijn.
Gebreide beestvel, D P du Toit.

LANDBOUWWERKTUIGEN.

Kar met afslaan tent, C H Hoffman.
Open kar, 1 C H Hoffman, 2 J Wessels.
Kruiwagen, 2, G Herbert.

HONDEN.

Fox-hound, J H Human.
Pointer, 1 F Pratt, 2 D P du Toit.
Retriever, 1 H A Eksteen, 2 C F Beyers.
Setter, 1 en 2 J Human.
Spaniel, W H Sealy.
Fox terrier, 1 en 2 M Marais.
Hond (van eenig andere soort), 1 D S de Wet, 2 J J Wessels.

De beoordeelaars, de heeren J J Steijn, A S de Villiers en M J Odendaal, rapporteeren dat de inzendingen in landbouwwerktuigen zwak waren. Voor andere dingen was er een beter vertooning dan verleden jaar.

PAARDEN.

Kolonische hengst, 1 dr. Albertijn, 2 D S de Wet.
Kolonische veulen (1 jaar), E J Hughes.
Kolonische veulen (2 jaar) 1 dr. Albertijn, 2 F du Toit.
Aanteelmerrie en veulen, 1 dr. Albertijn, 2 Geo. Ruxton.
Merrieveulen (Koloniaal, 1 jaar), 1 dr. Albertijn, 2 E J Hughes.
Merrieveulen (Koloniaal, 3 jar), 1 E J Hughes, 2 dr. Albertijn.
Rijpaard, 1 H A Ecksteen, 2 D S du Toit.
Paar karpaarden, 1 J Eichorn, 2 P de Kock.
Acht muilen in tuig, 1 Jan Wessels, 2 Jacobus Wessels.
Donkeyhengst, 1 E J Hughes, 2 G Ruxton.
Donkeymerrie, 1 en 2 dr. Albertijn.
1 jarige donkeyhengst, 1 J D Albertijn, 2 M du Toit.
Paar karmuilen, 1 G H Human, 2 C H Groenewald.

De beoordeelaars, de heeren J Murray, P K Albertijn en H Sinde, dachten dat de vertooning van paarden zeer goed was maar het speet hen dat er niet meer competitie in veulens was.

HOORNVEE.

Koloniale bul (melkgevend ras), 1 H H van Breda, 2 D J Mijburgh.
Koloniale bul (onder twee jaar) Jeremy Swart.
Koloniale koe (melkgevend ras), 1 D P du Toit, 2 C Shea.
Bul (trek) 1 J D Albertijn, 2 D S de Wet.
Twee vaarsen (trek), 1 J A van der Bijl, 2 D S de Wet.
Melkkoe, 1 D P du Toit, 2 mevr. Taljaard.
Twee vaarsen (melk), 1 E J Hughes, 2 F Pratt.
Afrikaner koe, 1 J A van der Bijl, 2 D S de Wet.
Span twaalf trekossen, J A van der Bijl.
Slachtos, 1 W J Louw, 2 J D Albertijn.

De beoordeelaars, de heeren D Beyers, J Knoblauch en P Giliomee, rapporteerden dat de droogte in aanmerking genomen, de competitie zeer gangbaar was. Zij achtten het niet raadzaam tweede prijzen aan trekossen te geven, en den Kolonialen bul onder twee jaar, daar de competitie niet goed genoeg was.

SCHAPEN.

Ingevoerde ram (gouvernements prijs), D S De Wet.
Koloniale merino ram, 1 D J Myburgh, 2 (genootschaps prijs), A Neethling, 3 (genootschaps prijs), dr. Albertyn.
Vijf ooien, eenige ouderdom, 1 D J Myburgh, 2 D S De Wet.
Tien hamels, 1 J D Albertyn, 2 H H Van Breda.
Vijf rammen, onder vier tanden, 1 M J Lourens, 2 H H Van Breda.
Vijf ooien, onder vier tanden, H H Van Breda, 2 dr. Albertyn.

ANGORA EN ANDERE BOKKEN.

Angora ram, koloniaal, (gouvernements prijs), J G Giliomee, 2 (genootschap), J G Giliomee, 3 (genootschap), H H Van Breda.
Vijf angora ooien, (koloniaal), 1 en 2 J G Giliomee.
Vijf bokooien (Kaapsche), 1 D J Myburgh, 2 J D Albertyn.
Tien kapaters, 1 J D Albertyn, 2 J W Wessels.
Kaapsche bokram, 1 L Uys, 2 J D Albertyn.

VARKENS.

Beer, 1 W J Louw, 2 H Van Breda.
Zeug, 1 J D Albertyn, 2 W J Louw.
Burg, 1 dr. Albertyn, 2 H Van Breda.

De beoordeelaars (de heeren L Knoblauch, J Human, C Groenewald, en M J Human), rapporteerden dat de inzendingen van schapen zeer goed waren. In sommige plaatsen hadden ze het moeilijk, daar de ouderdom der schapen niet volgens de regels was. Hoewel de angorabokken goed waren, was het kleine aantal teleurstellend, maar dat kwam wellicht van de droogte. De boerbokken waren uitstekend. Varkens waren er weinig, maar die waren goed.

CONFIJTEN, BLOEMEN EN VRUCHTEN.

Collectie confituren, 1 mevr. Taljaard, 2 J D Albertijn.
Collectie canned vruchten, 1 ds. Duminy, 2 W H Sealy.
Collectie jams enz., 1 mevr. Taljaard, 2 J D Albertijn.
Collectie vruchten op brandewijn, 1 W H Sealy, 2 H A Eksteen.
Drie bottles moskomfijt, 1 en 2 J Blomerus.
Collectie pickles, mevr. Taljaard.
Bottel chutney, W H Sealy.

BLOEMEN.

Ruiker in een standaard op tafel, 1 W H Sealy, 2 H A Eksteen.
Handruiker, 1 W H Sealy, 2 H A Eksteen.
Collectie bloemen in potten, H A Eksteen.
Collectie planten, H A Eksteen.
Ruiker van wilde bloemen, 1 W H Sealy, 2 H A Eksteen.
Collectie varens, 1 ds Duminy, 2 H A Eksteen.

ANDERE VRUCHTEN.

Schotel persiken, J Blomerus.
Schotel vijgen, ds. Duminy.
Schotel pruimen, H A Eksteen.
Schotel appels, ds. Duminy.
Schotel druiven, J Blomerus.
Schotel peeren, W A Sealy.
Schotel bananas, dr. Albertijn.
Collectie vruchten, Jacobus Wessels. Speciale prijs ook toegekend door de heeren H J Dempers en W H Kleijn.

De beoordeelaars (mevr. H Dempers, jongejj. M Uijs en L Munnik, mevrn. Philip en Van der Bijl, en de heeren Dempers en Kleijn, parlementsleden), rapporteerden dat de inzendingen vruchten, bloemen enz zeer goed waren, hoewel het spijtig was dat er niet meer competitie was.

Present-plaatsen in Zambesia.

Wellington, 24 Februari, 1896.

Waarde heer.—Vergun mij, door middel van uw blad, het volgende aan onze boerenbevolking bekend te maken:—

Uit mijn officieel rapport aan den moderator onzer kerk blijkt het dat ik een honderd plaatsen, ieder 1500 morgen groot, van de regeering in Zambesia ontvangen heb. De plaatsen zullen uitgezocht worden tusschen Salisbury, Umtali en Charter. Zij zijn verkrijgbaar onder de volgende voorwaarden:—

1. Ieder applicant moet zijn vollen naam opzenden met zijnen ouderdom.

2. De plaats moet door den applicant geoccupeerd zijn vóór 31 December, 1896.

3. Hij moet *ieder jaar* aan het gouvernement *vooruit* betalen £3 met seven shillings en zes pence voor segels als erfpacht.

4. Hij moet den grond nuttig gebruiken bij wijze van veeteelt of landbouw of beide.

5. Hij krijgt zijn provisioneel certifikaat van eigendom zoodra de grond geoccupeerd is. Hiervoor wordt aan het gouvernement vooraf betaald.

Ten einde de applicanten alle onnoodige moeite te besparen zullen die honderd plaatsen worden "afgepend" zoodra de regentijd voorbij is (in het begin van Mei.) Hiervoor heb ik iemand aangesteld die in het land woont en er zelf plaatsen heeft, terwijl van alles aan de regeering kennis is gegeven. Zooveel mogelijk zal er gezorgd worden dat de plaatsen naast elkander komen.

Daar ik in het begin van April terugga als vertegenwoordiger onzer kerk en het voor mij niet mogelijk zal zijn iets meer aan de uitvoering te doen heb ik den heer James van Breda, Imperiale versekeringsmaatschappij, 13 Burgstraat, Kaapstad, aangesteld om hetgeen hier gedaan moet worden te behartigen.

Applicaties worden DOOR HEM ingewacht tot de laatste week in Maart. Daar er stellig meer dan honderd applicaties zullen inkomen, gelieve men *dadelijk* zijn aanzoek op te senden aan den heer Van Breda met opgave van VOLLEN NAAM en OUDERDOM, met volledig adres.

De applicant zal tegen het einde van Maart weten of hij geslaagd is. Hij sal dan moeten betalen de som van £20 aan den heer Van Breda. Hij kan het ook eerder doen bij zijne applicatie als hij wil. Met dit geld zal het volgende betaald worden:—

(*a*) Het bedrag vereischt door het gouvernement voor het provisioneel certifikaat van eigendom.

(*b*) De erfpacht en zegels voor het jaar 1896 aan het gouvernement.

(*c*) De onkosten verbonden aan het uitzoeken, "afpennen" en aanwijzen van den grond.

Zoodra de applicanten geslaagd zijn zullen zij van den heer Breda een provisioneel bewijs van ontvangen gelden verkrijgen met verdere aanwijzingen aangaande tijd van overkomst, en raadgevingen over de reis.

Die niet zijne plaats geoccupeerd heeft vóór den 31sten December, 1896, verliest alle verdere aanspraak en ook zijn geld, daar de onkosten van 't gouvernement en van hem die de plaatsen "afpent" in Mei of Juni van dit jaar betaald moeten worden.

Afrikaners en leden onzer kerk zullen de voorkeur hebben, daar de grond voor dat doel door de regeering afgestaan werd.

Met hoogachting,
Uw dw. dr.
P. A. STRASHEIM,
Vertegenwoordiger der Ned. Geref. kerk,
Zambesia.

EEN VREESELIJK HAAST NIET TE GELOOVEN DRAMA van jaloesie is te Londen afgespeeld. Een bewoner van Yorkstreet, John Hill genaamd, heeft zijn vrouw een ernstige, misschien doodelijke wonde aan het hoofd toegebracht en daarna zichzelven den hals afgesneden. Hill en zijn vrouw waren naar den schouwburg geweest en spraken thuis over de voorstelling. De vrouw roemde daarbij met geestdrift niet alleen het spel, maar ook het voorkomen van een der acteurs. Dat maakte haar man jaloersch. Zij twistten tot laat in den nacht. Eindelijk greep Hill, dol van woede, een ijzer en sloeg daarmee zijn vrouw op het hoofd. Zij viel bloedend op den grond—dood, naar hij meende. Hij schreef toen met potlood een brief, waarin hij meedeelde, hoe hij tot de misdaad kwam, hoe hij zijn vrouw had gedood om haar te straffen voor hare voorgenomen ontrouw, en zijn [?]er, die hij bedreigd achtte, bij voorbaat [?] had gewroken. Daarna sloeg hij de hand aan zichzelven. Juist toen hij dood op den grond viel, kwam zijn vrouw weer tot bewustzijn. Op haar angstgeschrei kwam een buurman toesnellen, die onmiddellijk hulp ging halen. Er is nog kans op het behoud van de gewonde vrouw.

Z.A. REPUBLIEK.

De *Volksstem* betoont zich dankbaar aan *Ons Land* wegens zeker stukje over ingevoerde geweren en schietgoed op 18 dezer er in verscheen, en meent dat de Transvaalsche regeering inlichtingen moet eischen. "Waar," zegt hij, "harer Britsche majesteits gouvernement naar aanleiding van de verdachtmakerijen van een blad als de *Critic* het geraden acht om bij onze regeering langs diplomatieken weg ophelderingen te vragen van het doodschieten van een onwillig deserteur onder de Jameson-gevangenen, daar zal het Transvaalsche gouvernement zeker wel gerechtigd zijn om ophelderingen te vragen over de mededeelingen der Kaapstadsche officieele *Gazette* in zake het onverklaarbaar toegenomen 'gebruik' van geweren en patronen."

Wat nu die doodschietzaak betreft—men weet dat de *Critic* verteide dat een gevangene binnen een huis door zijn bewakers uit louter overmoed en wreedheid was doodgeschoten,—meldt de *Volksstem*, naar aanleiding van het in de zaak gedane onderzoek, het volgende:—

"Den 1sten Januari 1896 vond assistent-veldkornet P. J. Grobler, nabij Krugersdorp voor den winkel van Lewis drie Engelsche militairen staan, één officier en twee minderen. Veldkornet Grobler, die hun vroeg wat zij daar deden, antwoordden zij dat zij daar den geheelen nacht op brandwacht hadden gestaan. Natuurlijk werden deze wachten, daar zij gewapend waren, gevangen genomen en met paard en al verder gevoerd. Onderweg ontmoette deze troep onder assistent-veldkornet Grobler, een 4den gevangene, die ongewapend en gebonden, op een paard door eenige boeren naar Krugersdorp werd gebracht. Op de vraag van den assistent-veldkornet waarom men dezen man had gebonden, werd geantwoord dat hij zich weerspannig had betoond. Nadat de heer Grobler zich had bekend gemaakt, verzocht de gevangene dat men hem van zijn boeien zou ontslaan, aan welk verzoek onmiddellijk voldaan werd. Hierna verlangde de man zijn wapenen terug en toen hem geantwoord werd dat men dit niet mocht toestaan, begon hij zich wederom weerspannig te betoonen en zeide dat hij zijn wapenen terug *moest* hebben. Wat hij hier in het land kwam doen, mocht hij niet mededeelen. Wederom wilde nu de heer Grobler den man laten binden, maar voor men zoover kon komen, gaf hij zijn paard de sporen en ontvluchtte. Twee zijner bewakers joegen hem na. Toen de voorste zag dat hij zou ontsnappen, vuurde hij tweemalen op hem, zonder hem echter te treffen. De tweede vervolger riep den vluchteling daarop driemalen toe om staan te blijven en toen ook aan de derde sommatie niet werd gehoorzaamd, schoot hij ook op hem en deze maal wel met dit gevolg dat de man weldra met paard en al op den grond viel. De kogel had hem onder de schouder in de rug getroffen. Toen de vervolgers naderbij kwamen was de man een lijk. Op bevel van den heer Grobler werd een ruw houten kist gemaakt, de man daarin gelegd en begraven."

"De commissie" zoo wordt uit Bremersdorp op 24 dezer aan de *Volksstem* geseind, "belast met een verder onderzoek betrekkelijk de Swaziland-administratie (de inspecteurs Joubert en Duiven) heeft hare zittingen laatstleden Vrijdag aangevangen. De Swazie koning en zijn moeder, alsmede alle hoofden, zijn bij de zittingen tegenwoordig. De koning zond hedenmorgen een zuiver witten grooten os als een geschenk aan de commissie."

Omtrent een der episoden van de Johannesburgsche ramp wordt aan onzen tijdgenoot het volgende geseind:—

"Gisteren morgen vroeg overleed Isaac Powell, een oude voortrekker, tengevolge van het afzetten van zijn been, en werd gisteren in den namiddag begraven. President Kruger sprak bij zijn recent besoek in het Wanderers hospitaal in het bijzonder dezen prachtigen grijsaard aan. Hij was nog maar 65 jaar oud en was sints zijn vijfde jaar in Zuid-Afrika, meestal in de Zuid Afrikaansche Republiek; zijn vader kwam van uit Northampton, Engeland, hijzelf was heelemaal een boer. Ik had een lang gesprek met den overledene op Vrijdag ll., en beloofde hem wederom te zullen bezoeken. Hij was toen fluks en blijmoedig en ik had er min gedachte op dat ik hem den volgenden keer in zijn kist sou zien liggen."

Naar aanleiding van de vrees in ons blad aan den dag gelegd dat onder rechtstreeksch rijksbestuur Charterland een broeinest van naturellen zou worden, zegt de *Volksstem* van 25 ll.: "wat is verkieslijker voor de Zuid-Afrikaansche Republiek en voor Zuid-Afrika, een broeinest van naturellen of een broeinest van roover en vrijbuiters? Ons antwoord luidt: liever een kafferland dan een rooversnest op aandeelen." Dat zou onze tijdgenoot niet zeggen als hij het recht besef had der gevaren die de kolonisten van Zuid-Afrika dreigen. Jameson's inval en heel wat meer dat er onlangs in de Transvaal gebeurd is heeft ons evenseer geergerd als hem; maar Jameson's toeleg is verijdeld, en de booze politiek door den heer Chamberlain namens de rijksregeering in Khama's land gevolgd zal op den duur gevolgen leveren waar men reeds nu een besef van kan krijgen als men ziet hoe het in Natal, in de Transkei, in Basutoland en over het geheel in alle landen gaat waar de landkwestie niet in het belang der kolonisten geregeld is, iets wat men van de Britsche regeering, en wel omdat zij het Britsche volk vertegenwoordigt, nooit zal gedaan krijgen.

Een Vrijstaatsche boer in verdriet.

De boeren in geheel Zuid-Afrika hebben de laatste paar maanden heel wat moeite doorstaan. Vooreerst de langdurige droogte, die nooit scheen te zullen eindigen, vervulde hen met angst en toen kwamen de sprinkhanen en verwoestten het land. Maar de heer Harry Theron van Bosjeskraal in het distrikt Rouxville, Oranje Vrijstaat, had eenigen tijd geleden met een erger vijand dan droogte of sprinkhanen te kampen en was hij niet zoo gelukkig geweest dat men een middel tegen de kwaal gegeven had dan zouden de gevolgen erg geweest zijn.

Het blijkt dat hij een aanval had van een ouden vijand—sciatica—en dat hij genezen is door dr. Williams paarsche pillen, het wonderlijk geneesmiddel dat zulke mirakels onder de menschen in Zuid-Afrika werkt. Dankbaar voor zijne genezing gaf de heer Theron bereidwillig den schrijver, die hem onlangs op zijn plaats bezocht, de volgende bijzonderheden:

"Omstreeks Juli ll. had ik een aanval van sciatica. Ik had den pijn in mijn heup, in mijn linkerbeen en ook in de rug. Ik had ergen pijn als ik liep of reed."

"Ging u naar dokters, meneer Theron?"

"Ja. Vroeger, toen ik net zoo'n aanval had, raadpleegde ik verschillende dokters en probeerde ik ook patente medicijnen; maar ze hielpen me slechts voor een tijdje, en deden me geen blijvend goed."

"En hoe hoorde u van dr. Williams paarsche pillen?"

"Een vriend van mij, die in Aliwal Noord woont, ried mij aan ze te probeeren en ik ging toen bij Lennon & Co., de apothekers, koopen."

"Hoeveel bottels heb u gebruikt?"

"Ik gebruikte maar een bottel en ik was genezen."

"Is u zeker dat die paarsche pillen u gezond gemaakt hebben?"

"Ja, daar ben ik zeker van, en ik kan ze aan ieder, die lijdt als ik, aanbevelen."

Voor de schrijver heenging, drukte de heer Theron de hoop uit dat paarsche pillen weldra een huishoudwoord bij de Vrijstaatsche menschen zouden zijn, want het zou een goed ding voor hen zijn, zei hij, te weten dat er zulk een wonderlijk geneesmiddel bestaat.—[*Advt.*]

ZIE BIJVOEGSEL

Departement van Publieke Werken

AAN BOUWMEESTERS.

TENDERS worden gevraagd voor de oprichting en voltooiing van Blok VI van het Nieuw Asyl te Valkenburg.

Bestekken en teekeningen kunnen ingezien en verdere informatie verkregen worden aan het kantoor van ondergeteekende.

Tenders, duidelijk gemerkt "Tender voor Blok VI Nieuw Asyl Valkenburg" zullen ontvangen worden door den Controleur en Auditeur-Generaal Kaapstad tot op Maandag, 16 Maart om 12 uur.

Tenderaars moeten twee voldoende borgen verschaffen voor de uitvoering van het kontrakt en die borgen moeten de tenders teekenen

De laagste of eenige tender zal niet noodzakelijk worden aangenomen.

H. S. GREAVES,
Voor den Hoofdinspekteur.

Departement van Publieke Werken,
Kaapstad, 13 Februari 1896.

NOTICE.

Divisoinal Council of Calvinia.

IT is hereby notified in terms of the 280th Section of Act No. 40 of 1889, that it is proposed to pass amended Bye-laws for regulating the proceedings of the Council and the duties of its Officers and preserving order at Council Meetings. A Copy of such proposed amended bye-laws is open for inspection at the Office of the Undersigned.

N. S. LOUW,
Secretary Div. Council
Calvinia.

Calvinia, 20 Feb., 1896.

KENNISGEVING.

Afdeelingsraad van Calvinia.

HIERBIJ wordt kennis gegeven volgens Artikel 280 van Wet No. 40 van 1889 dat het plan is om verbeterde regulaties voor de werkzaamheden des Raads en de plichten van zijn beambten en voor het bewaren van orde in de Raads Vergaderingen aan te nemen. Een Copie van die voorgestelde verbeterde regulaties ligt ter inzage aan het Kantoor van den Ondergeteekende.

N. S. LOUW,
Secretaris van den
Afdeelingsraad Calvinia.

Calvinia, 20 Feb., 1896.

Grikwastad Tweede-Klas Publieke Schoool

APPLICATIES zullen door den ondergeteekende ontvangen worden tot Maandag, 10 Maart 1896, voor een Hulponderwijzeres voor bovenstaande school. Zij moet Engelsch en Hollandsch kunnen onderwijzen, als ook muziek, aan gevorderde leerlingen en ook in staat zijn Gymnastiek te onderwijzen.

Salaris £100 per jaar. Geld voor muziekonderwijs voor de onderwijzeres.

Werk te aanvaarden op 13 April 1896

WILLIAM VANDRUTEN
Hon Secretaris.

Grikwastad,
30 Januari 189

BENOODIGD

Voor de Tweede Klas Publieke School te LADY GREY, dist. ALIWAL NORTH.

EENE Assistente onderwijzeres gecertificeerd, bekwaam om ook in het Hollandsch en in naald- en breiwerk onderwijs te geven. Salaris £100 's jaars. Werkzaamheden onmiddellijk na de Eerste Paasch vacantie in April a.s., te beginnen. Applicatien met copieen van getuigschriften zullen tot den 15den Maart, a.s., ontvangen worden door

CLIFF. H. DE BEER,
Secretaris der Schoolcommissie.

Stellenbosch Distrikts Bank,
(BEPERKT.)

HIERMEDE wordt kennis gegeven dat een Special Vergadering van Aandeelhouders zal plaats hebben op Vrijdag, den 6den Maart aanst., 's morgens om 10 uur in de Bank Gebouwen om een Direkteur te kiezen in de plaats van den heer P. J. ROUX, Jac. zn., die bedankt heeft.

Op last der Direktie,
R. C. VAN REENEN.

Stellenbosch, 5 Feb., 1896.

GOUVERNEMENTS BERICHT No. 134, 1896.

Koloniale Secretarie Kaapstad,
Kaap de Goede Hoop, 7 Februari, 1896.

DE volgende aanwijzingen voor de leiding van Kiezers bij het stemmen voor de komende verkiezing van een Lid van den Wetgevenden Raad voor den Noord Westelijken Kiescirkel worden hiermede ter algemeene kennisname gepubliceerd.

HENRY DE SMIDT, Onder Koloniale Secretaris.

BALLOTAGE WET.

VERKIEZING VAN EEN LID VOOR DEN WETGEVENDEN RAAD VOOR DEN NOORD-WESTELIJKEN KIESCIRKEL.

Stemming plaats te hebben in de Kiesafdeelingen Worcester, Malmesbury, Piketberg, Clanwilliam, en Namakwaland, op WOENSDAG, 18 Maart 1896.

AANWIJZINGEN VOOR DE LEIDING VAN DEN KIEZER BIJ HET STEMMEN.

De Kiezer mag voor EEN Kandidaat slechts stemmen.

De Kiezer moet in een van de Kompartimenten gaan en met het potlood dat zich in het Kompartiment bevindt, een kruis plaatsen aan de rechterhand tegenover den naam van den Kandidaat voor wien hij stemt, aldus X. *Hij moet zijn naam niet teekenen.*

Een Stem die op eene andere wijze aangegeven is, zal worden verworpen.

VOORBEELDEN:

1	BROWN. (John Brown, 52 Adderleystraat, Kaapstad, Koopman).	X
2	JONES. (William David Jones, van Wijnberg, Heer).	

1	BROWN. (John Brown, 52 Adderleystraat, Kaapstad, Koopman).	
2	JONES. (William David Jones, van Wijnberg, Heer).	X

De Kiezer moet dan het Stembriefje opvouwen zoo dat het officieele merk op de rugzijde zichtbaar is, en moet bij het verlaten van het Kompartiment, zonder de voorzijde van het briefje aan eenigen persoon te vertoonen het officieele merk op de rugzijde aan den Voorzitten den Beambte toonen, en dan in tegenwoordigheid van den Voorzittenden Beambte het briefje in de Stembus plaatsen en de Stemmingsplaats onmiddelijk verlaten.

Indien de Kiezer onachtzaam een Stembriefje bederft, kan hij het aan den Beambte terug geven, die, indien overtuigd van zulke onachtzaamheid, hem een ander briefje zal geven.

Indien de Kiezer voor meer dan EEN Kandidaat stemt, op zijne handteekening, de eerste letters van zijne namen, of er eenig ander merk op plaatst, waaraan hij naderhand kan worden erkend, zal zijn Stembriefje van geene waarde zijn, en niet geteld worden.

Indien de Kiezer een Stembriefje uit de Stemmingsplaats neemt, of eenig ander briefje dan dat hetwelk hem door den Beambte gegeven is in de Stembus plaatst, is hij schuldig aan overtreding van de Stem en Ballotage Wet, 1892, en onderhevig aan gevangenisstraf voor eenig tijdperk van hoogstens zes maanden met of zonder harden arbeid.

APPLICATIES.

AANGEVRAAGD en verwacht door den ondergeteekende tot 23 Maart, 10 ure, a.m. eerstkomende voor de betrekking van Assistente in de Gouvernements School, Wepener, O.V.S. Zij moeten verzeld zijn van getuigschriften van bekwaamheid in de gewone vakken van onderwijs in de Hollandsche en Engelsche talen, Christelijk Karakter, en Lidmaatschap in een Protestantsch Kerkgenootschap Kennis van Muziek en Handwerk, een noodzakelijk vereischte, en van Calisthenics eene aanbeveling.

Salaris £120 's jaars. Ambt te aanvaarden 13 April.

G. R. KEET, V.D.M.
Sec. School Commissie.

Wepner, 15 Feb., 1896.

Onderwijzer Benoodigd.

VOOR de Rondgaande School te Nooitgedacht bij den heer J. H. LABUSCHAGNE wijk Onder-Rhenoster-Rivier, distrikt Kroonstad, O.V.S.

Applicaties vergezeld van de bij de wet vereischte certificaten van bekwaamheid, goed zedelijk gedrag en Lidmaatschap eener Protestantsche Kerk, zullen door den ondergeteekende ingewacht worden tot 24 Maart, e.k.

Billijke reiskosten vergoed.

Salaris £120 per annum en de Schoolgelden.

(get.) E. C. KRIEL,
Sec. School Com.

Vredefort, 11 Feb., 1896.

Onderwijzeres Benoodigd.

APPLICATIES met de noodige getuigschriften zullen ontvangen worden door den ondergeteekende om de betrekking van Assistente aan de Dorpsschool alhier tot 13 Maart a.s.

Een salaris van £135 wordt aangeboden per jaar alsook billijke vergoeding der reiskosten.

De getuigschriften moeten bewijzen van bekwaamheid in het geven van onderwijs in de gewone vakken, muziek, handwerken alsook van lidmaatschap eener Protestantsche Kerk en goed zedelijk gedrag bevatten.

De betrekking moet aanvaard worden in het begin van April a.s.

R. H. VAN DE WALL, V.D.M.,
Voorzitter der School Com.

Senekal, 8 Feb. 1896.

LET OP HET ADRES

WED. W. P. RETIEF,
LOGIESHUIS;

Somerset West Strand, Nabij de Kerk en Zee.

RONDGAANDE ONDERWIJZER BENOODIGD

Voor de School te Kareelaagte, zijk Onder Rietrivier, dist. Jabobsdal, O.V.S

APPLICATIES, met bij de wet vereischte certificaten en getuigschriften van bekwaamheid, goed zedelijk gedrag en lidmaatschap eener Protestantsche Kerk zullen door ondergeteekende ontvangen worden tot 13 Maart 1896. Werk te beginnen op 1 April 1896.

Salaris £120 's jaars en de schoolgelden.

Billijke reiskosten terugbetaald.

J. J. LUBBE,
Secrs. Schoolcommissie.

Weltevreden, Jacobsdal, O.V.S.,
Februari, 1896.

BENOODIGD

In de wijk Koranaberg, dist. Ladybrand O.V.S., een Rondgaande Onderwijzer voor de School te Bluegumboom.

APPLICATIES met de bij de wet vereischte certificaten en getuigschriften van bekwaamheid, goed zedelijk gedrag en lidmaatschap van eene Protestantsche Kerk zullen door den ondergeteekende ontvangen worden tot 20 Maart, 1896.

School £120 's jaars en de schoolgelden.

Billijke reiskosten zullen terugbetaald worden.

I. S FERREIRA,
Secretaris Schoolcommissie.

De Stadesfontein, p/k Clocolan,
Ladybrand, O.V.S,
Feburary, 1896.

Aan Onderwijzers en Onderwijzeressen.

APPLICATIES met getuigschriften en bewijs van lidmaatschap van een Protestantsche Kerk zullen door den ondergeteekende ontvangen worden tot op 1 April, e.k.

I. Als hoofdonderwijzer voor de 3de Klas Publieke School te Warrenton. Grondige kennis van Hollandsch noodzakelijk, alsmede tonic-solfa. Een gehuwd persoon zal de voorkeur hebben. Salaris £120 p.a., met vrije woning.

2. Eene Onderwijzeres als eerste assistente in bovengemede inrichting, Hollandsch, Naaiwerk en Muziek noodzakelijk. Salaris £60 p.a., met vrij logies.

3. Als Hoofdonderwijzer of Onderwijzeres voor de Armen School op de plaats Leeuwpoort, nabij Windsorton Statie. Kennis van Hollandsch noodzakelijk. Salaris £60 p.a., met vrij logies.

Werkzaamheden te beginnen na April vacantie.

P. J. PEROLD, V.D.M.
Warrenton, 17 Feb., 1896.

TANDEN! TANDEN!! TANDEN!

et London Tandheelkundig Instituut
Ulster Kamers, Groenteplein,
KAAPSTAD,
Onder Bestier van den heer J. WALKER, R.D.S, Londen.

WEGENS de groote drukte veroorzaakt door den aanloop van soovele bezoekers in den laatsten tijd heeft de heer WALKER bij het aanvaarden van het bestuur het noodig geacht naar Engeland te kabelen om meer werksmannen. Daar die nu aangekomen zijn, zoo kan men nu van kunstmatige tanden voorzien worden in den kortst mogelijken tijd.

Bijzonder wordt de aandacht gevestigd op de genees- en receptie-kamers, die gelijk staan met sommige van de beste in Londen. Zij zijn ten volle voorzien van alle hedendaagsche Engelsche en Amerikaansche uitvindingen, en het publiek wordt beleefd verzocht een bezoek te brengen.

De kunstmatige tanden door het Londen Tandheelkundig Instituut voorzien staan bij geen andere in de wereld ten achteren, zijnde een nauwkeurig namaaksel van natuurlijke tanden, laten voor het kauwven niets te wenschen over, en worden vooral aan publieke sprekers aanbevolen, daar in het maken de grootste zorg wordt besteed om zuivere uitspraak te verzekeren. Deze tanden worden volgens de allerlaatste zuigings beginselen ingezet, of volgens het kroon-, staaf- en brug-beginsel, het laatste waarvan het verwijderen van oude en gebroken stukken gehesi onnoodig maakt.

De grootst mogelijke zorg wordt in de operatiekamer gedragen. Tanden worden zonder pijn uitgetrokken met behulp van *stikstof-oxyd-gas* en alle andere bekende gevoelverdoovende middelen.

Bijzondere aandacht wordt besteed aan het regulieren van de tanden van kinderen. Gouden beslag wordt volgens de Amerikaansche methode ingezet. Alle consultaties en berekeningen vrij. Het werk wordt gegarandeerd.

Een bijzonder kenmerk van het Instituut is dat de betaling die gevorderd wordt de helft minder is dan de gewone.

LET OP HET ADRES:
Ulster Kamers, Groenteplein
KAAPSTAD.

"KEATING'S POEIER"
"KEATING'S POEIER"
"KEATING'S POEIER"
"KEATING'S POEIER"
"KEATING'S POEIER"

Deze welbekende Poeier, vindt nergens zijn weerga voor het dooden van WEEGLUIZEN, VLOOIEN, MOTTEN, en KEVERS en alle Insekten, (terwijl het voor dieren onschadelijk is.) Alle Goederen van wol of bont behoeven goed met deze Poeier besprengd te worden voor zij weggepakt worden. Het is onschatbaar deze Poeier naar strand te nemen. Ten einde teleurstelling te voorkomen zie dat gij krugt "Keating's Poeier." Geen ander soort is goed.

DOODT { WEEGLUIZEN, VLOOIEN, MOTTEN, KEVERS, MOSQUITOS.

Uitgevonden in het dooden van VLOOIEN-WEEGLUIZEN, KAKKERLAKKEN, KEVERS, MOTTEN in bont, en een eenig ander soort Insekt. Liefhebbers van de jacht zullen het onschatbaar vinden voor het dooden van Vlooien op hunne Honden, zoo ook Dames met hunne liefveling Hondjes.

Het PUBLIEK wordt GEWAARSCHUWD dat Pakjes van de ware Poeier de naamteekening dragen van THOMAS KEATING, zonder deze naamteekening is eenig artikel aangeboden een vervalsching. Verkocht slechts in Blikkies.

"KEATING'S WORMEN TABLETS"
"KEATING'S WORMEN TABLETS"
"KEATING'S WORMEN TABLETS"
"KEATING'S WORMEN TABLETS"

Niets anders dan een GROENTE-LEKKERNIJ, zoowel in opmaak als in smaak. Het is de eenige manier waarop het eenige sekere remiddel voor Wormen in de Ingewanden of Draad Wormen kan genomen worden. Het is een zeker zachte en onschadelijke preparaat en is bijzonder goed voor Kinderen.

Verkocht in Blikken en Botteis door alle Droogisten.
Eigenaar: THOMAS KEATING, Londen.

BENOODIGD.

OP een buitenplaats, distrikt Paarl, eene onderwijzeres om kinderen te onderwijzen in Engelsch, Hollandsch en Zangkunst. Salaris £24 per jaar met vrij logies. Werk te aanvaarden met het volgende kwartaal. Men doe aanzoek binnen een maand van datum bij

M. BRIERS,
Klapmuts-Statie.

Paarl, 15 Feb. 1896.

D. ISAACS & CO.,

DE KAAPSTADSCHE LEVERANCIERS VAN MEUBELEN,

STELLEN NU TEN TOON HUN LAATSTE ZEGEPRAAL

Het 'Jameson' Slaapkamer Set

(ONZE EIGEN MAAKSEL),

IN GOED GEDROOGDE SOLIEDE ESSCHENHOUT,

KOMPLEET,

£9 16s. £9 16s.

BEVATTENDE 3 ARTIKELEN ALS HIERONDER:

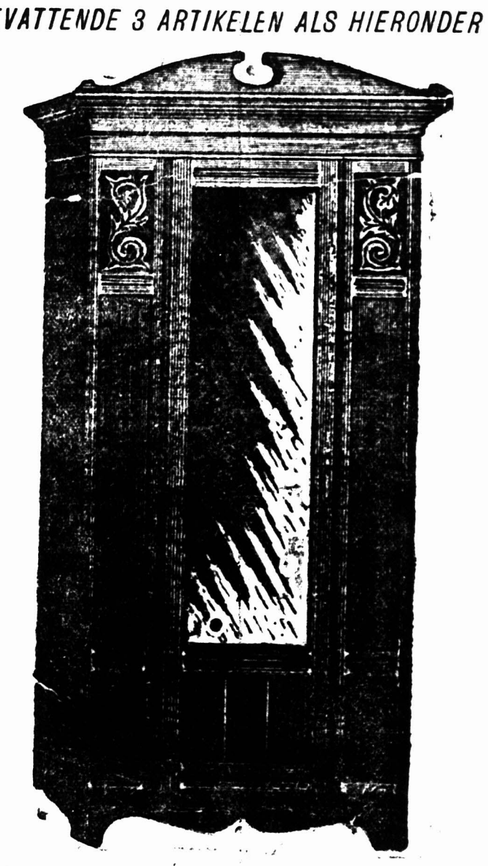

HANGKAST, 3 voet 4 duim wijd en 6 voet 9 duim hoog, met Spiegel, 48 duim bij 14 duim. **£5 5s.**

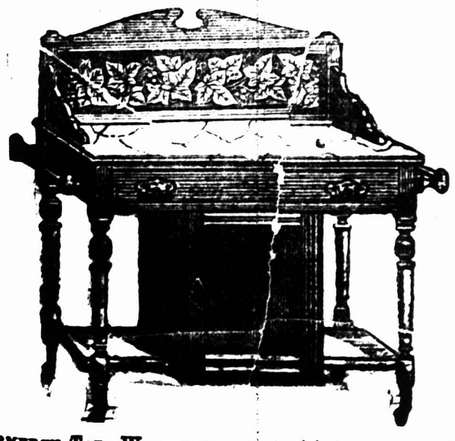

3 voet MARMEREN-TOP WASCHTAFEL met tichel rug, met klein kastje beneden, en een Kapstok aan elke zijde. **£2 14s.**

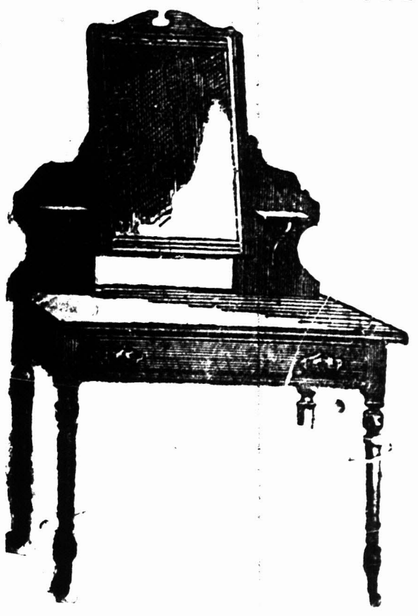

3 voet KLEEDTAFEL voorzien van een Spiegelglas 18 duim bij 14 duim op patente wieletjes. **£2 7s.**

Bovengenoemde is aanmerkelijk beneden in prijs dan de inferieure ingevoerde artikelen en daar wij slechts heut gebruiken die goed gedroogd is in de Kolonie zullen Koopers het voordeel hebben van ons waarborg dat de artikelen de hitte van het klimaat zullen staan.

D. ISAACS & CO.

STOOM KABINET FABRIEK.
BARRACK-STRAAT
EN
BOOM-STRAAT.

UITSTAL KAMERS.
LANGMARKT-STRAAT
EN
BIN STRAAT.

KAAPSTAD

HET GENAS HEN ALEN.

MIJNHEER,—Negen maanden geleden schreef ik u een brief aan u van de goede uitwerking van RHEUMATICURO in mijn geval. Ik ben 60 jaren oud en heb 28 jaren lang geleden aan CHRONISCHE ASTHMA en RHEUMATIEK en zoek verlichting van vele beroemde geneeskundigen, en probeerde alles zonder baat te vinden en had in mijn geval alle geloof in menschelijke bekwaamheid verloren, tot dat ik RHEUMATICURO probeerde en in zijn mijn Neuralgia, Rheumatiek en pijnen in hoofd en aangezicht verdwenen en het nieuws is ver en wijd verspreid dat "onmeester VAN ROOY amper heellemaal gezond was van die wonderlijke Medicijn," en dit was werkelijk het geval; elkeen die het probeerde beveelt het aan.

De heer JACOB VAN ZIJL van Vlakfontein (3 uur van Steijnsburg), is genezen van een schijnbaar ongeneeslijk geval van Rheumatiek en Jicht. Nooit, zei zijn moeder Mevr. VAN ZIJL aan mij, was er een erger geval van "Koorts Ziekte," zoosals zij het noemen. De eerste dosis RHEUMATICURO met de bijdende jonge man rustig slapen en medecijn werd voortdurend toegediend, de hoewel de buren en vrienden zeiden dat zij niet verwachten dat hij leven zou, was *hij twee-maal heer*, en getuigde van de geneeskracht van de RHEUMATICURO en PILLEN.

De onde heer VAN DER WALT, van Reddersburg, werd genesen door een bottel.

De heer A. COETZEE, Brandvlei, Middelburg, C.C vond dadelijk verlichting. Mijn zoon JAN en zijn schoonvader, de heer J. A. SMIT, van Wonderboom, Burgersdorp, werden ook genesen maar ik moet nu sluiten.—Ik blijf uw dankbare vriend, J. C. VAN

JONES RHEUMATICURO.

Het groote Zuid-Afrikaansche geneesmiddel vo Jicht, Rheumatiek, Rheumatische Jicht, Len Jicht, Heup Jicht, Aangezichts-pijnen, enz en he vele duizenden gevallen, veel erger dan boveng noemden genezen. Is verkrijgbaar van alle Apothe ers en Winkeliers door geheel Zuid-Afrika.

LETTERZETTERS.

ONMIDDELIJK gevraagd goede Hollandsche Letterzetters. Vast werk. Doe aanzoek aan het Kantoor van dit Blad.

H. J. DYKMAN,
7 HANOVERSTRAAT,
Fabrikant van Tinnen, Koperen en IJzeren Goederen,

HEEFT de eer zijne Klanten en het Publiek in 't algemeen te berichten dat hij van de firma GEBROEDERS LAWTON, Burgstraat, zooveel van hunne Werktuigen en Gereedschap gekocht heeft noodig om zijn Bezigheid in bovenstaande vakken uit te breiden, dat hij in staat zal zijn de beste klasse Goederen, als tot hiertoe door die firma geleverd, te fabriceeren.

Koperen Brandewijnketels, 1 tot 8 Halfaams, van gewaarborgde kwaliteit kunnen gemaakt en afgeleverd worden op de kortste kennisgeving.

H. DYKMAN verzoekt de gunst van de vroegere klanten van GEBROEDERS LAWTON voor bovenstaande.

ZUID-AFRIKAANSCHE
Koninklijke Maildienst.
De "Castle Mail" Maatschappij.

DE Stoombooten dezer Lijn vertrekken van Kaapstad naar Londen om di anderen Woensdag, te 4 uur n.m. van Madeira en Plymouth, te Sint. Helena en Ascension aanleggende op de bepaalde tijdschen tijden.

Mar. 4—HAWARDEN CASTLE, Kapt. RIGBY
Mar. 18—NORHAM CASTLE, Kapt. DUNCAN.

EXTRA BOOTEN VOOR ENGELAND, VIA LAS PALMAS

STATE OF CALIFORNIA, Kapt. MARSHALL, omtrent 29 Februari.
PEMBROKE CASTLE, Kapt. CREAGHE, omtrent 4 Maart.
WARWICK CASTLE, Kapt. WALLACE, omtrent 18 Maart.

Voor Vracht of Passage vervoege met zich bij de Agenten van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ, (Beperkt

UNION LINE.
Koninklijke Maildienst.
UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT.)

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad, naar Engeland via Madeira, om den anderen Woensdag, 4 uur n.m., als onder aanleggende,

VOOR ENGELAND.
Mar. 11—TARTAR, Kapt. MORTON.
Mar. 25—PRETORIA, Kapt. ARMSTRONG.

Een van de Maatschappij's mooie Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoomhooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 persent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoomhooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Union Steamboat Maatschappij, Adderleystraat

Gedrukt en Uitgegeven door de Drukpers Maatschappij Van de Sandt de Villiers & Co. Beperkt, aan hunne Kantoor 41 St. Georges Straat Kaapstad.

TELEGRAMMEN.

DUITSCH.

DE HEER GOSCHEN AAN HET WOORD.

LONDEN, 27 FEBR. — (*Reuter.*) — De heer Goschen heeft, te Lewes het woord gevoerd, gezegd dat de betrekkingen met Duitschland thans uitstekend waren. Hij hoopte dat de gebeurtenissen van onlangs het verkeerde begrip dat elders bestond zouden weggenomen hebben dat Engeland slechts de belangen van zijn eigen eilanden zou verdedigen. Engeland's afzondering was het gevolg van zijn eigen wil, maar hij geloofde dat in gevoel van een strijd om het bestaan Engeland niet zou alleen worden gevonden.

TURKSCHE ZAKEN.

PORTUGAL EN DUITSCHLAND.

DE GECHARTERDE.

LONDEN, 27 FEBR. — (*Reuter*).—De correspondent der *Times* te Konstantinopel telegrafeert dat in antwoord op de uitnoodiging van den sultan om den toestand in Egypte te regelen, lord Salisbury verklaard heeft dat de wenken der Turksche regeering te onbepaald waren; en daarom had de sultan een commissie aangesteld om bijzondere voorstellen te formuleeren. Het departement van buitenlandsche zaken en de Turksche ambassadeur stemmen overeen dat hier niets van aan is, maar het komt echter aan het licht dat onderhandelingen omtrent Egypte tusschen Groot Brittanje en Frankrijk aan den gang zijn.

In de Portugeesche cortes is aan de regeering de vraag gesteld of de Duitsche onderdaan, die een concessie van land tegenover Delagoabaai heeft bekomen, aangeboden had ze aan de Duitsche regeering over te doen. De minister van buitenlandsche zaken zeide dat hij de zaak onderzocht, en door diplomatische middelen de zaak anders zou trachten te schikken dan door overdracht van land aan Duitschland.

Het rapport der Gecharterde is in het licht gegeven. Het zwijgt over de Transvaal. Het beschrijft den vooruitgang van telegrafen, spoorwegen en inlandsche organisatie van Rhodesia, en geeft kennis van het plan der maatschappij om Beira en Salisbury door een spoorweg aan elkander te verbinden, en aan eerstgenoemde plek een diepgrond steenen zeehoofd aan te leggen. De meeste bijkomende maatschappijen, zegt het rapport, hebben mijnen ontwikkeld en zijn tevreden met de resultaten. De balans toont dat in het jaar geëindigd met Maart, 1895, £142,000 is uitgeven, tegen inkomsten van £119,000. Sedert dien tijd zijn alle schuldbrieven en schulden betaald, en de maatschappij heeft thans een batig saldo van £600,000 buiten de £900,000 voor spoorwegen apart gezet.

DE GECHARTERDE OPGEHEMELD.

'T JONASVAK MOEDE.

ONS GAAT NIET UIT EGYPT!

LONDEN, 28 FEBR.—(*Reuter.*)—De *Times* zegt omtrent het rapport der Gecharterde dat de directie haar taak niet op bekrompen wijze heeft opgevat. Zij heeft sich aan het stichten van een staat op breede grondslagen gewijd. De *Times* acht het een gunstig teeken dat in het rapport zoo veel plaats wordt gegeven aan verbetering der middelen van gemeenschap, en zegt dat het duidelijk schijnt dat het land in staat zal zijn om levensmiddelen aan een talrijke Europeesche bevolking te verschaffen. 't Lijkt een rijke erfenis met groote natuurlijke hulpbronnen. De *Standard* zegt dat het rapport buitengewoon snelle vordering en uitbreiding in elke richting toont, als men den stilstand in de Portugeesche en Duitsche bezittingen in Afrika er meê vergelijkt, en dat het een schitterend bewijs is van het ongeëvenaard kolonisatie talent van onze landslieden.

De heer Rhodes heeft de *Kanzler* verlaten, en de stoomboot *Orest* in dienst genomen om er Zaterdag van Sues naar Beira meê te vertrekken.

In antwoord op een vraag in het lagerhuis heeft onder-secretaris Curson gesegd dat geen buitenlandsch gouvernement eenig voorstel in den laatsten tijd gedaan heeft in verband met een vroege ontruiming van Egypte.

KAAP-KOLONIE.

BULKRIVIER.

PORT ELIZABETH, 26 FEBR. —(*Reuter.*)—Ter vergadering van den stadsraad werd heden een rapport gelezen van het sub-comité dat Bulkrivier is gaan kijken om te zien of vandaar meer water te bekomen was. Het rapport was gunstig, maar men wacht met handelen daar de raad, vernomende dat de heer Stewart, thans te Bloemfontein, naar de Kaapstad terugging, hem een telegram had gesonden om op weg Port Elizabeth te bezoeken, waar hij dan de nieuwe waterbron zou kunnen bezoeken.

DE BRITSTOWNSCHE ZAAK.

BRITSTOWN, 27 FEB.—(*Specaal.*)-Gisterenavond had de openbare vergadering in zake de brandsiektewet in de open lucht plaats. Er waren soowat honderd vijftig bijeen, kinderen meêgerekend, maar geen boer van eenigen invloed, al was hij aanwezig, nam aan de verrichtingen deel. Integendeel, zij veroordeelden de beweging, de hoofdsprekers waren geen mannen van veel beteekenis, en Olof Marais weigerde den stoel in te nemen of iets met de vergadering te doen te hebben. Het genomen besluit zal het land niet in brand steken, en Loots heeft zijn agent instructie gegeven om de boete te betalen.

KOEPOK-INENTING EN DYNAMIET.

KIMBERLEY, 27 FEBR. —(*Reuter.*)—Op een vergadering van het gesondheidsbestuur werd een brief gelezen van het genootschap van Grikwaland West tot opheffing van gedwongen koepok-inenting, met verzoek om een openbaar onderzoek in te stellen naar de manier waarop thans wordt ingeënt, en die beschreven wordt als "bloedige wraakoefening en wreed despotisme." Het bestuur verenigde zich niet met den wenk.

Wegens het houden van een grooter hoeveelheid dynamiet dan het stadsreglement toestaat, werd een individu gisteren met £25 beboet.

DOOD DOOR DE HITTE.

PIKETBERG, 27 FEBR.—(*Specaal.*)—Nog een geval van beroerte, door de hitte veroorzaakt, gebeurde gisteren. De heer Jacques Smuts, vroeger van Paleisheuvel, bij Clanwilliam, kwam in geselschap van den heer Louis Pocock gisteravond van den kant van Clanwilliam op weg naar Piketbergstatie te Renosterfontein in onze afdeeling aan. Hij werd ziek en stierf een uur daarna. Mogen we spoedig regen en koel weêr hebben.

GRAAFF-REINET EN BRITSTOWN.

GRAAFF-REINET, 27 FEBR. — (*Reuter.*) — De koloniale secretaris zal op speciaal verzoek zijn kiezers morgenavond ontmoeten, dus het van de brandziekte demonstratie met een dag winnende.

Een speciaal telegram in de *Graaff-Reinetter* uit Britstown zegt dat de groote vergadering gisteren namiddag op het marktplein gehouden door bijna 400 boeren bezocht en door den heer Duggan gepresideerd werd; en zij was over het geheel ordelijk, vastberaden en gold voor een groot succes. Eenstemmig nam men de volgende besluiten: 1ste, deze vergadering is jammer dat zij haar afkeuring moet te kennen geven van de handelwijs der regeering in de zaak van Johs. Loots, beschuldigd van overtreding der brandziektswet; want daar er vele anderen waren die als Loots weigerden de wet te gehoorzamen was het onrechtvaardig om Loots uit te kiezen; 2de, deze vergadering, thans ten stelligste overtuigd dat de groote meerderheid in het distrikt Britstown tegen de wet is, en dat die wet in het distrikt onuitvoerbaar is, besluit zijne excellentie den gouverneur eerbiedig te verzoeken de wet in dit distrikt tot de volgende parlementszitting te schorsen; 3de, deze vergadering besluit geen brandziekte-inspekteur te erkennen of hem toe te laten eenig schaap te inspekteeren, tot een antwoord der regeering op de petitie ontvangen is. Een uitvoerend comité werd aangesteld, en de petitie is reeds druk geteekend.

De dochter van burgemeester Neser wordt hedennamiddag getrouwd met den heer John Priest.

Weer drukkend; regen dreigt.

DE BRITSTOWNSCHE ZAAK.

GRAHAMSTAD, 28 FEBR. — (*Reuter.*) — De rechter president heeft in de Britstownsche zaak uitspraak gedaan, er op wijzende dat hij uit de getuigenissen duidelijk was dat Grové niet op de plaats was op 4 Februari, en dat Loots assistent-inspekteur Fuller weigerde de plaats te laten inspekteeren. Op het eerste punt van beschuldiging kon dus alleen een schuldigverklaring geschieden voor het weigeren van inspectie aan Grové in November en Januari. Wat het tweede en derde punt betrof achtte hij artikels 9 en 10 der wet niet mede te brengen dat de veroordeeling wegens het weigeren van inspectie aan Fuller in Januari of Februari recht was, want al was Fuller assistent-inspekteur, dan had hij toch slechts macht van inspectie in afwezigheid van den inspekteur van het veldkornetschap, en uit de getuigenis bleek het duidelijk dat Grové niet afwezig was. Hierin moest het hof toegeven aan advokaat Sampson's bewering dat het verhinderen van Fuller bij gemelde gelegenheid geen misdrijf kon heeten. De uitspraak moest dus vernietigd worden, zijnde beschuldigde slechts op een punt, het verhinderen der inspectie in November en Januari, van schuld overtuigd, en de zaak moest worden terugverwezen aan den magistraat om een vonnis te vellen in overeenstemming met de billijkheid der zaak. Rechter Jones was het hiermede eens, en hield het er voor dat artikel 9 der wet alleen op den inspekteur zelven en niet op den assistent-inspekteur sloeg.

DITMAAL GEEN DUITSCHERS.

JOHANNESBURG, 28 FEBR.—(*Reuter.*)—Woensdagavond te 10.30 werden een aantal Franschen die de "Empire" muziekzaal voorbijkwamen door Engelschen te lijf gegaan. Een troep lieden verzamelde zich rondom, en een gevecht volgde, waarbij revolvers getrokken werden. De Franschen trokken terug naar Marshall Plein, waar het gepeupel hen met klippen goodie. Ten slotte kwam de politie er tusschen, tea bescherming van de Franschen, die de plaat poetsten. Een Franschman sprong door het venster van een kantoor, om niet in de klauwen van een hem vervolgend Engelschman te raken.

DE MINISTER VAN LANDBOUW.

SWELLENDAM, 28 FEBR. — (*Specaal.*) — De heer Faure vertrok hedenmorgen naar Kaapstad na een welgeslaagde reis door de zuidwestelijke distrikten. Door zijn takt en vriendelijkheid jegens de boeren heeft hij grootelijks het gevoelen van oppositie tegen de brandsiektewet, dat tot nu toe in deze distrikten heeft bestaan, doen bedaren. De heer Faure heeft vergaderingen gehouden te Swellendam, Heidelberg en Riversdal, die allen goed bijgewoond werden door veeboeren. Op laatstgenoemde plaats waren meer dan 200 in het magistraatshof tegenwoordig. De heer Faure legde met bedachtzaamheid de bepalingen der wet uit die zeer verkeerd opgevat zijn door de boeren en dit schijnt in de meeste gevallen de oorsaak geweest te zijn dat men niet aan de wet wilde. Geen klachten over hardigheid werden gemaakt en aan alle kanten hoort men de boeren zeggen dat na de gegeven verklaringen de wet wel zal werken. Er is groote droogte in deze distrikten geweest gedurende de laatste drie jaar en het spreekt ten gunste van de menschen, zoo toonde de heer Faure aan, dat zij onder sulke omstandigheden aan alle bepalingen der wet voldaan hebben, daar allen hunne schapen gedipt hebben en men in sommige gevallen om dit te kunnen doen water van verren afstand had aan te brengen.

NATAL.

NATALSCHE SCHIKKINGEN EN NATALSCHE SPOORWEGPLANNEN.

PIETERMARITZBURG, 26 FEBR. — (*Reuter.*) — Het wordt bekend gesteld dat van heden af de Engelsche mail per spoor van Kaapstad hierheen zal worden gesonden. Een overeenkomst is gesloten om van 2 Maart af postwissels tusschen Natal en de Kaap te hebben.

Op een vergadering van boeren te Richmond werden besluiten genomen ten gunste van de verlenging der lijn tot het dorp en van de opname van een lijn naar de grenzen van Grikwaland Oost. Twee afgevaardigden van Grikwaland Oost waren aanwezig, om de gevoelens van het distrikt bloot te leggen. Een deputatie van de vergadering, daaronder de afgevaardigden van Grikwaland, heeft heden haar opwachting gemaakt bij den eersten minister daar de minister van landen en werken ongesteld was, en heeft aangedrongen op de verlenging ook met het doel dat men dan stappen zou nemen tot ontheffing der Oost-Grikwalanders van den last om soowel de Kaapsche als de Natalsche invoerrechten te betalen. De eerste minister zeide dat de regeering besloten had om de lijn naar Richmond zoo spoedig mogelijk te verlengen, en er was reeds een opname der richting gemaakt; maar men moest wachten tot de aanstaande parlementszitting om de vereischte gelden te bekomen. Over de verlenging tot de grenzen had men nog niet ernstig gedacht, maar hij hoopte dat een verlenging verder dan Richmond nooit voltooid zou heeten tot zij in verband kwam met het Kaapsche oosterstelsel. Zulk een kwestie kon de regeering niet aangaan zonder de volledigste samenwerking der Kaapkolonie. Hij sou sir Gordon Sprigg terstond kennis geven van de deputatie. Maanden lang was de regeering in correspondentie geweest met de regeeringen van de Kaap en de naburige staten over de kwestie van invoerrechten. De betrekkingen met de Kaapkolonie waren zoo vriendschappelijk mogelijk, en beide regeeringen waren er zeer op gesteld om op dit punt tot verstandhouding te komen. Wat zij hoopten was vrije ruiling van produkten tusschen de verschillende staten en kolonien, en wat de invoerrechten betrof had de regeering verscheidene plannen aan de andere regeeringen voorgelegd, hopende tot een voldoende schikking te geraken. Natal was niet langer geïsoleerd, maar op vriendschappelijken voet met alle regeeringen.

U.-A. REPUBLIEK.

POSTKANTOOR.—SCHATTING DER VERLIEZEN.—LIJDERS.

JOHANNESBURG, 26 FEBR.—(*Reuter.*)—Op een vergadering der handelsvereeniging heeft een discussie plaats gehad over de raadsaamheid om de regeering te naderen in zake het uitstel in het bouwen van het nieuwe postkantoor. De plek hiertoe bestemd is reeds een jaar lang een schandaal voor de stad geweest, en met zoovele lieden zonder werk te Johannesburg is de tijd geschikt voor het begin van het werk.

De heer Morkel, gouvernementsschatter, die een deel der eigendommen door de ontploffing beschadigd heeft moeten schatten, zegt dat hij reeds zulke eigendommen ter waarde van £40,000 heeft geschat.

Gisteren vond men, bij het uitdelven van lijken, ens., menschelijke overblijfselen waar men drie groote zakken meê kon vullen.

De naturel die vijf dagen na de ontploffing onder het puin gevonden werd, is sedert aan longaandoening bezweken. Slechts vijftien lijders zijn thans in de zaal der "Wanderers."

PAARDENKRAAL.

JOHANNESBURG, 26 FEBR. —(*Reuter.*) — Een groot aantal boeren hebben zich in de buurt van Krugersdorp verzameld, en zullen morgen vergadering houden aan het Paardenkraal gedenkteeken. Een wapenschouwing zal waarschijnlijk gehouden worden, en men zal toespraken van politieken aard houden. Prijzen voor schijfschieten zullen gegeven worden door de regeering.

VRIJ VERVOER.

EEN BENOEMING.

EEN DEPECHE.

JOHANNESBURG, 26 FEBR.—(*Reuter*).—De Nederlandsch Zuid-Afrikaansche spoorwegmaatschappij geeft vrije passen aan lijders bij de ramp en aan vrienden en verwanten.

De heer J. Klimke is benoemd tot lid der commissie voor het onderzoek naar de dynamitramp.

De regeering heeft door den hoogen commissaris aan de Britsche regeering een belangrijke dépêche doen toekomen, de punten opgevende die op vriendschappelijke manier souden besproken moeten worden, en dat de president geneigd is naar Engeland te gaan als men deze voorwaarde wil toestaan. De volksraad zal zamengeroepen worden om de noodige goedkeuring te geven.

NIEUW SPOORWEGTARIEF.

PRETORIA, 17 FEBR.—(*Reuter.*)—De Nederlandsch Zuid-Afrikaansche spoorwegmaatschappij is bezig met een nieuw tarief op te maken in verband met de Zuid-Afrikaansche stelsels, en heeft een verlenging van het tarief van kolenvervoer aan den Randspoorweg op het oog. De Kaapsche regeering voorziet de maatschappij met naturellen-arbeid, nijnde een aantal troepen werklieden uit Kingwilliamstown aangekomen.

ROBERTSON.

(Van een Correspondent.)

DROOGTE EN SPRINKHANEN.

De droogte duurt, tot mijn spijt, nog voort en de gevolgen ervan worden door het geheele distrikt erg gevoeld. Als het niet spoedig regent zal een groot aantal vee wegens gebrek aan voedsel omkomen. Ook hebben de sprinkhanen ongelukkig hunne verschijning gemaakt en reeds belangrijke schade aangericht. De hitte is de laatste maanden erg geweest.

EEN WATERSCHEMA.

Op een groote, wel bijgewoonde vergadering van huishouders werd heden eenparig besloten de municipale commissarissen te machtigen deel te nemen in het voorgestelde groote Breederivier waterschema waardoor de huurlanden der municipaliteit, gelegen achter Muizenkraalskop, onder besproeiing sullen gebracht worden, benevens groote streken vruchtbare ploeggronden van den plaats Zandrivier tot de plaats Zandvliet, het eigendom van den heer Jacobus De Wet, toe. Ik ben blij dat onze boeren en stadsmenschen ten laatste hun kans schoon gezien hebben om sulk een groot waterschema te ondernemen. Al de opmetingen zijn reeds gedaan door den heer Jacobus Van Zijl, die belangrijke ondervinding in sulk werk gehad heeft en hij heeft een seer gunstig rapport uitgebracht met betrekking tot het welslagen van het plan. Maar toch is er op de vergadering besloten de diensten en opinies van een behoorlijk gekwalificeerden ingenieur te verkrijgen voordat het werk wordt ondernomen. Wij allen wenschen de bevordenaars van het plan alle succes toe.

PAARL.

(Van onzen Correspondent.)

EEN HOSPITAAL.

Woensdagnamiddag werd in het stadhuis alhier eene publieke vergadering gehouden met het doel rapport te ontvangen van de commissie onlangs op eene publieke vergadering benoemd in zake het stichten van een hospitaal aan deze plaats.

De heer C. L. Wicht presideerde.

Na lezing der oproeping leverde de commissie het rapport in (hetwelk in ons volgend nummer zal verschijnen.)

PLOTSELING OVERLEDEN

aan eene beroerte is mevr. de Villiers, gade van onzen geachten musicus, den heer Rocco C. de Villiers, sr. Woensdagmorgen was zij vroeg opgestaan om toebereidselen te maken voor den verjaardag van haren geliefden echtgenoot op Donderdag. Zij gevoelde onwel, ging terug naar de kamer, en zeide aan den heer de Villiers dat zij naar gevoelde, waarop hij haar ried om nog wat te rusten. Toen zij op het bed was bemerkte hij dat zij eene beroerte had. Doktoren Hoffman en Retief werden dadelijk ingeroepen maar te vergeefs, en zij ontsliep kort daarna. De begrafenis vond heden (Donderdag) plaats toen het lijk door een groote stoet grafwaarts gevolgd werd. Innige deelneming wordt met het beproefde huisgezin gevoeld.

KERK EN SCHOOL.

Preekbeurten.

ZONDAG, 1 MAART 1896.

Groote Kerk.—'s Morgens (Hollandsch) Ds. D. J. Viljoen (Reitz, O.V.S.); 's avonds (Engelsch), ds. J. du Plessis, B.D. (Zastron, O.V.S.)

Zeepunt.—Ds Stytler.

Papendorp.—'s Morgens en 's avonds, ds. De Beer.

Hanoverstraat Kapel.—'s Morgens en 'savonds ds. Roome.

Roggebaai.—'s Avonds, eerw. Knobel.

N.B.—Maandelijksche bidstond Maandag te 7:30 's avonds.

Nieuwe Kerk, Breestraat.—'s morgens halftien, ds. C. F. J. Muller; 's avonds, zeven ure, ds. D. J. Viljoen (Reits, O.V.S.).

N.B.—Collecte ten behoeve van de armenschool. Maandelijksche biduur Maandagavond, ten half-acht uren in de Wichtzaal.

Ned. Ger. Kerk, Buitenkantstraat.—(Engelsche diensten).—'s Morgens, 10.30, en 's avonds, 7 ure, ds. D. Bosman.

St.-Stephens.—'s Morgens, 9.30, en 's avonds, 7 uur, ds. M. C. Botha.

Evang. Luth. Kerk, Strandstraat.—'s Morgens 10 uur (Hollandsch), en 's avonds, 7 uur (Engelsch), dr. Zahn. Zondagschool, 3 ure.

Groenepunt.—Hollandsch, 9·45 v.m., Engelsch, 11·15 v.m. en 7 n.m., ds. E. de Beer. Collecten voor het doofstommen instituut. Zondagsschool ten 3 ure. Biduur Maandag avond, 7 ure.

Wijnberg.—'s Morgens, 10 ure, en 's avonds, 7 ure, ds. A. J. L. Hofmeyr.

Simonsstad.—'s Morgens en 'savonds (Engelsch) ds. Van Lingen.

Vrije Protestantsche Kerk, Houtstraat.—Zondag, Morgendienst (Hollandsch) te 10·30; avonddienst (Engelsch), te 7 ure, onderwerp: "Wijsheid," ds. D. P. Faure.

Ned. Geref. Zendingkerk der Ebenezer gemeente, Rozestraat. 9·30 v.m. en 6·30 n.m. eerw. Dreyer.

Jongens Bijbelklas 2.45.

Napierstraat-Zending:—Zondagschool 3 uur. Dienst 3 uur.

Mowbray Baptisten Kerk.—'s Morgens 11·30 Zondags 's avonds 6.30.

Wijnberg Baptisten Kerk.—'s Morgens 10·30 en 's avonds 6.30. eerw. E. Baker. Zondagsschool 2·45 n.m.

Baptisten-kerk, Waalstraat.—'s Morgens 10·30, en 's avonds 6·30, eerw. J. Russell. Zondagsschool 9.45 en 2·45.

Ds. J. H. van Wijk, van Swellendam, sal op 15 Maart zijn afscheid van de gemeente aldaar nemen.

De ordening tot zendeling van den godsdienstonderwijser A. J. Pepler zal op 6 Maart te Kimberley plaats hebben.

Proponent A. G. du Toit, die voor beroepen naar Namakwaland en Cedarville bedankt heeft, heeft het beroep tot hulpprediker voor Oudtshoorn aangenomen.

Gevraagd:—Een hoofdonderwijzer voor de tweede klas publieke school te Alexandria; salaris £200 met vrije woning. Rondgaande onderwijzers in de wijk Kafferrivier, distrikt Bloemfontein, O.V.S., en voor de school te Vlakfontein, wijk Wepener; salaris £120 per jaar en de schoolgelden. Een hoofdonderwijzer voor de derde klas publieke school te Laingsburg, salaris £100.

De bazaar te Wijnberg l.l. Dinsdag gehouden was een die de gemeente niet licht sal vergeten. 't Was een prachtige dag, en onder de heerlijke eiken op den pastoriegrond was, schijnbaar, de gansche gemeente versameld. De sestien tafels waren overladen met al wat heerlijk en prachtig is—en de versameling pluimvee, groenten en vruchten geleek meer naar een show dan een bazaar. Alles ging levendig en hartelijk af. Mevr. Goodenough opende de bazaar, en gedurende den dag zagen wij onder de koopers Lady Robinson en dochter, sir Henry de Villiers (Lady de Villiers had selve een tafel) mevr. Jamieson, mevr. P. H. Faure, mevr. Cambrier Faure, mevr. Sauer, en vele anderen. 's Avonds was alles prachtig verlicht, en de militaire bende speelde fraai. Aan kooplust ontbrak het niet. Een schaap bracht £14 op. De opbrengst behaalde het prachtige totaal van £315, en wat nog Zaterdagnamiddag zal verkocht worden sal deze som wel tot £350 doen groeien.

De overgebleven artikelen van de bazaar te Wijnberg worden hedenmiddag om vier uur in de zaal der kerk verkocht. De toegang is vrij en er sal muziek zijn.

AFRIKANER BOND.

CALVINIA TAK No. 3.

Bondsvergadering gehouden op den 13den Januari 1896, van tak no. 3, Noord-Onder-Roggeveld, te Spruit.

Geopend met gebed door den voorzitter, J. W. B. Van der Merwe.

Nadat de notulen gelesen waren legde de voorzitter uit het doel der vergadering en sei dat men bijeengekomen was om nieuwe leden te kiezen als voorritter, secretaris en afgevaardigden naar het distriktsbestuur.

Als voorzitter werd gekozen de heer S. W. J. Van der Merwe, als vice-voorzitter, Z. A. Van der Merwe, als secretaris J. A. Van der Merwe, als afgevaardigden naar het distriktsbestuur J. A. L. Van der Merwe, secundus S. W. F. Van der Merwe en J. A. Van der Merwe, secundus S. W. J. Van Wijk. Als comitéleden de voorzitter, en secretaris, J. A. L. Van der Merwe, Jasper Basson, Christoffel Prins, I. Van Niekerk, B. Nolte, P. Wait, Piet Olivier. De volgende beschrijvingspunten werden opgesteld: 1. De wetten worden zoo geregeld dat wanneer een beschuldigde opgebracht voor den magistraat binnen den tijd van een jaar straf krijgt dat hij dan zijn straf moet uitdienen in het distrikt waar hij gestraft is en niet weggestuurd wordt. 2. De paswet worde zoo geregeld dat een bediende wanneer hij zijn baas verlaat een pas moet hebben inhoudende zijn gedrag tegenover zijn laatsten baas.

J. A. VAN DER MERWE,
Secretaris.

WIJK No. 4, STERKSPRUIT.

NOTULEN van een algemeene Bondsvergadering, gehouden op Donderdag, 6 Februari, 1896, ten huize van den heer J. Breitenbach.

Voorgesteld door den heer S. Vorster, gesecondeerd door den heer P. Klopper, dat de vorige notulen welke gelezen waren goedgekeurd worden.—Aangenomen en geteekend.

De afgevaardigde doet verslag van het distriktsbestuur. Voorgesteld door den heer S. Vorster, gesecondeerd door den heer C. Heseelman, dat het verslag van den afgevaardigde sal aangenomen worden.

Voorgesteld door den heer S. Vorster, gesecondeerd door den heer T. Erasmus, om ons lid van den afdeelingsraad te vragen om zijne aandacht te vestigen op Esbagsberg; algemeen aangenomen.

Voorgesteld door den heer C. Naude en gesecondeerd door den heer Vorster, dat de heer T. Hesselman en T. Erasmus afgevaardigd worden door den Bond om de publieke vergadering bij te wonen omtrent Esbagsberg.

De heer P. Klopper zeide dat hij nog niet de regels gekregen heeft van de debatteverseniging, maar beloofde dezelve te krijgen. Voorgesteld door den heer S. Vorster, gesecondeerd door den heer C. Naudé, om dadelijk een debat op te richten; algemeen aangenomen.

Voorgesteld door den heer C. Naudé, gesecondeerd door den heer A. Buitendag, dat de huishoudelijke regels opgesteld worden; algemeen aangenomen.

Voorgesteld door den heer S. Vorster, gesecondeerd door den heer T. Buitendag, dat een commissie aangesteld worde om huishoudelijke regels op te stellen, daar de oude regels uit handen zijn; algemeen aangenomen. De volgende heeren werden benoemd als commissie, namelijk: T. Buitendag, C. Naudé en T. Steenekamp.

Voorgesteld door den heer T. Hesselman, gesecondeerd door den heer S. Vorster, dat deze tak saamgaat met het distriktsbestuur om koren te krijgen van het gouvernement vrij van kosten op de naaste statie.

Voorgesteld door den heer T. Buitendag, gesecondeerd door den heer T. Erasmus, dat de plaats van den heer T. Hesselman zal bepaald worden voor een meetingsplaats met toestemming van den heer T. Hesselman.

Voorgesteld door den heer S. Vorster, gesecondeerd door den heer T. Hesselman, dat de notulen opgezonden worden naar den editeur van *Ons Land* om die te publiceeren.

Als amendement werd voorgesteld door den heer C. Naudé, gesecondeerd door den heer A. Buitendag, de notulen en de *Reporter* te publiceeren. Ter stemming gebracht, soo werd het voorstel aangenomen.

Voorgesteld door den heer T. Erasmus, gesecondeerd door den heer P. Klopper, dat de volgende vergadering zal gehouden worden op Woensdag, 1 April, 1896.

De voorzitter bedankte de vergadering en ook werd de heer en mejuffrouw Buitendag bedankt voor hunne gastvrijheid.

C. J. SUTHERLAND,
Secretaris.

DE NOOD IN NAMAKWALAND.

MEER OFFICIEELE BERICHTEN.

In een brief van Garies, op 18 Februari geschreven, deelt de heer J. D. Hugo, aan den kolonialen onderscretaris mede dat hij op den 11den naar Spektakel ging en wel langs den weg, die nu gemaakt wordt. De opsichter, de heer Howland, was ongelukkig niet daar; maar de heer Hugo werd geïnformeerd dat er ongeveer 150 mannen en jongens—waarvan de meeste van Kamagas zendingstatie—werken. Te Spektakel hoorde hij was geen nood en bij een bezoek aan boeren in de nabijheid bevond hij dat eenig klein vee, in hun bezit, er tamelijk uitzag. Het groot vee was armoedig maar met melkbosch gevoed, konden de ossen nog voor transportwerk gebruikt worden soo nu en dan. Zij hadden echter gebrek aan brood en waren vooral bekommerd dat se geen zaadkoren hadden als er regen mocht vallen. Te Kamagas zending statie riep hij de bewoners bijeen en vertelde hen van de vraag naar werklieden in de Zuid Westelijke distrikten en bood aan hen van rantsoenen te voorzien als se daar heen wilden gaan. De meesten hebben geen vee en klaagden dat se geen werk konden krijden; toch denkt de heer Hugo dat ze van zijn aanbod geen gebruik zullen maken, omdat ze liever om de statie sullen blijven hangen. Aan den sendelinggaf hij een order voor koren, voor ouden en hulpeloozen.

Van Kamagas reisde hij door het slechtste deel van het distrikt, en sprak met alle boeren langs den weg. Velen hebben zware verliesen in vee geleden; anderen weinig en van het vee waren er nog al die er tamelijk uitzagen. De algemeene klacht was dat kontant geld en crediet ten einde waren en se geen zaad hadden om te zaaien noch brood om te eten. Hij besocht niet elke plaats, maar had nog geen geval van bepaald gebrek gezien. De kwestie is om dese menschen van koren te voorsien om te zaaien, dat se later in produkten kunnen terugbetalen. De moeilijkheid is echter of de regeering in dit laatste kan toestemmen, omdat er eenige duizende zakken noodig sijn en er dus voor heel wat plek om het te bergen moet gezorgd worden.

Op den 19den sou er eene vergadering van de diakenen der Nederd. Geref. kerk gehouden worden om over de zaken te spreken en om, ten einde verwarring en ongelijke verdeeling te voorkomen, personen aan te stellen die kunnen verdeelen het zaadkoren en andere hulp. Wegens gebrek aan vervoermiddelen en omdat voer niet altijd te verkrijgen is, heeft de heer Hugo niet het geheele distrikt kunnen doorgaan. Hij beveelt aan zaadkoren te verschaffen voor den komenden regentijd, daar de toestanden erger zullen worden dan se nu zijn, als dat niet verschaft words.

VERBANDLIJSTEN.

8 FEBRUARI, 1896.

Hypotheken.

Cooke, W ...	...	Horne Temper Trust ...	Kaapstad
Vickers, A E	...	L Hoskins ...	Do
Reenen, v, E A	...	M Heugh ...	Uitenhage
Lapperts, G	...	J Cairncross	Oudtshoorn
Westhuizen, v d, J C		R Abel ...	Hopefield
Schumann, F	...	Huwelijks-voorwaarden	
	...	Philpott ...	Willowmore
Smith, S ...	...	J Espin ...	Peddie
Preston, G ...	...	Executourskr	Griqu West
Mosema, S ...	...	R Bullen ...	Kokstad
Pritchard, R H	...	Bouwverg ...	Kaapstad
Necker, de, J	...	Equitable ...	Riversdale
Necker, de, C G	...		
Friebus, J G	...	J Bates ...	Kaap Afd
(Kohne, CHH, borg)	...		
Kustings.			
Schumann, F W	...	W Quinton ...	Willowmore
Kinderbewijs.			
Pletzen, v, P N	...	Minderjarige kinderen ...	Wodehouse
(Pletzen, v, C J,	...		
Moss, M, borgen	...		

10 FEBRUARI, 1896.

Hypotheken.

Sutherland, A S	...	D de Villiers	Beaufort W
Piesanie, du, A	...	J Watson ...	Uitenhage
Wiese, C J I J	...	S v Niekerk ...	Namakwaland
Jackson, E ...	...	E Jones ...	Kaapstad
Johnson, E ...	...	Dio Graaf ad	Aberdeen
Hales, R J ...	...	A Jourdan ...	Kaap Afd
Muirhead, K E	...	Mutual ...	Do
Mills, R ...	...	H Fisk ...	Do
Andrew, R J	...	Imperial Assu	P Elizabeth
Ackerman, D W	...	J Wium ...	Stellenbosch
Kustings.			
Markham, H W	...	C Freeman ...	Kaapstad
Nel, H P ...	...	Kerk Z A ...	Adelaide
Nel, F J ...	...		
Nel, H ...	...	H Mundell ...	Do
Nel, F ...	...		
Dyk, van J G	...	Kol regeering	Calvinia
Generaal.			
Wilson, H ...	...	M Beamish ...	Cradock
Kinderbewys.			
Niekerk, v, G L ...		Minderjrkdn	Prieska
(Marais, W S J,	...		
Engelbrecht, G	...		
P, borgen) ...	...		
Kontraiden.			
Wattrust, F W	...	... ...	Fingoland
Mackley, A C	...		

11 FEBRUARI, 1896.

Hypotheken.

Hay, F R D	...	W Marsh ...	Kaap Afd
Cook, A ...	...	S Gibbs ...	Do
Heerden, v, P L	...	Ned G Kerk	Cradock
Heerden, v, S	...	A Metcalf ...	Do
Walt, v d, J D	...	H Flemmer ...	Steynsburg
Liebenberg, O J	...	Weduwe Avan der Hoeven	Britstown
Liebenberg, P J	...		
Liebenberg, H J	...		
Theron, P F	...	Huwelijks-voorwaarden Lithman	Piketberg
Hayman, E N J	...	I Johnson ...	Ladismith
Hayman, J J	...		
Nutt, W J ...	...	G Luyt ...	Ceres
Saayman, B	...	G Reitz ...	Riversdale
Saayman, J F	...		
Reidel, C F H	...	A Cloete ...	Kaap Afd
Elliott, H ...	...	M Robertson	Do
Jardine, R J	...	Wed D Cloete	Do
Randall, J H	...	R Hayton ...	Grahamstad
Armstrong, G W	...		
Kustings.			
Vermaak, C J	...	Kol. Weeskr	Steynsburg
Vermaak, C J	...	H Arderne ...	Do
Wolter, C F	...	C Rix ...	Kaap Afd
Randall, J ...	...	T Haller ...	Grahamstad
Armstrong, G	...		
Kinderbewys.			
Merwe, v d, F J	...	Minderj. kin	Calvinia
(Merwe, v d, J A	...		
Merwe, vd, J A borg			

CORRESPONDENTIE.

(Wij stellen ons niet verantwoordelijk voor de gevoelens onzer correspondenten.)

DE HEEREN NIGRINI EN HERHOLD.

De Hoek, Steijnsburg.

Aan den Redakteur van "De Zuid-Afrikaan vereenigd met Ons Land."

Mijnheer.—Ik zie in het bijvoegsel van uw geëerd blad van 17 Februari, 1896, dat de heer J. A. Herhold te voorschijn treedt niet op de uitdaging van den heer Nigrini maar tegen den heer Z. B. Jansen. Zoo wensch ik gaarne een paar aanmerkingen op dien brief te maken.

Nu, mijnheer Herhold, u zegt de heer Jansen is uw buurman, hij is een tegenstander van de brandsiektewet, en wou nooit gelooven dat brandziekte ontstond door een luis en dat die siekte aanstekelijk was. Na een discussie over de kwestie wedde hij met u om £15 dat u luizen op twee van zijne schapen kon zetten, en dat zij niet brandziekte binnen 10 dagen souden krijgen. De luizen werden door u in zijne tegenwoordigheid op het eene schaap geplaatst, en de plekken met verf gemerkt. Het schaap werd in een kamp alleen met eenige rammen gehouden, doch had op den achtsten dag nog geen teekenen van brandziekte. Volgens uwe opinie waren de luizen dood, die u op het schaap geplaatst had, omdat ze in een klein botteltje dicht gekurkt waren.

Nu, mijnheer Herhold, volgens uwe opinie zijn de luizen in een korten tijd gestorven in dat botteltje omdat ze geen adem konden halen.

Welk groot onderscheid is toch immers in dese zaak, in eene mistpap kunnen de luizen leven en voorttelen ademloos. En als zij een weinig tijd in een botteltje toegekurkt zijn sterven zij. Leser, oordeel voor u zelven.

Ook een tweede schaap van den heer Jansen werd door u op dezelfde wijze behandeld en binnen 30 uren daarna hing de wol in pluizen van de plekken waar u de luizen geplaatst had.

Naarmate men nauwkeurig oplet naar het drukken der vingeren zal men zien dat er niet gewag gemaakt geworden is van het puistje dat op het vel van het schaap moet zijn. Maar alleenlijk de pluizen der wol. Immers is het toch gemakkelijk om met het plaatsen van de luizen de wol op het vel van het schaap los te trekken. En naarmate dat schaap zich in beweging stelt komt die wol te voorschijn. Misschien heeft de heer Jansen naar de luizen gezocht op die plekken, en die luizen niet weder gevonden noch dat puistje.

Echter zegt u, de heer Jansen was nu zoo vast overtuigd dat dit het geval was dat hij dadelijk instemde met u om de uitdaging van den heer Nigrini aantenemen en de winsten half en half te deelen. En nu de heer Jansen teruggetrokken heeft deinst gij achteruit. Gij zijt toch immers mans genoeg daar gij zoo verzekerd van uwe zaak zijt. Of is die £500 misschien te kras?

Echter wil ik nu iets zeggen hetgeen ik met mijne oogen gezien heb, dat onder een troep schapen van 1000 in getal in Junimaand de brandziekte uitbrak, in Septembermaand van datzelfde jaar ving ik 400 onder hen uit die hoegenaamd geen teekenen van brandsiekte hadden. En ik jaagde ze onder een gezonde troep schapen, omdat ik hen niet alleen wou scheren en dippen. Zij hebben echter 3 maanden met brandzieke schapen geweid en zamen geslapen en zij hebben ook geen luizen overgedragen naar de andere troep schoone schapen. Ik heb nooit noodig gehad om hen noch de andere troep te handdressen. In Januari heb ik hen met de anderen afgeschoren.

Elk schaap heeft zijn eigen luis en naarmate dat het bloed van het schaap ongezond wordt komen er luizen op hem uit, en diezelfde luizen kunnen en sullen niet op een ander schaap leven wiens bloed niet aandoening geeft.

En wanneer zoo een schaap in eene vette weide komt en het wordt gezond dan sterven de luizen zonder dat men hen doodt.

Uw vriend,
J. J. Steijn.

HET PARLEMENT.

Vanrhijnsdorp, 25 Feb. 1896.

OPEN BRIEF AAN SIR GORDON SPRIGG, KAAPSTAD.

Ed. heer.—Ik heb verwacht dat gij het parlement reeds bijeen geroepen zoudt hebben ten einde de stem van het volk door middel van het parlement te doen hooren met betrekking tot den ongeoorloofden inval door dr. Jameson & co. gedaan (en ook Rhodes met zijn Charter) in Transvaal. Daar het Engelsche parlement nu zit, kunnen beide lichamen hun stem over en weder laten hooren ten einde tot een behoorlijke verstandhouding te komen, de zaken te schikken tot genoegen der Transvaal, alle verdere verbittering tusschen de Engelschen en de Afrikaanders voor altoos uit den weg te ruimen en een duurzamen vredeband met Transvaal te leggen. Met welke goede bedoeling onze gouverneur en zijn kabinet het ook doen mogen het is toch niet uitgaande van het volk dat in nauwe bloedverwantschap staat tot de Transvaal. Ik hoop dat onze regeering, als wijze en verstandige staatsmannen, de noodzakelijkheid zal inzien het parlement soo spoedig mogelijk bijeen te roepen om de uiterst belangrijke zaken voor land en volk te bespreken. Gij weet toen ik in den raad een resolutie ter afkeuring der beleediging door de Johannesburgers president Kruger aangedaan voorstelde dat ik toen zeide dat het vonkje later een groote vlam kon veroorzaken en de tweede dwaling erger wezen zou dan de eerste indien het niet in de geboorte versmoord werd. Mijn woorden zijn juist letterlijk uitgekomen. Hadden de Engelsche leden van het huis mij toen bijgestaan die resolutie unaniem te passeeren, het zou een afschrik voor Jameson & co. geweest zijn; doch geen een der Engelsche leden stemde voor mijn resolutie, slechts 5 Afrikaner leden stemden met mij zamen, [zie "council debates of 1894, page 119.] Ik smeek u dus, sir Gorden, laten wij als verstandige staatsmannen, die het kwaad verre vooruit behooren te zien, alle middelen in het werk stellen, de derde dwaling die tien duizend malen erger zijn zal dan de eerste en tweede, in tijds voor altoos te doen verdwijnen tot geluk voor geheel Zuid Afrika en Engeland.

Met hoogachting verblijve ik,
Uw dienaar,
P. B. van Rhijn.

Dr. Jameson en het Reform-Comite.

Zooals wij weten zoekt dr. Jameson eene rechtvaardiging voor zijnen inval in de Zuid-Afrikaansche Republiek in de uitnoodiging vervat in den brief aan hem geschreven op den 20sten December 1895, te Johannesburg, en onderteekend door de hoofdpersonen van het Reform comité.

Wij vernemen uit een goede bron dat er later een tweede brief werd geschreven waarin dr. Jameson gemeld werd dat het niet meer noodig was dat hij zou inkomen. Dese brief werd door dr. Jameson op den 29sten December, den dag waarop hij de republiek binnentrok ontvangen, en door hem aan dr. Harris te Kaapstad gezonden. Dit dokument, zoo wordt ons bericht, is gezien in handen van dr. Harris en moet nog in zijn bezit wesen tenzij hij het vernietigd heeft.

Zes weken geleden leed ik aan een zware verkoudheid; kon bijna niet spreken. Mijne vrienden rieden mij allen aan een dokter te raadplegen. Chamberlain's Hoestmiddel geadverteerd ziende in de St. Paul [illegible] kocht ik een bottel, en na het voor korten tijd gebruikt te hebben was ik volkomen wel. Ik beveel dit geneesmiddel nu van harte aan aan allen, die aan verkoudheid lijden. Wm. Keil, 678 Selby Avenue, St. Paul, Minn. Te koop bij alle Apothekers en Handelaars. P. J. Petersen & Co., Algemeene Agenten. [Adv.]

HOOGGERECHTSHOF.

CIVIELE ZAKEN.

Voor den hoofdrechter en rechters Buchanan en Maasdorp).

DONDERDAG, 27 FEBRUARI, 1896.

VOORLOOPIG.

J. Henry & Co. *vs.* J. H. Clarke & Co. Wissel op Standard Bank van £78. Advokaat Searle voor verweerders, die erkenden dat de wissel door haar was aangenomen, maar beweerden dat eischers, een Engelsche papierfirma, niet op zijn tijd en niet naar bestelling hun waar hadden gezonden. Advokaat Schreiner kwam met een getuigenis van een Kaapschen papierverkooper hier tegen op. De hoofdrechter zeide dat verweerders niet bij tijds met hun klachten waren gekomen, en deed uitspraak voor £53 en de kosten, daar eischers niet in allen deele behoorlijke waar hadden uitgezonden.—Lithman *vs.* Pepler. Schuld van £41.—Wood *vs.* Le Grange. Do. van £86, minus £27 die betaald waren.

WOLFE *vs.* PERRINS.

In deze zaak, die Woensdag had moeten voorkomen maar waarin men tot een schikking was geraakt, werd op voorstel van advokaat Searle die schikking goedgekeurd.

KUNN *vs.* HARRIS.

Advokaat Innes voor eischer; advokaat Graham voor verweerder. Een zaak over een gerechtelijken verkoop van schapen in Victoria West, waar alles aankwam op een kwestie van feit, n.l. aan wien de verkochte schapen toebehoorden. Eischer vroeg verplaatsing der zaak naar Victoria West, waar de getuigen woonden, en dit werd door het hof goedgekeurd, zullende de kosten bij die der zaak ten principale gevoegd worden.

JONES *vs.* KAAPSTADSCHEN GEMEENTERAAD.

Advokaten Innes en Jones voor eischer; advokaten Schreiner en Graham voor verweerders. De eisch was dat zeker land aan den hoek van Gravestraat en Kerkplein, waar hij door verjaring recht op had, hem zou worden toegekend; namens den stadsraad werd beweerd dat het land voor publieke doeleinden aan den stadsraad behoorde, en dat het eenige gebouw op het land een stoep was, waar eischer geen recht op had. Een aantal getuigen, deels bekende Kapenaars die vroeger in het huis waar de stoep toe behoorde hadden schoolgegaan, en ook een oude Maleische timmerman die vlak er naast zijn ambacht geleerd had, getuigden dat de stoep nooit publiek eigendom geweest was maar aan het thans afgebroken huis behoord had, zijnde de plek er onder in der tijd als dagbladkantoor gebezigd; en een klerk in het kantoor van den registrateur van akten had geen bewijs gevonden dat de stoep aan de stad was overgemaakt. Eischer self had het huis gekocht waar de stoep aan behoorde, schoon deze niet stond op de landmeterskaart, en had zijn best gedaan om in een vriendschappelijke schikking te treden, maar het stadsbestuur had dit niet gewild. De raad had hem niet verzocht den stoep weg te nemen. Eenige beambten en leden van den raad getuigden voor de verdediging dat de stoep een last voor het verkeer was, maar erkenden dat men hem niet kon afbreken zonder vergoeding. Eischer, zei burgemeester Attwell, was iemand waar men niet best mee kon klaarkomen. Nadat het getuigenverhoor en de pleitreden klaar waren, zeide de hoofdrechter dat eischer wat ver ging met algeheele overdracht te eischen, maar dat de verjaring bewezen was, en dit was genoeg. Wel seide men dat verjaring niet gold met betrekking tot een stoep, maar die stoep was gebleken het dak te vormen van een gebouw voor verschillende doeleinden gebezigd. Het was jammer dat in der tijd niet geappelleerd was tegen de uitspraak van het hof in een zaak van Blankenberg *vs.* koloniale regeering, want al wat er thans gezegd werd ten gunste van den raad gold evenseer in die vroegere zaak, en in die van thans zou het hof verklaren dat eischer volledig recht had op het land, zoodat de uitspraak was voor eischer met kosten. De andere rechters waren het hiermee eens, en het hof verdaagde tot gisteren.

GISTEREN.

DAY *vs.* DAY.

Advokaat McLachlan voor eischer; verweerderes niet vertegenwoordigd. De advokaat herinnerde dat juffrouw Day in Engeland was en haar man, herstel van huwelijksrechten eischende, van het hof vernomen had dat voor hem het beste plan was om haar geld voor een reis tweede klas naar de Kaap te doen toekomen. Dat was geschied, maar zij was toen niet aan het opgegeven adres te vinden, en het was later gebleken dat zij haar passage ontvangen had, maar niet komen wilde of men moest ook nog haar reis van Lancashire naar Londen betalen. De hoofdrechter seide dat verweerderes blijkbaar geen pret had om naar haar echtgenoot terug te keeren, en echtscheiding werd uitgesproken.

Officieele Kennisgevingen.

(Uit de Gouvernements-Gazette.)

Het periodieke hof te Brandvlei, Calvinia, zal gehouden worden op Woensdag, 25 Maart, dat te Kookfontein, Clanwilliam, op 13 Maart.

De heer M. Kift, postmeester te Klaarstroom, Prins Albert, is aangesteld tot procesuitreiker aldaar.

Arthur Simpson is toegelaten als apotheker in de Kolonie.

Een postagentschap is gevestigd te Klipolk in Fraserburg en het telegraafkantoor te Damslagte zal gesloten zijn van 1 tot 31 Maart.

Met longziekte besmet verklaard zijn Gecanis locatie in Kingwilliamstown, gedeelten van Keien Bulhoek locaties, Queenstown.

Voor den tijd van een jaar zijn kwartels in Grikwaland Oost beschermd. In Uniondale is de bescherming voor rooi, vaal, bonte en boschkorhanen opgeheven.

Tot de praktijk der geneeskunde in de Kolonie zijn toegelaten de heeren A. Barber, E. Brooks, W. McGill Smith, A. Whyte.

De heer R. W. S. Giddy is aangesteld tot kroonvervolger van Grikwaland West.

Tot trustee van het Kaap de Goede Hoop delgingsfonds is aangesteld sir David Tennant in plaats van wijlen sir Charles Mills.

Aangesteld zijn als vrederechters: Ridley Herschel Rozenzweig voor het distrikt Malmesbury, Daniel Gijsbert Steijn voor het distrikt Victoria West; als veldkornetten: Johannes Augustus Mouton voor wijk no. 6, afdeeling Piketberg, Hendrik Sebastian Rothman voor wijk Vetterivier, afdeeling Riversdale; als assistent-veldkornet: John Cameron voor wijk Mancazana, afdeeling Bedford.

SCHEEPVAARTBERICHTEN.

TAFELBAAI.

AANGEKOMEN.

Febr. 26—SS *Clan Drummond*, van Glasgow.
27—SS *State of California*, van Mauritius.
27—Hollandsch oorlogschip *Emma*, van Java.
28—SS *Ruysdael*, van Cardiff.
28—SS *Gaul*, van Natal en kusthavens.

VERTROKKEN.

Febr. 25—SS *Aurora*, naar Jutteneiland.
26—Noorsche bark *Agda*, naar Kaap Cross.
27—SS *Arab*, naar Southampton.
27—Britsche bark *Southesk*, naar New-Castle, N.Z.W.

LONDEN.

27 Febr. (*Per Telegraaf*).—De *Tintallon Castle* heeft Woensdag te 9 v.m. Madeira verlaten op reis naar de Kaapstad, en de *Mexican* is op reis naar Engeland Woensdag te 11 v.m. te Madeira aangekomen. De *Goth* is heden te 7 v.m. te Southampton aangekomen.

DE BEROEMDE CHAMBERLAIN DÉPÊCHE.

HET CONCENTREEREN DER TROEPEN.

DR. JAMESON'S ANTWOORD OP BOODSCHAPPEN.

Aan 't begin van deze maand publiceerden wij den inhoud per kabelgram ontvangen van een dépêche over de Transvaalsche zaken door den heer Chamberlain aan onzen gouverneur verzonden. Het geheele dokument ligt thans voor ons doch het is ons onmogelijk het in zijn geheel te publiceeren. Wij zullen derhalve een kort oversicht geven en meer bepaaldelijk van de deelen die het in kabelgram niet werden aangeroerd.

HISTORISCH OVERZICHT.

De depêche begint met een historisch overzicht sedert 1881. Melding wordt gemaakt van de ontdekking van goud, en de instrooming van vreemden uit alle landen, doch voornamelijk uit Engeland. De oude bevolking liet zich niet veel met de goudindustrie in. Er zijn thans meer uitlanders dan burgers in de Z. A. Republiek. Gewag wordt gemaakt van de petities die werden opgezonden naar de regeering, doch onbeantwoord bleven. Lionel Phillips wilde geene omwenteling waarvan bloedvergieting 't gevolg zou zijn. De nationale unie verklaarde herhaaldelijk dat zij de onafhankelijk der Republiek wilde handhaven.

CONSTITUTIONEELE AGITATIE.

In artikel 12 zegt de heer Chamberlain: "Ik noem deze dingen omdat zij mij schijnen te bewijzen dat, wat ook de geheime plannen van individuen mogen zijn geweest, de agitatie, zooals door de groote meerderheid der uitlanders verstaan, en waaraan zij hun zympathie verleenden, voortging op de eenige wijze waarop een agitatie tegen een georganiseerde regeering met militaire macht kan voortgaan met eenige hoop op succes—d. w. z. zij was openlijk en constitutioneel (above-board), voortgezet zonder geweld en binnen de perken der constitutie."

IMPERIALE FAKTOR.

Daar de uitlanders en hunne organen steeds de intervventie van den imperialen faktor hebben afgekeurd, oordeelde harer majesteits regeering dat het niet voordeelig zou zijn ongevraagd tusschenbeide te komen. Er waren van tijd tot tijd geruchten dat onwettige middelen gebruikt zouden worden in 't verkrijgen van wat zij verlangden, doch ze werden telken male wedersproken, zoodat de rijksregeering, de Transvaalsche consul-generaal, de regeering te Pretoria en de pers van Zuid Afrika er niets van maakten. Zoo stonden de zaken toen hij op den 30sten December vernam dat dr. Jameson de Z. A. Republiek was binnen gerukt.

HET CONCENTREEREN DER TROEPEN.

Harer majesteits regeering vermoedde niets van den inval van dr. Jameson. Het werd reeds gezegd dat de concentratie van troepen te Mafeking en Pitsani Pothlugu genoeg was om achterdocht te wekken; doch deze bewering rust op een misverstand. Reeds in Augustus l.l. verzocht de B. S. A. Co. een deel van haar politie te Gaberones te mogen plaatsen. Dit werd noodig geacht in verband met de verlenging der lijn. De heer Chamberlain weigerde zulks op grond dat die streken toen nog onder het Bechuanaland protectoraat stonden, en hij wilde geene gewapende troepen die niet onder direkt beheer der kroon waren er in hebben. De zaak was hiermede afgedaan, doch werd later heropend in verband met het bezoek van Khama, toen verdere schikkingen gemaakt werden met betrekking tot het protektoraat. De Bechuanaland grenspolitie was toen niet meer noodig. De Gecharterde vroeg toen de diensten van allen die niet ontslagen werden, omdat hun vermeerd grondgebied meer bescherming noodig had. Dit werd toegestaan en de overgang geschiedde in den gewonen loop der zaken. Ongeveer 200 manschappen vergaderden te Mafeking waarvan 120 door dr. Jameson in dienst werden genomen.

PITSANI POTHLUGU

werd kort vóór de overeenkomst met Khama door de Gecharterde verkregen van Montsioa als een politie station. Met de toestemming van den hoogen commissaris kwam een ongenschijnlijk klein aantal politie van Bulawayo daar heen. Op den 10den Januari zond hem de hooge commissaris een telegram waarin Sir Hercules Robinson seide dat hij geen suspicie had gehad omtrent deze schikking.

EENE WAARSCHUWING.

(§ 19). Op den 29sten December werd hij er op gewezen (door wien?—Ed. *Ons Land*) dat de Gecharterde troepen gebruikt kunnen worden om de zaken te Johannesburg tot een punt te brengen. De suggestie scheen hem bijna ongeloofbaar; doch als een voorzorg telegrafeerde hij dadelijk aan den hoogen commissaris om dezen te waarschuwen, en verder gelastte hij hem den heer Rhodes indien noodig ook te waarschuwen.

JAMESON'S ANTWOORD OP BOODSCHAPPEN.

Dadelijk werden stappen genomen om dr. Jameson terug te roepen. Daar de telegraafdraden waren afgesneden zond de heer Newton een boodschapper achter Jameson aan die hem halverwege naar Johannesburg ontmoette. Het eenige antwoord was een mondeling dat de boodschap ontvangen was en zou worden uitgevoerd. Intusschen werd een tweede order gezonden door den Britschen agent te Pretoria, en schriftelijk beantwoord door dr. Jameson (gedateerd 1ste Jan). Waarin gezegd werd "dat om gebrek aan kost het noodig voor hem was voort te gaan, doch hij voegde er bij: dat hij gaarne zijne belofte op de petitie der voornaamste ingezetenen op den Rand om zijne medemenschen te komen helpen wilde voldoen." Op den 1sten Januari werd de gouverneur gelast in de republieken bekend te stellen dat harer majesteits regeering, de hooge commissaris en de heer C. J. Rhodes dr. Jameson's daad verstoten hadden.

INLIJVING OF "HOME RULE."

Van belang is nog dat de heer Chamberlain zijn veel besproken plan van Home Rule voor Johannesburg slechts als een alternatief schijnt aan te bevelen. In § 33 zegt hij dat de grieven der uitlanders vele schijnen te zijn en in de volgende 8 paragraven gaat hij de lijst kortelijks na. In § 43 begint hij dan zijn plan te ontwikkelen en zegt dat hij het aan de hand geeft om de regeering der republiek te gemoet te komen. De bijzonderheden van dit plan zijn ons reeds bekend.

HET STEMRECHT.

In § 34 zegt hij: Met betrekking tot naturalisatie en stemrecht vereenigt hij zich met de dépêche van Lord Ripon, zijnen voorganger, versonden op den 19den October 1894. "Ik ben het met hem eens waar hij meent dat de zaak kan worden opgelost door het geven van het burgerrecht na een verblijf van 5 jaren, met eene verandering van den eed van getrouwheid, met het doel die deelen, die worden gevoeld aanstootelijk te zijn, er uit te halen; en ik mag opmerken, sooals aangetoond door Lord Ripon, dat het afleggen van eenen zoodanigen eed, hoe ook opgesteld, volgens de Britsche wet, den persoon die hem aflegt feitelijk van zijnen status als Britschen onderdaan ontdoet."

HANDEL EN NIJVERHEID

INSOLVENTE BOEDELS.

VRIJWILLIGE BOEDELOVERGAVE.

Jacobus Andries Johannes Smit, F.zoon, Hartbeestfontein, Malmesbury.

REKENINGEN TER DISTRIBUTIE GEORDERD.

In de insolvente boedels van John Johan Coetzee, Johan George Fourie, junior, Attila Alpkonse Tomory.

VERGADERINGEN.

Re Gideon Petrus Jacobus van Zijl, Karnemelkspruit, voor den resident-magistraat, Aliwal Noord, op 11 Maart. Re wijlen Willem Johannes Henning, Zandfontein, voor den resident-magistraat, Malmesbury, op 4 en 11 Maart. Re Robert Benfield de Villiers, Holvlei, voor den resident-magistraat, Malmesbury, op 4 en 11 Maart. Re Owen Hall, Douglass, voor den resident-magistraat, Douglass, op 11 en 18 Maart.

Sir Gordon Sprigg te Worcester

Toen de lunch in verband met de landbouwtentoonstelling te Worcester op Donderdag l.l. gehouden werd, en de voorzitter, magistraat De Villiers, de "loyale" toasten en die op het ministerie had uitgebracht, werd door sir Gordon Sprigg een toespraak in antwoord gehouden die in de morgenbladen alhier uitvoerig wordt medegedeeld, en voor een eerste officieele aankondiging kan gelden van de inzichten der tegenwoordige regeering. Het volgende is een verkorte vertaling van hetgeen in het rapport der *Cape Times* er van gevonden wordt:—

Met toejuichingen ontvangen zijnde zeide sir Gordon dat de voorzitter gesproken had van een eerste bezoek van publieken aard dat hij thans aan Worcester brengt, maar de zaak was dat hij reeds als eerste minister onder sir Bartle Frere zulk een bezoek gebracht had, en wel in 1879, zeventien jaar geleden. Hij hoopte dat het niet zoo lang duren zou dat hij weder zijn verschijning zou maken; inderdaad, over zeventien jaar zou hij wel in het land zijn waar aan geen politiek meer gedaan werd. Dit kon hij zeggen dat hij thans uiterst hartelijk ontvangen was, en dat er weinig distrikten waren die in een tijd als dezen zulk een mooie tentoonstelling hadden kunnen houden, nu door de droogte de landbouw zoo ten achteren was. Hij had net vóór zijn vertrek 7 à 8,000 zakken koorn voor de verhongerde Namakwalanders moeten wegzenden, en in Riversdal, Oudtshoorn, ja, in zijn distrikt Oost Londen stonden de zaken ook maar beroerd, want wat de droogte gelaten had was door de sprinkhanen opgevreten. De regeering zou zien wat er tegen dit ongedierte kon gedaan worden, maar hiervan afstappende zou hij thans liever iets zeggen van zekere veranderingen in Zuid-Afrika voortspruitende uit onheilen waar iedereen van wist. Hoe die onheilen ontstaan waren, daar zou hij niet over uitweiden, om de eenvoudige reden dat hij er niets van wist. Schoon lid van het ministerie dat vroeg in het jaar opgebroken was, wist hij van de omstandigheden die tot den inval in de Transvaal geleid hadden even weinig als de civiele commissaris naast hem. Buiten den eersten minister wist geen lid van het ministerie er iets van; hij had er het eerst van gezien toen hij op 31 December zijn krant open deed, en toen gemeend dat het een kluitje was, maar weldra was het gebleken dat het bericht maar al te waar was. Zijns inziens was het niet de tijd om in die zaken te treden, op een tijd dat zeer kiesche onderhandelingen tusschen de rijksregeering en die der Zuid-Afrikaansche Republiek aan den gang waren, en hij geloofde dat een openbare discussie van die zaken in de Kolonie nadeelig zou zijn voor de beste belangen van Zuid-Afrika, van de Kolonie en waarschijnlijk van de Zuid-Afrikaansche Republiek. Een nieuw ministerie was gevormd na het aftreden van den heer Rhodes, wiens ontslag aan den gouverneur naar Pretoria was opgestuurd en die, door dezen gevraagd wien hij moest uitnoodigen om een nieuw ministerie te vormen, spreker had genoemd. 't Was geen gemakkelijk taak, maar hij had het zijn plicht geacht ze te aanvaarden, en dit kon hij zeggen dat hij heel wat ministeries hier sedert 1872 had zien vormen, en dat er geen een zoo snel van stapel was geloopen als het tegenwoordige. Niet dat de heeren die er deel aan nemen hier begeerig naar waren; integendeel, zij kenden het bezwaar, maar ook bij hen zegepraalde het plichtsgevoel.

Nu zei men dat het ministerie niet homogeen was, maar welk ministerie was ooit homogeen? Het tegenwoordige Britsche ministerie genoot algemeen vertrouwen in Engeland, en toch, wie had eenige jaren geleden kunnen gelooven dat lord Salisbury met den heer Chamberlain of den hertog van Devonshire in hetzelfde ministerie zou zitten? Er was gezegd, naar hij meende door slechts een klein deel der parlementsleden en een klein deel van het volk, dat de regeering terstond het parlement had moeten bijeenroepen, en dat kleine deel drong hier nog op aan. Wel, hij was niet bang om de volksvertegenwoordiging te ontmoeten, al vertelde men hem dat de eerste week der zitting de laatste van zijn bestuur zou zijn; maar zoo iets had hij meer vernomen, en na de bittere aanvallen in 1878 op hem en sir Thomas Upington gewaagd was hij niet bang voor zulk een aanval, en was hij even bereid er een te weerstaan als in die dagen. De reden dat de regeering het parlement thans niet wilde zamenroepen was dat die zamenroeping niet tot heil des lands maar tot nadeel van Zuid-Afrika zou dienen; want bittere toespraken die slechts tot rassenhaat konden leiden moesten vermeden worden. De thans aanhangige zaken waren tusschen de rijksregeering en die der Zuid-Afrikaansche Republiek, en van beiden was hij overtuigd dat zij tot een bevredigende schikking zouden komen, en dat door de zamenroeping van het parlement alhier te vervroegen, men zulk een schikking slechts zou vertragen. Er konden zich plotseling omstandigheden voordoen die een vervroegde parlementszitting noodig maakten, maar thans zag hij er geen.

Nu zou men kunnen zeggen dat, als de regeering het parlement niet zamenriep, zij in elk geval de gelegenheid moest waarnemen om iets mee te deelen van hetgeen zij doen ging, en hij had er niet tegen om de politiek der regeering uiteen te setten. Om te beginnen met zaken van bestuur, moest hij herinneren aan de spoorwegen waar het parlement in de vorige zitting besluiten over genomen had. Vele dier spoorwegen moesten door maatschappijen worden aangelegd, en tegen het eind der maand wachtte de regeering tenders, die aangenomen zouden worden als zij overeenkwamen met de gestelde voorwaarden. Er was een andere lijn, de Graaff-Reinetsche, die de regeering moest aanleggen, en dit kon, na het verleden jaar met groote meerderheid genomen besluit, ook met de Oudtshoornsche het geval zijn. De regeering moest doen wat het parlement gebood, en kwam er geen behoorlijke tender voor de lijn Oudtshoorn-Klipplaat in, dan zou de regeering den bouw ter hand nemen.

Dan had men de brandziektewet, met welks beheer hij niets te doen had, en waarvan hij niet wist hoe men te Worcester er over dacht; maar dit wist hij dat zij door de groote meerderheid der bevolking behoorlijk werd ten uitvoer gelegd, en steeds meer bevredigende uitkomsten leverde. Het eenige wat de regeering verordend had was een reis van den minister van landbouw door het land om de lieden te toonen wat er in de wet stond en dat een menigte dingen waar men bang voor was er niet instonden. Nog dien dag had de heer Faure hem getelegrafeerd over zeer welgelukte vergaderingen door hem in het Riversdalsche gehouden, waar men zoo erg tegen de wet had, en welks beide afgevaardigden er tegen hadden gestemd. Geen schaap in het distrikt was ongedipt, en na de ophelderingen van den heer Faure hadden de boeren hem eenstemmig dank betuigd en hun bereidwilligheid getoond om de wet ten uitvoer te leggen. De wet was gemaakt ten voordeele der boeren, en moest met hulp der boeren in werking worden gebracht; en zonder de wet zou de naam der Zuid-Afrikaansche wol eer erger dan beter worden. Nu sprak het van zelf dat in streken waar men geen water had, om te drinken, men er ook geen schapen in kon dippen; maar de wet machtigde de regeering om onder zulke omstandigheden de wet te schorsen, van welke machtiging zij ook gebruik zou maken overal waar dit pas gaf.

Dan had men de Glen Greywet, waar de negervrienden tegen hadden om de zoogenaamde arbeidsbelasting; maar hij achtte die lieden de ergste vijanden der naturellen, want hij geloofde in het evangelie van hardwerken, voor den witman zoowel als voor den zwarte. Wie niets deed, was nutteloos; maar dit was niet het ergste, want de duivel zorgde ervoor om als hij niets om handen had hem werk te verschaffen. Het doel der Glen Greywet was de naturellen te ontwennen aan hun onverschilligheid wat werk betrof en de regeering zou er zich aan houden en ze desnoods verscherpen, in de overtuiging dat zij daarmede zich den besten vriend der naturellen betoonde.

Nu volgde de aanstaande wetgeving. Men hoorde veel van nieuwe belastingen en onder anderen werd aangedrongen op een accijns. (Neen, neen.) Hij kreeg besluiten ten gunste hiervan, zoowel als over een diamantbelasting en zwaardere invoerrechten op koorn. Intusschen zou de regeering met een grooter overschot voor het parlement komen dan ooit te voren, en zou nu een minister die hiermede voor het parlement kwam zoo stom zijn om verdere belasting voor te stellen? Is het volk hier anders dan overal elders, en is het er op gesteld om belast te worden? Ik geloof dat het voor het ministerie zeer bevredigend is dat het thans anders staat dan in 1878 en 1884, toen bij zijn optreden het land in groote finantieele moeilijkheden was, en de regeering dus vóór alles er aan moest denken welke belastingen zij kon voorstellen om 's lands inkomen te vermeerderen. Neen, de regeering zou vermindering van belasting voorstellen, en al was men begeerig om hierover reeds nu bijzonderheden te vernemen, dan zou hij toch vragen dat men wachten zou totdat de financieele opgaaf aan het parlement werd voorgelegd, zullende men dan iets heugelijks vernemen. Dit kon hij echter reeds nu zeggen dat de regeering van plan was om de belasting op levensbehoeften te verlagen. Dit zou wellicht niet iedereen aanstaan, maar hij moest opmerken dat het niet terstond kon geschieden want het hing af van de invoerrechten, waarin slechts door een overeenkomst tusschen Kolonie en Vrijstaat verandering kon gebracht worden. De Vrijstaatsche regeering had een voorstel gedaan om over wijzigingen een conferentie te houden, en de Koloniale regeering was hiertoe bereid geweest, schoon het jammer achtende dat Natal en de Transvaal er niet aan wilden. De zaak was echter uitgesteld om de ongesteldheid van president Reitz, die jaren lang hoofd van den staat was geweest en dus een dergelijke positie als hij zelf als eerste minister hield, maar thans tot 's sprekers smart zijn ontslag had moeten nemen, want zij hadden altijd in harmonie samengewerkt. De Vrijstaat had thans feitelijk een ander president, en de Vrijstaatsche regeering had gevraagd of men in de volgende maand een conferentie zou houden; maar sprekers antwoord was geweest dat hij dit onder de tegenwoordige omstandigheden onwenschelijk achtte, en dat het beter zou zijn om de regeeringen van de Zuid Afrikaansche Republiek en Natal uit te noodigen tot een conferentie, ten einde een ruim en veelomvattend tolverbond van alle Zuid-Afrikaansche staten te erlangen. Wat de Transvaalsche en Natalsche regeeringen zouden antwoorden, dat wist hij niet, maar hij was bezig met er een uitnoodiging aan te zenden, en wat Natal betrof was de eerste minister, voor soover spreker wist, en was ook de algemeene stemming er gunstig voor. Ook meende hij op een gunstig antwoord van de Zuid-Afrikaansche Republiek te mogen rekenen, daar een groot aantal der bewoners het tegenwoordige zeer zware invoertarief wilden zien verlagen. Ook geloofde hij dat de Transvaalsche regeering thans niet tegen de wensch was van vrijen handel tusschen staten en koloniën van Zuid-Afrika. Hij wilde dat de Vrijstaatsche regeering die andere staten zou uitnoodigen om in September conferentie te houden, en dan was hij bereid om met voorstellen tot verlaging der alhier heerschende zeer zware belasting op levensmiddelen voor den dag te komen.

Verder moest hij nog zeggen dat er nieuwe spoorweg-opnamen aan den gang waren, waarvan de resultaten, met het oog op verdere wetgeving, aan het parlement souden worden voorgelegd, en dat hij het noodig achtte, met het oog op de heerschende droogte, de zaak der besproeiing weder ter hand te nemen. Had men een groot overschot, dan moest men er gebruik van maken, en al het eerst zou men er toe komen om na te gaan of van de opgemeten besproeiingswerken, die men had, er geen kon worden ten uitvoer gelegd. Dit waren praktische zaken en hij kon er slechts bijvoegen dat het de politiek der regeering was om met de naburige landen in de beste verstandhouding te leven. Hij was geboren Engelschman, maar hij was eerste minister der Kolonie, en dat wel niet voor een deel der bevolking of voor een nationaliteit, en ook niet om de bevelen van een vreemde mogendheid ten uitvoer te leggen, maar om over de belangen des volks te waken. Dat meende hij het best te kunnen doen door zamenwerking met het volk der naburige landen; en dit zou dan ook de hoofdpolitiek zijn der regeering (luid gejuich.)

MIJNBERICHTEN.

WINSTEN VOOR DE MAAND.

Johannesburg, 26 Febr. (*Per Telegraaf*).—De New Chimes heeft een uitdeeling van 5 percent verordend.

GEBREK AAN WATER.

Johannesburg, 26 Febr. (*Per Telegraaf.*)—De Orion stamperij is wegens gebrek aan water gesloten.

SPORT.

Cricket.

HET ENGELSCHE TEAM *vs.* PRETORIA XV.

Pretoria, 26 Febr. (*Per Telegraaf.*)—Het spel van het Engelsche team *vs.* Pretoria XV werd hedenmorgen bij prachtig weer begonnen. Lord Hawke won de toss en stuurde die van Pretoria in. Score:—

PRETORIA.

A B Tancred, c Hill b Lohmann	0
B Wallach, b Hill	2
J Wallach, not out	19
Seccull, c Fry b Lohmann	14
Mortimer, lbw b Lohmann	0
Tindall, c Hawke b Hill	7
Van Heenhoff, c Fry b Davenport	2
Frames, c Davenport b Hayward	2
P Hamilton, b Davenport	0
Kirsten, b Fry	59
Jeppe, c Hawke b Fry	18
MacArthur, c Lohmann b Fry	5
Hafnar, run out	1
G Botha, not out	1
Extras	34
	167

ENGELAND.

Hill, c B Wallach b McArthur	8
O'Brien, run out	6
Hayward, c Jeppe b McArthur	17
Fry, run out	18
Wright, c Mortimer b Seccull	9
Woods, not out	11
Hawke, c Hafner b McArthur	0
Davenport, b McArthur	9
Lohmann, not out	18
Extras	16
Totaal voor 7 wickets	112

DE LEVENSKRACHTEN HERSTELD.

CLEMENTS TONIC TER HELP

HET HERSTELLENDE MIDDEL VOOR VERMOEIDE LICHAMEN.

BRENGT DE BLOS VAN GEZONDHEID OP HET AFGETOBDE GESTEL.

Een zeker geneesmiddel voor algemeene zwakheid, vermoeidheid, hoofdpijn, slechte lever en alle ziekten voortkomende uit een verzwakt en zenuwachtig gestel. Mejuffrouw Hannah Lloyd, Waterwerkplein, Stad Solomon, Port Pirie, S.A., schrijft dato 8 Juni, 1893:—Omstreeks zeven jaar leed ik aan hart en leverkwaal, ik was zoo ziek dat ik verplicht was in het Jamestown Hospitaal te gaan; in deze inrichting werd ik gedurende langen tijd behandeld, doch zonder dat het mij eenig goed deed; ik raadpleegde toen verschillende doktoren, doch alles zonder baat, ik werd zelfs beschouwd als ongeneeslijk, voor omstreeks vier jaren begon ik Clements Tonic te gebruiken, waarna ik mij spoedig veel beter vond, en nadat ik het gedurende [illegible] weken gebruikt had, gevoelde ik geheel genezen te zijn. Somtijds heb ik nog lichte aanvallen van pijn en kloppingen dicht bij het hart, waarna ik onmiddellijk een dosis Clements Tonic neem en de pijn ophoudt. Tot besluit ben ik verheugd te kunnen vermelden dat ik mij beter en gezonder voel dan sedert mijn kindsheid. Indien gij verkiest, kunt gij van deze mededeeling gebruik maken.—De uwe, dankbaar Hannah Lloyd, Waterwerkenplein, Stad Solomon, Port Pirie, S.A.

CORRESPONDENTIE.

(WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.)

DE HEEREN NIGRINI EN HERHOLD.

De Hoek, Steijnsburg.

Aan den Redakteur van "De Zuid-Afrikaan vereenigd met Ons Land."

Mijnheer.—Ik zie in het bijvoegsel van uw geëerd blad van 17 Februari, 1896, dat de heer J. A. Herhold te voorschijn treedt niet op de uitdaging van den heer Nigrini maar tegen den heer Z. B. Jansen. Zoo wensch ik gaarne een paar aanmerkingen op dien brief te maken.

Nu, mijnheer Herhold, u zegt de heer Jansen is uw buurman, hij is een tegenstander van de brandsiektewet, en wou nooit gelooven dat brandziekte outstond door een luis en dat die siekte aanstekelijk was. Na een discussie over de kwestie wedde hij met u om £15 dat u luizen op twee van zijne schapen kon zetten, en dat zij niet brandziekte binnen 10 dagen souden krijgen. De luizen werden door u in zijne tegenwoordigheid op het eene schaap geplaatst, en de plekken met verf gemerkt Het schaap werd in een kamp alleen met eenige rammen gehouden, doch had op den achtsten dag nog geen teekenen van brandziekte. Volgens uwe opinie waren de luizen dood, die u op het schaap geplaatst had, omdat ze in een klein botteltje dicht gekurkt waren.

Nu, mijnheer Herhold, volgens uwe opinie zijn de luizen in een korten tijd gestorven in dat botteltje omdat ze geen adem konden halen.

Welk groot onderscheid is toch immers in deze zaak, in eene mistpap kunnen de luizen leven en voorttelen ademloos. En als zij een weinig tijd in een botteltje toegekurkt zijn sterven zij. Leser, oordeel voor u zelven.

Ook een tweede schaap van den heer Jansen werd door u op dezelfde wijze behandeld en binnen 30 uren daarna hing de wol in pluizen van de plekken waar u de luizen geplaatst had.

Naarmate men nauwkeurig oplet naar het drukken der vingeren zal men zien dat er niet gewag gemaakt geworden is van het puistje dat op het vel van het schaap moet zijn. Maar alleenlijk de pluizen der wol. Immers is het toch gemakkelijk om met het plaatsen van de luizen de wol op het vel van het schaap los te trekken. En naarmate dat schaap zich in beweging stelt komt die wol te voorschijn. Misschien heeft de heer Jansen naar de luizen gezocht op die plekken, en die luizen niet weder gevonden noch dat puistje.

Echter zegt u, de heer Jansen was nu zoo vast overtuigd dat dit het geval was dat hij dadelijk instemde met u om de uitdaging van den heer Nigrini aantenemen en de winsten half en half te deelen. En nu de heer Jansen teruggetrokken heeft deinst gij achteruit. Gij zijt toch immers mans genoeg daar gij zoo verzekerd van uwe zaak zijt. Of is die £500 misschien te kras?

Echter wil ik nu iets zeggen hetgeen ik met mijne oogen gezien heb, dat onder een troep schapen van 1000 in getal in Junimaand de brandziekte uitbrak, in Septembermaand van datzelfde jaar ving ik 400 onder hen uit die hoegenaamd geen teekenen van brandziekte hadden. En ik jaagde ze onder een gezonde troep schapen, omdat ik hen niet alleen wou scheren en dippen. Zij hebben echter 3 maanden met brandzieke schapen geweid en zamen geslapen en zij hebben ook geen luizen overgedragen naar de andere troep schoone schapen. Ik heb nooit noodig gehad om hen noch de andere troep te handdressen. In Januari heb ik hen met de anderen afgeschoren.

Elk schaap heeft zijn eigen luis en naar mate dat het bloed van het schaap ongezond wordt komen er luizen op hem uit, en diezelfde luizen kunnen en zullen niet op een ander schaap leven wiens bloed niet aandoening geeft.

En wanneer zoo een schaap in eene vette weide komt en het wordt gezond dan sterven de luizen zonder dat men hen doodt.

Uw vriend,

J. J. STEIJN.

HET PARLEMENT.

Vanrhijnsdorp, 25 Feb. 1896.

OPEN BRIEF AAN SIR GORDON SPRIGG, KAAPSTAD.

Ed. heer.—Ik heb verwacht dat gij het parlement reeds bijeen geroepen zoudt hebben ten einde de stem van het volk door middel van het parlement te doen hooren met betrekking tot den ongeoorloofden inval door dr. Jameson & co. gedaan (en ook Rhodes met zijn Charter) in Transvaal. Daar het Engelsche parlement nu zit, kunnen beide lichamen hun stem over en weder laten hooren ten einde tot een behoorlijke verstandhouding te komen, de zaken te schikken tot genoegen der Transvaal, alle verdere verbittering tusschen de Engelschen en de Afrikaanders voor altoos uit den weg te ruimen en een duurzamen vredeband met Transvaal te leggen. Met welke goede bedoeling onze gouverneur en zijn kabinet het ook doen mogen het is toch niet uitgaande van het volk dat in nauwe bloedverwantschap staat tot de Transvaal. Ik hoop dat onze regeering, als wijze en verstandige staatsmannen, de noodzakelijkheid zal inzien het parlement zoo spoedig mogelijk bijeen te roepen om de uiterst belangrijke zaken voor land en volk te bespreken. Gij weet toen ik in den raad een resolutie ter afkeuring der beleediging door de Johannesburgers president Kruger aangedaan voorstelde dat ik toen zeide dat het vonkje later een groote vlam kon veroorzaken en de tweede dwaling erger wezen zou dan de eerste indien het niet in de geboorte versmoord werd. Mijn woorden zijn juist letterlijk uitgekomen. Hadden de Engelsche leden van het huis mij toen bijgestaan die resolutie unaniem te passeeren, het zou een afschrik voor Jameson & co. geweest zijn; doch geen een der Engelsche leden stemde voor mijn resolutie, slechts 5 Afrikaner leden stemden met mij zamen, [zie "council debates of 1894, page 119.] Ik smeek u dus, sir Gorden, laten wij als verstandige staatsmannen, die het kwaad verre vooruit behooren te zien, alle middelen in het werk stellen, de derde dwaling die tien duizend malen erger zijn zal dan de eerste en tweede, in tijds voor altoos te doen verdwijnen tot geluk voor geheel Zuid Afrika en Engeland.

Met hoogachting verblijve ik,

Uw dienaar,

P. B. VAN RHIJN.

Dr. Jameson en het Reform-Comite.

Zooals wij weten zoekt dr. Jameson eene rechtvaardiging voor zijnen inval in de Zuid-Afrikaansche Republiek in de uitnoodiging vervat in den brief aan hem geschreven op den 20sten December 1895, te Johannesburg, en onderteekend door de hoofdpersonen van het Reform comité.

Wij vernemen uit een goede bron dat er later een tweede brief werd geschreven waarin dr. Jameson gemeld werd dat het niet meer noodig was dat hij zou inkomen. Deze brief werd door dr. Jameson op den 29sten December, den dag waarop hij de republiek binnentrok ontvangen, en door hem aan dr. Harris te Kaapstad gezonden. Dit dokument, zoo wordt ons bericht, is gezien in handen van dr. Harris en moet nog in zijn bezit wezen tenzij hij het vernietigd heeft.

Zes weken geleden leed ik aan een zware verkoudheid; kon bijna niet spreken. Mijne vrienden rieden mij allen aan een dokter te raadplegen. Chamberlain's Hoestmiddel geadverteerd ziende in de St. Paul Volks Zeitung, kocht ik een bottel, en na het voor korten tijd gebruikt te hebben was ik volkomen wel. Ik beveel dit geneesmiddel nu van harte aan aan allen, die aan verkoudheid lijden. Wm. Keil, 678 Selby Avenue, St. Paul, Minn. Te koop bij alle Apothekers en Handelaars. P. J. Petersen & Co., Algemeene Agenten. [Adv.]

HOOGGERECHTSHOF.

CIVIELE ZAKEN.

Voor den hoofdrechter en rechters Buchanan en Maasdorp).

DONDERDAG, 27 FEBRUARI, 1896.

VOORLOOPIG.

J. Henry & Co. *vs.* J. H. Clarke & Co. Wissel op Standard Bank van £78. Advokaat Searle voor verweerders, die erkenden dat de wissel door haar was aangenomen, maar beweerden dat eischers, een Engelsche papierfirma, niet op zijn tijd en niet naar bestelling hun waar hadden gezonden. Advokaat Schreiner kwam met een getuigenis van een Kaapschen papierverkooper hier tegen op. De hoofdrechter zeide dat verweerders niet bij tijds met hun klachten waren gekomen, en deed uitspraak voor £53 en de kosten, daar eischers niet in allen deele behoorlijke waar hadden uitgezonden.—Lithman *vs.* Pepler. Schuld van £41.—Wood *vs.* Le Grange. Do. van £86, minus £27 die betaald waren.

WOLFE *vs.* PERRINS.

In deze zaak, die Woensdag had moeten voorkomen maar waarin men tot een schikking was geraakt, werd op voorstel van advokaat Searle die schikking goedgekeurd.

KUNN *vs.* HARRIS.

Advokaat Innes voor eischer; advokaat Graham voor verweerder. Een zaak over een gerechtelijken verkoop van schapen in Victoria West, waar alles aankwam op een kwestie van feit, n.l. aan wien de verkochte schapen toebehoorden. Eischer vroeg verplaatsing der zaak naar Victoria West, waar de getuigen woonden, en dit werd door het hof goedgekeurd, sullende de kosten bij die der zaak ten principale gevoegd worden.

JONES *vs.* KAAPSTADSCHEN GEMEENTERAAD.

Advokaten Innes en Jones voor eischer; advokaten Schreiner en Graham voor verweerders. De eisch was dat zeker land aan den hoek van Gravestraat en Kerkplein, waar hij door verjaring recht op had, hem zou worden toegekend; namens den stadsraad werd beweerd dat het land voor publieke doeleinden aan den stadsraad behoorde, en dat het eenige gebouw op het land een stoep was, waar eischer geen recht op had. Een aantal getuigen, deels bekende Kapenaars die vroeger in het huis waar de stoep toe behoorde hadden schoolgegaan, en ook een oude Maleische timmerman die vlak er naast zijn ambacht geleerd had, getuigden dat de stoep nooit publiek eigendom geweest was maar aan het thans afgebroken huis behoord had, zijnde de plek er onder in der tijd als dagbladkantoor gebezigd; en een klerk in het kantoor van den registrateur van akten had geen bewijs gevonden dat de stoep aan de stad was overgemaakt. Eischer zelf had het huis gekocht waar de stoep aan behoorde, schoon deze niet stond op de landmeterskaart, en had zijn best gedaan om in een vriendschappelijke schikking te treden, maar het stadsbestuur had dit niet gewild. De raad had hem niet verzocht den stoep weg te nemen. Eenige beambten en leden van den raad getuigden voor de verdediging dat de stoep een last voor het verkeer was, maar erkenden dat men hem niet kon afbreken zonder vergoeding. Eischer, zei burgemeester Attwell, was iemand waar men niet best mee kon klaarkomen. Nadat het getuigenverhoor en de pleitreden klaar waren, zeide de hoofdrechter dat eischer wat ver ging met algeheele overdracht te eischen, maar dat de verjaring bewezen was, en dit was genoeg. Wel zeide men dat verjaring niet gold met betrekking tot een stoep, maar die stoep was gebleken het dak te vormen van een gebouw voor verschillende doeleinden gebezigd. Het was jammer dat in der tijd niet geappelleerd was tegen de uitspraak van het hof in een zaak van Blankenberg *vs.* koloniale regeering, want al wat er thans gezegd werd ten gunste van den raad gold evenzeer in die vroegere zaak, en in die van thans zou het hof verklaren dat eischer volledig recht had op het land, zoodat de uitspraak was voor eischer met kosten. De andere rechters waren het hiermee eens, en het hof verdaagde tot gisteren.

GISTEREN.

DAY *vs.* DAY.

Advokaat McLachlan voor eischer; verweerderes niet vertegenwoordigd. De advokaat herinnerde dat juffrouw Day in Engeland was en haar man, herstel van huwelijksrechten eischende, van het hof vernomen had dat voor hem het beste plan was om haar geld voor een reis tweede klas naar de Kaap te doen toekomen. Dat was geschied, maar zij was toen niet aan het opgegeven adres te vinden, en het was later gebleken dat zij haar passage ontvangen had, maar niet komen wilde of men moest ook nog haar reis van Lancashire naar Londen betalen. De hoofdrechter seide dat verweerderes blijkbaar geen pret had om naar haar echtgenoot terug te keeren, en echtscheiding werd uitgesproken.

Officieele Kennisgevingen.

(Uit de Gouvernements-Gazette.)

Het periodieke hof te Brandvlei, Calvinia, zal gehouden worden op Woensdag, 25 Maart, dat te Kookfontein, Clanwilliam, op 13 Maart.

De heer M. Kift, postmeester te Klaarstroom, Prins Albert, is aangesteld tot procesuitreiker aldaar.

Arthur Simpson is toegelaten als apotheker in de Kolonie.

Een postagentschap is gevestigd te Klipolk in Fraserburg en het telegraafkantoor te Damslagte zal gesloten zijn van 1 tot 31 Maart.

Met longziekte besmet verklaard zijn Geoanis locatie in Kingwilliamstown, gedeelten van Keiea Balhoek locaties, Queenstown.

Voor den tijd van een jaar zijn kwartels in Grikwaland Oost beschermd. In Uniondale is de bescherming voor rooi, vaal, bonte en boschkorhanen opgeheven.

Tot de praktijk der geneeskunde in de Kolonie zijn toegelaten de heeren A. Barber, E. Brooks, W. McGill Smith, A. Whyte.

De heer R. W. S. Giddy is aangesteld tot kroonvervolger van Grikwaland West.

Tot trustee van het Kaap de Goede Hoop delgingsfonds is aangesteld sir David Tennant in plaats van wijlen sir Charles Mills.

Aangesteld zijn als vrederechters: Ridley Herschel Rozenzweig voor het distrikt Malmesbury, Daniel Gijsbert Steijn voor het distrikt Victoria West; als veldkornetten: Johannes Augustus Mouton voor wijk no. 6, afdeeling Piketberg, Hendrik Sebastian Rothman voor wijk Vetterivier, afdeeling Riversdale; als assistent-veldkornet: John Cameron voor wijk Mancazana, afdeeling Bedford.

SCHEEPVAARTBERICHTEN

TAFELBAAI.

AANGEKOMEN.

Febr. 26—SS *Clan Drummond*, van Glasgow.
27—SS *State of California*, van Mauritius.
27—Hollandsch oorlogschip *Emma*, van Java.
28—SS *Ruysdael*, van Cardiff.
28—SS *Gaul*, van Natal en kusthavens.

VERTROKKEN.

Febr. 25—SS *Aurora*, naar Jutteneiland.
26—Noorsche bark *Alpha*, naar Kaap Cross.
27—SS *Arab*, naar Southampton.
27—Britsche bark *Southesk*, naar New-Castle, N.Z.W.

LONDEN.

27 Febr. (*Per Telegraaf*).—De *Tantallon Castle* heeft Woensdag te 9 v.m. Madeira verlaten op reis naar de Kaapstad, en de *Mexican* is op reis naar Engeland Woensdag te 11 v.m. te Madeira aangekomen. De *Goth* is heden te 7 v.m. te Southampton aangekomen.

DE BEROEMDE CHAMBERLAIN DÉPÊCHE.

HET CONCENTREEREN DER TROEPEN.

DR. JAMESON'S ANTWOORD OP BOODSCHAPPEN.

Aan 't begin van deze maand publiceerden wij den inhoud per kabelgram ontvangen van een dépêche over de Transvaalsche zaken door den heer Chamberlain aan onzen gouverneur verzonden. Het geheele dokument ligt thans voor ons doch het is ons onmogelijk het in zijn geheel te publiceeren. Wij zullen derhalve een kort overzicht geven en meer bepaaldelijk van de deelen die het in kabelgram niet werden aangeroerd.

HISTORISCH OVERZICHT.

De depêche begint met een historisch overzicht sedert 1881. Melding wordt gemaakt van de ontdekking van goud, en de instrooming van vreemden uit alle landen, doch voornamelijk uit Engeland. De oude bevolking liet zich niet veel met de goudindustrie in. Er zijn thans meer uitlanders dan burgers in de Z. A. Republiek. Gewag wordt gemaakt van de petities die werden opgezonden naar de regeering, doch onbeantwoord bleven. Lionel Phillips wilde geene omwenteling waarvan bloedvergieting 't gevolg zou zijn. De nationale unie verklaarde herhaaldelijk dat zij de onafhankelijk der Republiek wilde handhaven.

CONSTITUTIONEELE AGITATIE.

In artikel 12 zegt de heer Chamberlain: "Ik noem deze dingen omdat zij mij schijnen te bewijzen dat, wat ook de geheime plannen van individuen mogen zijn geweest, de agitatie, zooals door de groote meerderheid der uitlanders verstaan, en waaraan zij hun zympathie verleenden, voortging op de eenige wijze waarop een agitatie tegen een georganiseerde regeering met militaire macht kan voortgaan met eenige hoop op succes—d. w. z. zij was openlijk en constitutioneel (above-board), voortgezet zonder geweld en binnen de perken der constitutie."

IMPERIALE FAKTOR.

Daar de uitlanders en hunne organen steeds de interventie van den imperialen faktor hebben afgekeurd, oordeelde harer majesteits regeering dat het niet voordeelig zou zijn ongevraagd tusschenbeide te komen. Er waren van tijd tot tijd geruchten dat onwettige middelen gebruikt zouden worden in 't verkrijgen van wat zij verlangden, doch ze werden telken male wedersproken, zoodat de rijksregeering, de Transvaalsche consul-generaal, de regeering te Pretoria en de pers van Zuid Afrika er niets van maakten. Zoo stonden de saken toen hij op den 30sten December vernam dat dr. Jameson de Z. A. Republiek was binnen gerukt.

HET CONCENTREEREN DER TROEPEN.

Harer majesteits regeering vermoedde niets van den inval van dr. Jameson. Het werd reeds gezegd dat de concentratie van troepen te Mafeking en Pitsani Pothlugu genoeg was om achterdocht te wekken; doch deze bewering rust op een misverstand. Reeds in Augustus l.l. verzocht de B. S. A. Co. een deel van haar politie te Gaberones te mogen plaatsen. Dit werd noodig geacht in verband met de verlenging der lijn. De heer Chamberlain weigerde zulks op grond dat die streken toen nog onder het Bechuanaland protectoraat stonden, en hij wilde geene gewapende troepen die niet onder direkt beheer der kroon waren er in hebben. De zaak was hiermede afgedaan, doch werd later heropend in verband met het bezoek van Khama, toen verdere schikkingen gemaakt werden met betrekking tot het protektoraat. De Bechuanaland grenspolitie was toen niet meer noodig. De Gecharterde vroeg toen de diensten van allen die niet ontslagen werden, omdat hun vermeerd grondgebied meer bescherming noodig had. Dit werd toegestaan en de overgang geschiedde in den gewonen loop der zaken. Ongeveer 200 manschappen vergaderden te Mafeking waarvan 120 door dr. Jameson in dienst werden genomen.

PITSANI POTHLUGU

werd kort vóór de overeenkomst met Khama door de Gecharterde verkregen van Montsioa als een politie station. Met de toestemming van den hoogen commissaris kwam een oogenschijnlijk klein aantal politie van Bulawayo daar heen. Op den 10den Januari zond hem de hooge commissaris een telegram waarin Sir Hercules Robinson zeide dat hij geen suspicie had gehad omtrent deze schikking.

EENE WAARSCHUWING.

(§ 19). Op den 29sten December werd hij er op gewezen [door wien?—Ed. *Ons Land*.] dat de Gecharterde troepen gebruikt kunnen worden om de zaken te Johannesburg tot een punt te brengen. De suggestie scheen hem bijna ongeloofbaar; doch als een voorzorg telegrafeerde hij dadelijk aan den hoogen commissaris om dezen te waarschuwen, en verder gelastte hij hem den heer Rhodes indien noodig ook te waarschuwen.

JAMESON'S ANTWOORD OP BOODSCHAPPEN.

Dadelijk werden stappen genomen om dr. Jameson terug te roepen. Daar de telegraafdraden waren afgesneden zond de heer Newton een boodschapper achter Jameson aan die hem halverwege naar Johannesburg ontmoette. Het eenige antwoord was een mondeling dat de boodschap ontvangen was en zou worden uitgevoerd. Intusschen werd een tweede order gezonden door den Britschen agent te Pretoria, en schriftelijk beantwoord door dr. Jameson (gedateerd 1ste Jan). Waarin gezegd werd "dat om gebrek aan kost het noodig voor hem was voort te gaan, doch hij voegde er bij: dat hij gaarne zijne belofte op de petitie der voornaamste ingezetenen op den Rand om zijne medemenschen te komen helpen wilde voldoen." Op den 1sten Januari werd de gouverneur gelast in de republieken bekend te stellen dat harer majesteits regeering, de hooge commissaris en de heer C. J. Rhodes dr. Jameson's daad verstoten hadden.

INLIJVING OF "HOME RULE."

Van belang is nog dat de heer Chamberlain zijn veel besproken plan van Home Rule voor Johannesburg slechts als een alternatief schijnt aan te bevelen. In § 33 zegt hij dat de grieven der uitlanders vele schijnen te zijn en in de volgende 8 paragraven gaat hij de lijst kortelijks na. In § 43 begint hij dan zijn plan te ontwikkelen en zegt dat hij het aan de hand geeft om de regeering der republiek te gemoet te komen. De bijzonderheden van dit plan zijn ons reeds bekend.

HET STEMRECHT.

In § 34 zegt hij: Met betrekking tot naturalisatie en stemrecht vereenigt hij zich met de dépêche van Lord Ripon, zijnen voorganger, versonden op den 19den October 1894. "Ik ben het met hem eens waar hij meent dat de zaak kan worden opgelost door het geven van het burgerrecht na een verblijf van 5 jaren, met eene verandering van den eed van getrouwheid, met het doel die deelen, die worden gevoeld aanstootelijk te zijn, er uit te halen; en ik mag opmerken, zooals aangetoond door Lord Ripon, dat het afleggen van eenen zoodanigen eed, hoe ook opgesteld, volgens de Britsche wet, den persoon die „hem aflegt feitelijk van zijnen status als Britschen onderdaan ontdoet."

HANDEL EN NIJVERHEID

INSOLVENTE BOEDELS.

VRIJWILLIGE BOEDELOVERGAVE.

Jacobus Andries Johannes Smit, F.zoon, Hartbeestfontein, Malmesbury.

REKENINGEN TER DISTRIBUTIE GEORDEND.

In de insolvente boedels van John Johan Coetzee, Johan George Fourie, junior, Attila Alpkonse Tomory.

VERGADERINGEN.

Re Gideon Petrus Jacobus van Zijl, Karnemelkspruit, voor den resident-magistraat, Aliwal Noord, op 11 Maart. Re wijlen Willem Johannes Henning, Zandfontein, voor den resident-magistraat, Malmesbury, op 4 en 11 Maart. Re Robert Benfield de Villiers, Holvlei, voor den resident-magistraat, Malmesbury, op 4 en 11 Maart. Re Owen Hall, Douglass, voor den resident-magistraat, Douglass, op 11 en 18 Maart.

Sir Gordon Sprigg te Worcester

Toen de lunch in verband met de landbouwtentoonstelling te Worcester op Donderdag l.l. gehouden werd, en de voorzitter, magistraat De Villiers, de "Loyale" toasten en die op het ministerie had uitgebracht, werd door sir Gordon Sprigg een toespraak in antwoord gehouden die in de morgenbladen alhier uitvoerig wordt medegedeeld, en voor een eerste officieele aankondiging kan gelden van de inzichten der tegenwoordige regeering. Het volgende is een verkorte vertaling van hetgeen in het rapport der *Cape Times* er van gevonden wordt:—

Met toejuichingen ontvangen zijnde zeide sir Gordon dat de voorzitter gesproken had van een eerste bezoek van publieken aard dat hij thans aan Worcester brengt, maar de zaak was dat hij reeds als eerste minister onder sir Bartle Frere zulk een bezoek gebracht had, en wel in 1879, zeventien jaar geleden. Hij hoopte dat het niet zoo lang duren zou dat hij weder zijn verschijning zou maken; inderdaad, over zeventien jaar zou hij wel in het land zijn waar aan geen politiek meer gedaan werd. Dit zou hij zeggen dat hij thans uiterst hartelijk ontvangen was, en dat er weinig distrikten waren die in een tijd als dezen zulk een mooie tentoonstelling hadden kunnen houden, nu door de droogte de landbouw zoo ten achteren was. Hij had net vóór zijn vertrek 7 à 8,000 zakken koorn voor de verhongerde Namakwalanders moeten wegzenden, en in Riversdal, Oudtshoorn, ja, in zijn distrikt Oost Londen stonden de zaken ook maar beroerd, want wat de droogte gelaten had was door de sprinkhanen opgevreten. De regeering zou zien wat er tegen dit ongedierte kon gedaan worden, maar hiervan afstappende zou hij thans liever iets zeggen van zekere veranderingen in Zuid-Afrika voortspruitende uit onheilen waar iedereen van wist. Hoe die onheilen ontstaan waren, daar zou hij niet over uitweiden, om de eenvoudige reden dat hij er niets van wist. Schoon lid van het ministerie dat vroeg in het jaar opgebroken was, wist hij van de omstandigheden die tot den inval in de Transvaal geleid hadden even weinig als de civiele commissaris naast hem. Buiten den eersten minister wist geen lid van het ministerie er iets van; hij had er het eerst van gezien toen hij op 31 December zijn krant open deed, en toen gemeend dat het een kluitje was, maar weldra was het gebleken dat het bericht maar al te waar was. Zijns inziens was het niet de tijd om in die zaken te treden, op een tijd dat zeer kiesche onderhandelingen tusschen de rijksregeering en die der Zuid-Afrikaansche Republiek aan den gang waren, en hij geloofde dat een openbare discussie van die zaken in de Kolonie nadeelig zou zijn voor de beste belangen van Zuid-Afrika, van de Kolonie en waarschijnlijk van de Zuid-Afrikaansche Republiek. Een nieuw ministerie was gevormd na het aftreden van den heer Rhodes, wiens ontslag aan den gouverneur naar Pretoria was opgestuurd en die, door dezen gevraagd wien hij moest uitnoodigen om een nieuw ministerie te vormen, spreker had genoemd. 't Was geen gemakkelijk taak, maar hij had het zijn plicht geacht ze te aanvaarden, en dit kon hij zeggen dat hij heel wat ministeries hier sedert 1872 had zien vormen, en dat er geen een zoo snel van stapel was geloopen als het tegenwoordige. Niet dat de heeren die er deel aan nemen hier begeerig naar waren; integendeel, zij kenden het bezwaar, maar ook bij hen zegepraalde het plichtsgevoel.

Nu zei men dat het ministerie niet homogeen was, maar welk ministerie was ooit homogeen? Het tegenwoordige Britsche ministerie genoot algemeen vertrouwen in Engeland, en toch, wie had eenige jaren geleden kunnen gelooven dat lord Salisbury met den heer Chamberlain of den hertog van Devonshire in hetzelfde ministerie zou zitten? Er was gezegd, naar hij meende door slechts een klein deel der parlementsleden en een klein deel van het volk, dat de regeering terstond het parlement had moeten bijeenroepen, en dat kleine deel drong hier nog op aan. Wel, hij was niet bang om de volksvertegenwoordiging te ontmoeten, al vertelde men hem dat de eerste week der zitting de laatste van zijn bestuur zou zijn; maar zoo iets had hij meer vernomen, en na de bittere aanvallen in 1878 op hem en sir Thomas Upington gewaagd was hij niet bang voor zulk een aanval, en was hij even bereid er een te weerstaan als in die dagen. De reden dat de regeering het parlement thans niet wilde zamenroepen was dat die zamenroeping niet tot heil des lands maar tot nadeel van Zuid-Afrika zou dienen; want bittere toespraken die slechts tot rassenhaat konden leiden moesten vermeden worden. De thans aanhangige zaken waren tusschen de rijksregeering en die der Zuid-Afrikaansche Republiek, en van beiden was hij overtuigd dat zij tot een bevredigende schikking zouden komen, en dat door de zamenroeping van het parlement alhier te vervroegen, men zulk een schikking slechts zou vertragen. Er konden zich plotseling omstandigheden voordoen die een vervroegde parlementszitting noodig maakten, maar thans zag hij er geen.

Nu zou men kunnen zeggen dat, als de regeering het parlement niet zamenriep, zij in elk geval de gelegenheid moest waarnemen om iets mee te deelen van hetgeen zij doen ging, en hij had er niet tegen om de politiek der regeering uiteen te setten. Om te beginnen met zaken van bestuur, moest hij herinneren aan de spoorwegen waar het parlement in de vorige zitting besluiten over genomen had. Vele dier spoorwegen moesten door maatschappijen worden aangelegd, en tegen het eind der maand wachtte de regeering tenders, die aangenomen zouden worden als zij overeenkwamen met de gestelde voorwaarden. Er was een andere lijn, de Graaff-Reinetsche, die de regeering moest aanleggen, en dit kon, na het verleden jaar met groote meerderheid genomen besluit, ook met de Oudtshoornsche het geval zijn. De regeering moest doen wat het parlement gebood, en kwam er geen behoorlijke tender voor de lijn Oudtshoorn-Klipplaat in, dan zou de regeering den bouw ter hand nemen.

Dan had men de brandziektewet, met welks beheer hij niets te doen had, en waarvan hij niet wist hoe men te Worcester er over dacht; maar dit wist hij dat zij door de groote meerderheid der bevolking behoorlijk werd ten uitvoer gelegd, en steeds meer bevredigende uitkomsten leverde. Het eenige wat de regeering verordend had was een reis van den minister van landbouw door het land om de lieden te toonen wat er in de wet stond en dat een menigte dingen waar men bang voor was er niet instonden. Nog dien dag had de heer Faure hem getelegrafeerd over zeer welgelukte vergaderingen door hem in het Riversdalsche gehouden, waar men zoo erg tegen de wet had, en welks beide afgevaardigden er tegen hadden gestemd. Geen schaap in het distrikt was ongedipt, en na de ophelderingen van den heer Faure hadden de boeren hem eenstemmig dank betuigd en hun bereidwilligheid getoond om de wet ten uitvoer te leggen. De wet was gemaakt ten voordeele der boeren, en moest met hulp der boeren in werking worden gebracht; en zonder de wet zou de naam der Zuid-Afrikaansche wol eer erger dan beter worden. Nu sprak het van zelf dat in streken waar men geen water had, om te drinken, men er ook geen schapen in kon dippen; maar de wet machtigde de regeering om onder zulke omstandigheden de wet te schorsen, van welke machtiging zij ook gebruik zou maken overal waar dit pas gaf.

Dan had men de Glen Greywet, waar de negervrienden tegen hadden om de zoogenaamde arbeidsbelasting; maar hij achtte die lieden de ergste vijanden der naturellen, want hij geloofde in het evangelie van hardwerken, voor den witman zoowel als voor den zwarte. Wie niets deed, was nutteloos; maar dit was niet het ergste, want de duivel zorgde ervoor om als hij niets om handen had hem werk te verschaffen. Het doel der Glen Greywet was de naturellen te ontwennen aan hun onverschilligheid wat werk betrof en de regeering zou er zich aan houden en ze desnoods verscherpen, in de overtuiging dat zij daarmede zich den besten vriend der naturellen betoonde.

Nu volgde de aanstaande wetgeving. Men hoorde veel van nieuwe belastingen en onder anderen werd aangedrongen op een accijns. (Neen, neen.) Hij kreeg besluiten ten gunste hiervan, zoowel als over een diamantbelasting; en zwaardere invoerrechten op koorn. Intusschen zou de regeering met een grooter overschot voor het parlement komen dan ooit te voren, en zou nu een minister die hiermede voor het parlement kwam zoo stom zijn om verdere belasting voor te stellen? Is het volk hier anders dan overal elders, en is het er op gesteld om belast te worden? Ik geloof dat het voor het ministerie zeer bevredigend is dat het thans anders staat dan in 1878 en 1884, toen bij zijn optreden het land in groote finantieele moeielijkheden was, en de regeering dus vóór alles er aan moest denken welke belastingen zij kon voorstellen om 's lands inkomen te vermeerderen. Neen, de regeering zou vermindering van belasting voorstellen, en al was men begeerig om hierover reeds nu bijzonderheden te vernemen, dan zou hij toch vragen dat men wachten zou totdat de financieele opgaaf aan het parlement werd voorgelegd, zullende men dan iets heugelijks vernemen. Dit kon hij echter reeds nu zeggen dat de regeering van plan was om de belasting op levensbehoeften te verlagen. Dit zou wellicht niet iedereen aanstaan, maar hij moest opmerken dat het niet terstond kon geschieden want het hing af van de invoerrechten, waarin slechts door een overeenkomst tusschen Kolonie en Vrijstaat verandering kon gebracht worden. De Vrijstaatsche regeering had een voorstel gedaan om over wijzigingen een conferentie te houden, en de Koloniale regeering was hiertoe bereid geweest, schoon het jammer achtende dat Natal en de Transvaal er niet aan wilden. De zaak was echter uitgesteld om de ongesteldheid van president Reitz, die jaren lang hoofd van den staat was geweest en dus een dergelijke positie als hij zelf als eerste minister hield, maar thans tot 's sprekers smart zijn ontslag had moeten nemen, want zij hadden altijd in harmonie samengewerkt. De Vrijstaat had thans feitelijk een ander president, en de Vrijstaatsche regeering had gevraagd of men in de volgende maand een conferentie zou houden; maar sprekers antwoord was geweest dat hij dit onder de tegenwoordige omstandigheden onwenschelijk achtte, en dat het beter zou zijn om de regeeringen van de Zuid Afrikaansche Republiek en Natal uit te noodigen tot een conferentie, ten einde een ruim en veelomvattend tolverbond van alle Zuid-Afrikaansche staten te erlangen. Wat de Transvaalsche en Natalsche regeeringen zouden antwoorden, dat wist hij niet, maar hij was bezig met er een uitnoodiging aan te zenden, en wat Natal betrof was de eerste minister, voor zoover spreker wist, en was ook de algemeene stemming er gunstig voor. Ook meende hij op een gunstig antwoord van de Zuid-Afrikaansche Republiek te mogen rekenen, daar een groot aantal der bewoners het tegenwoordige zeer zware invoertarief willen zien verlagen. Ook geloofde hij dat de Transvaalsche regeering thans niet tegen den wensch was van vrijen handel tusschen staten en kolonien van Zuid-Afrika. Hij wilde dat de Vrijstaatsche regeering die andere staten zou uitnoodigen om in September conferentie te houden, en dan was hij bereid om met voorstellen tot verlaging der alhier heerschende zeer zware belasting op levensmiddelen voor den dag te komen.

Verder moest hij nog zeggen dat er nieuwe spoorweg-opnamen aan den gang waren, waarvan de resultaten, met het oog op verdere wetgeving, aan het parlement souden worden voorgelegd, en dat hij het noodig achtte, met het oog op de heerschende droogte, de zaak der besproeiing weder ter hand te nemen. Had men een groot overschot, dan moest men er gebruik van maken, en al het eerst zou men er toe komen om na te gaan of van de opgemeten besproeiingswerken, die men had, er geen kon worden ten uitvoer gelegd. Dit waren praktische zaken en hij kon er slechts bijvoegen dat het de politiek der regeering was om met de naburige landen in de beste verstandhouding te leven. Hij was geboren Engelschman, maar hij was eerste minister der Kolonie, en dat wel niet voor een deel der bevolking of voor een nationaliteit, en ook niet om de bevelen van een vreemde mogendheid ten uitvoer te leggen, maar om over de belangen des volks te waken. Dat meende hij het best te kunnen doen door zamenwerking met het volk der naburige landen; en dit zou dan ook de hoofdpolitiek zijn der regeering (luid gejuich.)

MIJNBERICHTEN.

WINSTEN VOOR DE MAAND.

JOHANNESBURG, 26 Febr. (*Per Telegraaf*).—De New Chimes heeft een uitdeeling van 5 percent verordend.

GEBREK AAN WATER.

JOHANNESBURG, 26 Febr. (*Per Telegraaf*.)—De Orion stamperij is wegens gebrek aan water gesloten.

SPORT.

Cricket.

HET ENGELSCHE TEAM *vs.* PRETORIA XV.

PRETORIA, 26 Febr. (*Per Telegraaf*.)—Het spel van het Engelsche team *vs.* Pretoria XV werd hedenmorgen bij prachtig weer begonnen. Lord Hawke won de toss en stuurde die van Pretoria in. Score:—

PRETORIA.

A B Tancred, c Hill b Lohmann	0
B Wallach, b Hill	2
J Wallach, not out	19
Seccull, c Fry b Lohmann ...	14
Mortimer, lbw b Lohmann ...	0
Tindall, c Hawke b Hill ...	7
Van Heenhoft, c Fry b Davenport ...	2
Frames, c Davenport b Hayward ...	2
P Hamilton, b Davenport ...	0
Kirsten, b Fry	59
Jeppe, c Hawke b Fry	13
MacArthur, c Lohmann b Fry ...	3
Hafnar, run out	1
G Botha, not out	1
Extras	34
	167

ENGELAND.

Hill, c B Wallach b McArthur ...	8
O'Brien, run out	6
Hayward, c Jeppe b McArthur ...	17
Fry, run out...	18
Wright, c Mortimer b Seccull ...	9
Woods, not out	11
Hawke, c Hafner b McArthur ...	0
Davenport, b McArthur... ...	9
Lohmann, not out	18
Extras	16
Totaal voor 7 wickets ...	112

DE LEVENSKRACHTEN HERSTELD.

CLEMENTS TONIC

TER HELP

HET HERSTELLENDE MIDDEL VOOR VERMOEIDE LICHAMEN.

BRENGT DE BLOS VAN GEZONDHEID OP HET AFGETOBDE GESTEL.

Een zeker geneesmiddel voor algemeene zwakheid, vermoeidheid, hoofdpijn, slechte lever en alle ziekten voortkomende uit een verzwakt en zenuwachtig gestel. Mejuffrouw Hannah Lloyd, Waterwerkplein, Stad Solomon, Port Pirie, S.A., schrijft dato 8 Juni, 1893:—Omstreeks zeven jaar leed ik aan hart en leverkwaal, ik was zoo ziek dat ik verplicht was in het Jamestown Hospitaal, te gaan; in deze inrichting werd ik gedurende langen tijd behandelt, doch zonder dat het mij eenig goed deed; ik raadpleegde toen verschillende doktoren, doch alles zonder baat, ik werd zelfs beschouwd als ongeneeslijk, voor omstreeks vier jaren begon ik Clements Tonic te gebruiken, waarna ik mij spoedig veel beter vond, en nadat ik het gedurende vier weken gebruikt had, geloofde ik geheel genezen te zijn. Somtijds heb ik nog lichte aanvallen van pijn en kloppingen dicht bij het hart, wanneer ik onmiddelijk een dosis Clements Tonic neem en de pijn ophoudt. Tot besluit ben ik verheugd te kunnen vermelden dat ik mij nu veel gezonder voel dan ooit sedert mijn kindsheid. Indien gij verkiest, kunt gij van deze mededeeling gebruik maken.—De uwe, dankbaar Hannah Lloyd, Waterwerkenplein, Stad Solomon, Port Pirie, S.A.